

**SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE**

Godina LXXII. 2021. br. 1. – 2.

Izdaje:

**Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ**

Uredio:

***▲Sergije Jelenić,
kancelar▲***

tel.: +385 (052) 432 064

faks: +385 (052) 451 785

e-mail: biskupija@ppb.hr

kancelar@ppb.hr

ISSN 1331 – 761X

KAZALO

USKRSNA PORUKA APOSTOLSKOG UPRAVITELJA	3
I. SVETA STOLICA.....	5
SVJETSKI DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA	8
PORUKA PAPE FRANJE ZA 55. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA	10
PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA KORIZMU 2021.	13
PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN MISIJA 2021.	15
SVETI JOSIP – SAN O POZIVU	17
KONGREGACIJA ZA BOGOŠTOVLJE I STEGU SAKRAMENATA	20
DEKRET APOSTOLSKE POKORNIČARNE O OPROSTIMA U GODINI SVETOGA JOSIPA	21
DIKASTERIJ ZA LAIKE, OBITELJ I ŽIVOT	23
II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	31
PRIOPĆENJE SA 61. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE	32
PORUKA ZA DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA.....	34
PORUKA ZA DAN ŽIVOTA 2021.	35
PORUKA ZA SVJETSKI DAN BOLESNIKA	37
MOLITVA ZA ŽRTVE PANDEMIJE	38
PRIOPĆENJE S XXIII. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA HBK I BK BIH	38
POST BOGU MIO Ne kriti se od onoga tko je tvoje krvi	39
PORUKA PREDSEDNIŠTVA CCEE-A NA 50. OBLJETNICU OSNUTKA VIJEĆA	41
PRIOPĆENJE SA 62. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE	43
PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG ZASJEDANJA HBK	44
IZJAVA KOMISIJE HBK „IUSTITIA ET PAX“ O TAKOZVANOM „MATIČEVOM IZVJEŠĆU“	45
III. POREČKA I PULSKA BISKUPIJA.....	47
GODIŠNJICE SVEĆENIČKOG REĐENJA U 2021. GODINI	48
IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA	49
SVIM ŽUPNICIMA I ŽUPNIM UPRAVITELJIMA U POREČKOJ I PULSKOJ BISKUPIJI	50
KRIZME 2021. GODINE	51
POMOĆ ZA STRADALE U POTRESU U SISAČKOJ BISKUPIJI	52
SVIM SVEĆENICIMA.....	52
Predmet: Odgoda podjele sakramenta Svete Potvrde.....	54
STIPAN MIŠURA.....	56
LINO RAKAR	57
S. M. ZDRAVKA (SLAVICA) PETROVIĆ	58
IV. VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA BISKUPIJE	61
SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA U PULSKOJ KATEDRALI	62
Novo izdanje molitvenika „LODIAMO IL SIGNORE“	62
PEPELNICA U POREČU.....	63
CVJETNICA U POREČU	64
MISA POSVETE ULJA U POREČKOJ BAZILICI.....	65
PROPOVIJED APOSTOLSKOG UPRAVITELJA NA MISI POSVETE ULJA	66
MISA VEČERE GOSPODNE	68
NADBISKUP KUTLEŠA PREDVODIO OBREDE VELIKOG PETKA U PULI	69
VAZMENO BDJENJE U POREČKOJ KATEDRALI	70
PROSLAVA USKRSA U POREČU	71
SVETKOVINA TIJELA I KRVI KRISTOVE U POREČKOJ KATEDRALI	72
MONS. DRAŽEN KUTLEŠA ZAREDIO ČETVORICU NOVIH SVEĆENIKA U PULI.....	73
PROPOVIJED MONS. DRAŽENA KUTLEŠE NA SVEĆENIČKOM REĐENJU	76

USKRSNA PORUKA APOSTOLSKOG UPRAVITELJA

U liturgijskom slavlju na dan Uskrsa čitamo iz Djela apostolskih „kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro... Mi smo svjedoci svega što učini. Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje svjedocima od Boga predodređenima - nama. On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Za nj svjedoče svi proroci: da tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha.“

Crkva od apostolskih vremena sve do danas vjerno izvršava primljeno Kristovo poslanje. Naviješta i svjedoči Isusa Krista Spasitelja svih ljudi. Činila je to i čini u svakom dobu, u zgodno i nezgodno vrijeme, za vrijeme mira i progona, za vrijeme rata, potresa i bolesti, među svim narodima na zemlji, jer svi su potrebni oprostjenja. Nasljednici apostola i njihovi suradnici vode i danas ljude Bogu, životu vječnom. Zato su kršćani ljudi radosti i nade, ljudi s Bogom i u Bogu.

Kristovo uskrsnuće je najvažniji događaj za svakog čovjeka, jer se po njemu svima otvaraju vrata sigurne i sretne budućnosti, vječnosti. No, svaki čovjek treba se s Kristom susresti, povjerovati mu, zatražiti oprost i slijediti ga.

Možda će i ove godine proslava Kristova uskrsnuća biti „zatvorena za javnost“ zbog pandemije koronavirusa, ili će samo neki, malen broj vjernika moći sudjelovati u obredima Velikog tjedna i Vazmene proslave u svojim crkvama? Opterećuju nas svakodnevna izvješća o stanju novozaraženih i preminulih kod nas i u svijetu. A to već traje više od godinu dana. Nazire li se svemu tome kraj?

I nisu to jedini problemi, teškoće s kojima se čovjek susreće. A kada se kršćani u svakodnevnom životu susretnu s teškoćama, opasnostima, križevima - ne gube se. Ostaju mirni jer se svojim križem najtješnje povezuju s Onim koji je za sve već nosio križ, umro i uskrsnuo. Svi koji s Kristom nose s ljubavlju svoj križ, s Kristom će uskrsnuti i zauvijek biti s Njime u Nebeskom kraljevstvu.

No, što god da se dogodi, nitko kršćanima ne može ugrabiti Uskrs, jer Uskrs se ostvaruje svaki put kad čovjek prihvaća drugog čovjeka, kad mu pomaže, osobito ako je u nevolji, bolestan ili sam, kada druge ne osuđuje, oprašta i moli za oproštenje, kad se žrtvuje i moli za druge, nesebično ljubi druge, ljubi Boga.

Kršćani su pozvani pristupiti i sakramentu pomirenja s Bogom – tom sredstvu spasenja, jer se po njemu vraća prvotna milost Božja, prijateljstvo i ponovno postajemo ljubljani sinovi i kćeri Božje. I tada se Uskrs događa. Neka se tako i nama dogodi.

Svim vjernicima i svim ljudima dobre volje želim obilje mira, radosti, zdravlja, požrtvornosti i sreće te Božjeg blagoslova za Uskrs!

✠Dražen Kutleša

I. SVETA STOLICA

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA XXIX. SVJETSKI DAN BOLESNIKA 11. veljače 2021.

*Jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća (Mt 23, 8)
Odnos povjerenja u temelju skrbi za bolesne*

Draga braćo i sestre!

XXIX. svjetski dan bolesnika, koji se slavi 11. veljače 2021., na spomen Blažene Djevice Marije Lurdske, milosna je prigoda da se posebna pažnja posveti bolesnicima i onima koji za njih skrbe bilo u zdravstvenim ustanovama bilo u obiteljima i zajednicama. Posebno mislimo na one koji, diljem cijeloga svijeta, pate od posljedica pandemije koronavirusa. Svima, a posebno najsiromašnijima i marginaliziranim, izražavam svoju duhovnu bliskost i jamčim im brigu i ljubav Crkve.

1. Tema ovog Dana nadahnuta je evanđeoskim odlomkom u kojem Isus kritizira licemjerje onih koji govore, a ne čine (usp. Mt 23, 1-12). Kad se vjera svede na praznu retoriku, bez uključivanja u život i potrebe drugih, tada stvarni život kojim živimo nije dosljedan vjeri koju ispovijedamo. To je teška opasnost. Zato Isus pribjegava snažnim riječima kako bi upozorio na opasnost pada u autoidolatriju i kaže: »jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća« (r. 8).

Kritika koju Isus upućuje onima koji »govore, a ne čine« (r. 3) korisna je uvijek i za sve, jer nitko od nas nije imun na zlo licemjera, a to je veoma teško zlo, koje nas sprječava da rastemo kao djeca jednoga Oca, pozvana živjeti sveopće bratstvo.

U susretu s bratom i sestrom u potrebi, Isus nudi model ponašanja koji je u potpunoj opreci s licemjerjem. Traži od nas da se zaustavimo i slušamo, uspostavimo izravan i osoban odnos s drugim, da osjetimo empatiju i suosjećanje te dopustimo da nas njihova patnja dirne do te mjere da preuzmemo na sebe brigu za njih u duhu služenja (usp. Lk 10, 30-35).

2. Kad nas snađe bolest postajemo svjesni vlastite ranjivosti i, u isti mah, osjećamo potrebu za drugim koja nam je urođena. Tada nekako jasnije osjećamo vlastitu krhkost stvorenog bića i dublje doživljavamo svoju ovisnost o Bogu. Naime, kad smo bolesni, duh i srce nam obuzmu nesigurnost, a katkad i strah pomiješan s nemirom; nalazimo se u stanju nemoći, jer naše zdravlje ne ovisi o našim sposobnostima ili našoj »zabrinutosti« (usp. Mt 6, 27).

Bolest nameće pitanje smisla, koje se u vjeri upućuje Bogu. Pitanje je to koje od nas traži da damo novo značenje i učinimo zaokret u životu i na njega možda nećemo odmah naći odgovor. Naši prijatelji i rođaci ne mogu nam uvijek pomoći u ovom mukotrpnom traženju.

Biblijski lik Joba u tom je pogledu vrlo znakovit. Jobovoj supruzi i prijateljima ne polazi za rukom pratiti ga u njegovoj nesreći, štoviše, optužuju ga i samo još više povećavaju njegovu samoću i izgubljenost. Job tone u duboko stanje napuštenosti i neshvaćenosti. Ali upravo zahvaljujući toj krajnjoj krhkosti, odbacujući od sebe svako licemjerje i opredjeljujući se za put iskrenosti prema Bogu i drugima, njegov ustrajni vapaj dopire do Boga koji mu na kraju odgovara i daje mu vidjeti novi horizont. Potvrđuje mu da njegova patnja nije niti kazna niti stanje odvojenosti od Boga ili znak Božje ravnodušnosti. Tako su se iz ranjena i ozdravljena Jobova srca vinule one žive i dirljive riječi upućene Gospodinu: »Po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe« (42, 5).

3. Bolest uvijek ima lice, i to ne samo jedno: ona ima lice svakog bolesnika i bolesnice pa i onih koji se osjećaju zapostavljenima, isključenima i žrtvama društvenih nepravdi kojima im se uskraćuju njihova temeljna prava (usp. *Fratelli tutti*, 22). Trenutna pandemija razotkrila je koliko su naši zdravstveni sustavi neodgovarajući, a izašli su na vidjelo i nedostaci u skrbi za bolesnike. Starije, slabe i ranjive osobe nemaju uvijek pristup zdravstvenoj skrbi i ona nije uvijek osigurana na pravičan način. To ovisi o političkim odlukama, načinu upravljanja resursima i zalaganju onih koji su na odgovornim položajima. Ulaganje sredstava u liječenje i njegu bolesnika prioritet je povezan s temeljnim načelom da je zdravlje primarno opće dobro. U pandemiji je, istodobno, došla do izražaja predanost i velikodušnost zdravstvenog osoblja, volontera, radnika i radnica, svećenikâ, redovnikâ i redovnicâ koji su profesionalno, požrtvovno i s osjećajem odgovornosti i ljubavi prema bližnjima pomagali, liječili, tješili i služili mnogim bolesnicima i članovima njihovih obitelji. To je tiho mnoštvo muškaraca i žena koji su odlučili ne okretati glavu na drugu stranu, nego pogledati u lice i vidati rane bolesnikâ koje su doživljavali bliskima zbog zajedničke pripadnosti ljudskoj obitelji.

Ta bliskost je, naime, dragocjeni melem koji pruža podršku i utjehu bolesnicima u njihovoj patnji. Kao kršćani, tu bliskost doživljavamo kao znak ljubavi Isusa Krista, *Dobrog Samarijanca*, koji je sa samilošću prilazio svakom čovjeku ranjenom grijehom. Sjedinjeni s njim djelovanjem Duha Svetoga, pozvani smo biti milosrdni poput Oca i ljubiti, na poseban način, svoju slabu, nemoćnu i trpeću braću i sestre (usp. *Lv* 13, 34-35). Tu bliskost doživljavamo ne samo kao pojedinci, nego i kao zajednica. Naime, bratska ljubav u Kristu rađa zajednicu koja može ozdravljati, koja ne napušta nikoga, koja uključuje i prihvaća prije svega najslabije.

U vezi s tim, želim podsjetiti na važnost bratske solidarnosti koja ima svoj konkretan izraz u služenju i može poprimiti veoma razne oblike, koji su svi odreda usmjereni na pružanje potpore našem bližnjemu. »Služiti znači brinuti se za slabe u našim obiteljima, našem društvu, našem narodu« (*Homilija u Havani*, 20. rujna 2015.). U tome zalaganju svaki pojedinac je kadar »ostaviti po strani svoje zahtjeve i težnje, očekivanja i svoje želje za svemoćnošću pred konkretnim pogledom najslabijih. [...] U služenju se uvijek gleda bratovo lice, dodiruje njegovo tijelo, osjeća njegova blizina čak dotle da ga se u nekim slučajevima i "trpi", te traži promicanje brata. To je razlog zbog kojeg služenje nikad nije ideološko, jer se ne služi idejama nego osobama« (*ibid.*).

4. Za dobro liječenje presudan je relacijski vid, zahvaljujući kojem se može imati holistički pristup pacijentu. Prepoznati vrijednost toga vida pomaže također liječnicima, medicinskim sestrama i tehničarima, profesionalcima i volonterima da preuzmu na sebe brigu za one koji trpe kako bi ih pratili na putu ozdravljenja, zahvaljujući međuljudskom odnosu koji se temelji na povjerenju (usp. *Nova povelja zdravstvenih radnika* [2016.], 4). Radi se, dakle, o tome da se "sklopi pakt" između onih kojima je potrebna skrb i onih koji ih njeguju; pakt zasnovan na uzajamnom povjerenju i poštivanju, iskrenosti, raspoloživosti tako da se nadiđu sve obrambene barijere, u središte stavi bolesnikovo dostojanstvo, štiti profesionalnost zdravstvenih djelatnika i održi dobar odnos s obiteljima bolesnikâ.

Upravo taj odnos s bolesnom osobom nalazi nepresušan izvor motivacije i snage u *Kristovoj ljubavi*, kao što pokazuje tisućljetno svjedočenje muškaraca i žena koji su postigli svetost u služenju bolesnicima. Iz otajstva Kristove smrti i uskrsnuća izvire ljubav koja može dati puni smisao i bolesnikovu i stanju onih koji se za njega skrbe. Potvrdu toga nalazimo više puta u evanđelju iz kojih se zorno vidi da ozdravljenja koja je učinio Isus nikada nisu magijski čini nego su uvijek plod *susreta, međuljudskog odnosa* u kojem je Božji dar, koji je ponudio Isus, odgovor na vjeru onoga koji ga prihvaća, što je sažeto u riječima koje Isus često ponavlja: "vjera te tvoja spasila".

5. Draga braćo i sestre, zapovijed ljubavi koju je Isus ostavio svojim učenicima nalazi konkretno ispunjenje također u odnosu s bolesnicima. Društvo je to čovjekoljubivije što više zna skrbiti za svoje slabe i članove koji pate i zna to činiti djelotvorno u duhu bratske ljubavi. Stremimo tome cilju i pobrinimo se postići to da nitko ne ostane sam, da se nitko ne osjeća isključenim ili napuštenim!

Sve bolesnike, zdravstvene djelatnike i one koji se žrtvuju u pomaganju onima koji pate povjeravam Mariji, Majci milosrđa i Zdravlju bolesnih. Neka nas ona iz Lurdske pećine i svojih nebrojenih svetišta diljem svijeta podupre u našoj vjeri i našoj nadi i pomogne nam da skrbimo jedni za druge bratskom ljubavlju. Svima vama i svakom ponaosob od srca podjeljujem svoj blagoslov!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 20. prosinca 2020., Četvrta nedjelja došašća.

Franjo

SVJETSKI DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života kardinal João Braz de Aviz uputio je poruku za 25. svjetski dan posvećenog života koji se slavi 2. veljače 2021. godine.

Svim posvećenim osobama

Obraćamo vam se uoči dana dragog svima nama, svim posvećenim muškarcima i ženama. Dan posvećen našem uzvišenom pozivu preko kojeg Božja ljubav prema muškarcima, ženama i cijelom svijetu blista na različite načine... U utorak, 2. veljače 2021. godine u Bazilici Sv. Petra u Rimu u 17.30 sati slavit ćemo XXV. svjetski dan posvećenoga života. Iako će papa Franjo predvoditi euharistijsko slavlje bez radosnih lica koja su bila prisutna prethodnih godina, ipak će slavlje biti u ozračju plodne zahvalnosti koja obilježava naše živote.

Ovim pismom želimo nadići višemjesečnu tjelesnu distancu nametnutu zbog pandemije i izraziti svakomu pojedinom od vas kao i svakoj zajednici svoju blizinu i blizinu svih onih koji rade u Dikasteriju. Mjesecima pratimo vijesti koje nam pristižu iz zajednica iz cijelog svijeta: zbunjenost, širenje zaraze, smrt, ekonomske poteškoće i strahovi, opadanje broja posvećenih osoba... ali također i vjernost prokušana kroz trpljenje, hrabrost, iskreno svjedočanstvo čak i usred boli i nesigurnosti, podržavajući jedni druge u nevoljama i patnjama, brineći za najugroženije, osobito svojom blizinom, djelotvornom ljubavlju i služenjem čak i pod cijenu vlastita života (usp. *Fratelli tutti*, II).

Ne možemo navesti sva vaša imena, ali molimo Božji blagoslov za sve vas, kako biste mogli prijeći s „ja” na „mi” shvaćajući da smo „svi na istom brodu, svi krhki i dezorijentirani, ali istovremeno važni i potrebni, svi pozvani zajedno veslati” (papa Franjo, *Izvanredni trenutci molitve*, 27. ožujka 2020.). Budite Samarijanci ovih dana, nadilazeći napast zatvaranja u sebe i plača nad samima sobom, ili zatvaranja očiju pred bolom, patnjom i siromaštvom tolikih muškaraca i žena diljem svijeta.

U enciklici *Fratelli tutti*, papa Franjo poziva nas djelovati zajedno, u svima buditi „sveopću čežnju za bratstvom” (br. 8.), sanjati zajedno (br. 9.) kako bismo „na suvremene pojave isključivanja i odbacivanja drugih, mogli odgovoriti novom vizijom bratstva i socijalnog prijateljstva” (br. 6.).

Posvećeni muškarci i žene u redovničkim, monaškim i kontemplativnim zajednicama, u svjetovnim institutima i novim oblicima ustanova posvećenog života, članovi *Reda djevice (Ordo virginum)*, pustinjaci, članovi družbi apostolskog života, sve vas pozivamo da stavite ovu encikliku u središte svoga života, formacije i poslanja. Ne možemo više zanemarivati ovu istinu: svi smo mi braća i sestre, kako i molimo u molitvi „Oče naš”, možda nedovoljno svjesni da „bez otvorenosti Ocu svih, pozivanje na izgradnju bratstva biva neutemeljeno” (br. 272.).

Ova enciklika, pisana u povijesnom trenutku kojeg je papa Franjo sam nazvao „trenutkom istine” dragocjeni je dar svim oblicima posvećenog života koji, usprkos mnogim ranama nanesenim bratstvu, mogu u njemu pronaći korijene proroštva.

Suočeni smo s novim pozivom Duha Svetoga. U svjetlu učenja o Crkvi – zajednici, upravo onako kako je sv. Ivan Pavao II, poticao posvećene osobe da „budu eksperti zajedništva i da prakticiraju duhovnost zajedništva” (*Vita consecrata*, br. 46.), papa Franjo, crpeći nadahnuće od sv. Franje, utemeljitelja i nadahnitelja tolikih ustanova posvećenog života, proširuje perspektivu i poziva nas da budemo arhitekti univerzalnog bratstva, čuvari zajedničkog doma: zemlje i svakog stvorenja (usp. *Laudato si’*). Braća i sestre prema svima, bez obzira na vjeru, kulturu i tradiciju, jer budućnost nije „jednobojna” (FT, br. 100.) i svijet je poput poliedra koji dopušta da mu ljepota prosijava kroz različite oblike plaha...

Riječ je o otvaranju putova za praćenje, preobražavanje i stvaranje; razvijanju projekata koji promiču kulturu susreta i dijaloga među ljudima različitih naroda i naraštaja; započinjući u vlastitoj zajednici, a onda dohvaćajući svaki kutak zemlje i svako stvorenje, jer nikada kao u vrijeme pandemije nismo iskusili kako je sve povezano, kako sve utječe jedno na drugo (usp. *Laudato si’*).

„Sanjajmo, stoga, kao jedna ljudska obitelj, kao suputnici koji dijele isto tijelo, kao djeca iste zemlje koja ja naš dom, svatko od nas donoseći bogatstvo svoga vjerovanja i uvjerenja, svatko od nas svojim glasom, kao braća i sestre svih” (FT, br. 8.) Stoga, u svjetlu ovoga sna povjerenog našim rukama, našoj živoj zauzetosti

i našoj ustrajnosti, ovaj nadolazeći 2. veljače bit će opet divan blagdan slave i hvale Gospodinu za dar našega poziva i poslanja!

Svakoga od vas povjeravamo Mariji, našoj Majci, Majci Crkve, vjernoj ženi, i u ovoj godini posvećenoj sv. Josipu, njezinu zaručniku. Bili ojačani u živoj vjeri, sigurnoj i radosnoj nadi, te poniznoj i djelotvornoj ljubavi.

Zazivamo blagoslov Oca, Sina i Duha Svetoga, našega milosrdnog Boga, na svakog od vas.

Kardinal João Braz de Aviz,
prefekt Kongregacije za ustanove
posvećenog života i
družbe apostolskog života

Mons. José Rodríguez Carballo,
tajnik Kongregacije

PORUKA PAPE FRANJE ZA 55. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA [16. svibnja 2021.]

Draga braćo i sestre,

poziv »dodi i vidi«, koji prati Isusove prve dirljive susrete sa svojim učenicima, ujedno je metoda svake istinske ljudske komunikacije. Da bismo mogli govoriti istinu o životu koja postaje povijest (usp. *Poruku za 54. svjetski dan sredstava društvenih komunikacija*, 24. siječnja 2020.), potrebno je izaći iz samodopadne preuzetnosti da to „već znamo“ i dati se na put, ići da bismo vidjeli, biti s ljudima, slušati ih, prikupljajući korisne sugestije stvarnosti, koje će nas uvijek iznova na određeni način iznenaditi. »Zadivljeno otvori oči onome što ćeš vidjeti i pusti da ti ruku ispuni svježi lahor životnosti, tako da oni koji budu čitali tvoj tekst mogu „opipati“ čudesno drhtanje života«, savjetovao je bl. Emanuel Lozano Garrido [1] svojim kolegama novinarima. Zato ovogodišnju Poruku želim posvetiti pozivu „dodi i vidi“ kao sugestiju za svaki komunikacijski izričaj koji želi biti jasan i iskren: u novinarskoj redakciji kao i u svijetu interneta, u redovitom propovijedanju Crkve, kao i u političkoj ili društvenoj komunikaciji. „Dodi i vidi“ način je na koji se kršćanska vjera prenosi, počevši od onih prvih susreta na obalama Jordana i Genezaretskog jezera.

Poderati potplate cipela

Okrenimo se velikoj tematici informiranja. Pažljivi promatrači već se dugo žale na rizik ujednačavanja novina koje postaju kopije jedne drugih ili informativnih radijskih i televizijskih emisija, kao i informativnih sadržaja na mrežnim stranicama koji su vrlo slični i u kojima istraživanje i reportaža gube svoje mjesto i kvalitetu te se zamjenjuju stereotipnim, „uštogljenim“, autoreferencijalnim informiranjem koje sve manje uspijeva pokazati pravo stanje stvari i konkretan život ljudi te koje više nije sposobno razabirati najvažnije društvene pojave ni pozitivan doprinos koji proizlazi iz temelja samoga društva. Kriza izdavaštva vodi u rizik da se vijest oblikuje u redakcijama, pred računalom, za terminalima u tiskovnim agencijama i na društvenim medijima bez izlaženja na ulicu, „bez trošenja cipela“, bez susretanja osoba kako bi se tražile priče ili stekao neposredan uvid u određene situacije. Ako se ne otvorimo susretu, ostajemo puki vanjski promatrači, unatoč tehnološkim inovacijama koje imaju mogućnosti da nas stave pred sveobuhvatnom stvarnošću u koju smo, kako nam se čini, svi uronjeni. Svako je sredstvo korisno i dragocjeno samo u onoj mjeri u kojoj nas potiče da idemo vidjeti ono što inače ne bismo znali, ako se na internet stave znanjâ koja u protivnom ne bi bila u opticaju i ako se omoguće susreti do kojih inače ne bi došlo.

Informativni detalji u evanđeoskom izvještaju

Prvim učenicima koji ga žele upoznati, nakon njegova krštenja u rijeci Jordanu, Isus odgovara: »Dodite i vidjet ćete« (Iv 1, 39), pozivajući ih na življenje zajedništva. Više od pola stoljeća poslije kada Ivan, već u vrlo poznoj dobi, piše svoje Evanđelje, spominje neke detalje u svom izvještaju koji otkrivaju njegovu prisutnost na tome mjestu i utjecaj koji je to iskustvo imalo na njegov život: »Bila je otprilike deseta ura«, bilježi on, to jest četiri popodne (usp. r. 39). Sutradan – pripovijeda dalje Ivan – Filip obavještava Natanaela o susretu s Mesijom. Njegov je prijatelj sumnjičav: »Iz Nazareta da može biti što dobro?« Filip ga ne pokušava uvjeriti

argumentima, nego mu kaže: »Dođi i vidi« (usp. rr. 45-46). Natanael odlazi i vidi, i od toga se časa njegov život mijenja. Tako započinje kršćanska vjera. I tako se prenosi: kao neposredno poznavanje koje se rađa iz iskustva, a ne po čuvenju. »Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo čuli«, kažu ljudi Samarijanki nakon što se Isus zaustavio u njihovu gradu (usp. *Iv* 4, 39-42). "Dođi i vidi" najlakši je način za upoznavanje stvarnosti. To je najčestitija provjera svake poruke, jer da bi se nešto poznavalo, treba se s tim susresti, pustiti onome tko je preda mnom da mi govori i dopustiti da njegovo svjedočanstvo dopre do mene.

Zahvaljujući hrabrosti mnogih novinara

Novinarstvo, kao prikaz stvarnosti, zahtijeva sposobnost da se ide tamo gdje nitko drugi ne ide: pokrenuti se i željeti vidjeti. Znatiželja, otvorenost i strast. Moramo zahvaliti hrabrosti i zalaganju tolikih profesionalaca – novinarâ, snimateljâ, montažerâ i redateljâ, koji se često u svom poslu izlažu velikim opasnostima – što danas, na primjer, znamo za teške situacije kroz koje prolaze progonjene manjine u različitim dijelovima svijeta; što su prokazana mnoga nasilja i nepravde počinjeni nad siromašnima i nad stvorenim svijetom; što se govori o mnogim zaboravljenim ratovima. Bio bi gubitak ne samo za informiranje nego za društvo u cjelini i za demokraciju kad bi tih glasova nestalo: osiromašenje za čovječanstvo.

Brojne situacije na našem planetu, još više u ovo vrijeme pandemije, obraćaju se svijetu komunikacije upućujući mu poziv da „dode i vidi”. Postoji opasnost da se o pandemiji, pa tako i o svakoj krizi, govori samo iz perspektive bogatijeg svijeta, da se vode „dvostruka mjerila”. Mislimo na pitanje cjepivâ, zdravstvene skrbi općenito, na rizik od opasnosti isključivanja onih koji grcaju u najvećoj bijedi i oskudici. Tko će nam govoriti o iščekivanju ozdravljenja u najsiromašnijim selima Azije, Latinske Amerike i Afrike? Postoji opasnost da socijalne i ekonomske razlike na globalnom planu utječu na redoslijed distribucije cjepiva protiv covida, sa siromašnima uvijek a posljednjem mjestu i načelno zagovaranim pravom svih na zdravstvenu zaštitu lišenim stvarne vrijednosti. Ali i među onima koji su sretniji socijalna drama obitelji koje su brzo zapale u siromaštvo ostaje uglavnom skrivena: o bolnom prizoru ljudi koji se više ne srame stati u red ispred Caritasovih centara kako bi dobili paket sa živežnim namirnicama ne govori se previše.

Mogućnosti i zamke interneta

Internet sa svojim nebrotjenim oblicima izražavanja na društvenim medijima može povećati mogućnost pripovijedanja i dijeljenja s drugima, omogućiti mnogo više očiju uperenih prema svijetu protoka slika i svjedočanstava. Digitalna nam tehnologija pruža mogućnost primanja pravodobnih informacija iz prve ruke, koje su ponekad vrlo korisne: sjetimo se nekih izvanrednih situacija u kojima se prve vijesti, kao i prve servisne informacije, objavljuju upravo na internetu. Moćno je to oruđe koje od nas kao korisnika i potrošača traži odgovornost. Potencijalno svi možemo postati svjedoci događaja o kojima bi inače tradicionalni mediji propustili izvješćivati, dati svoj doprinos kao građani, otkriti više, također pozitivnih, priča. Zahvaljujući internetu imamo priliku pripovijedati o onome što vidimo, što se odigrava pred našim očima i dijeliti svjedočanstva s drugima.

No svima su već sada postali očiti rizici komunikacije na društvenim medijima koja nije provjerena. Već neko vrijeme znamo kako se lako može manipulirati porukama, pa čak i slikama zbog mnoštva razloga, ponekad samo zbog puke narcisoidnosti. Ta kritička svijest ne potiče na demonizaciju tog oruđa, nego na bolju sposobnost razlučivanja i zreliji osjećaj odgovornosti bilo u širenju bilo u primanju sadržaja. Svi smo odgovorni za komunikaciju u kojoj sudjelujemo, za informacije koje širimo, za kontrolu koju možemo zajedno provoditi nad lažnim vijestima razotkrivajući ih. Svi smo pozvani biti svjedocima istine: ići, vidjeti i dijeliti.

Ništa ne može zamijeniti pogled vlastitim očima

U komunikaciji nikada i ništa ne može u potpunosti nadomjestiti gledanje vlastitim očima. *Neke se stvari mogu naučiti samo iz skustva*. Ne komuniciramo samo riječima, već i očima, tonom glasa i gestama. Snažna privlačnost kojom je Isus djelovao na one koji su ga susretali bila je povezana s istinitošću njegova navještaja, ali djelotvornost onoga što je govorio bila je neraskidivo povezana s njegovim pogledom, njegovim stavovima, pa čak i njegovom šutnjom. Učenici ne samo da su slušali njegove riječi, nego su ga gledali dok je govorio. Naime, u njemu – utjelovljenom *Logosu* – Riječ je postala Lice, nevidljivi Bog dao se vidjeti, čuti i dotaknuti, kao što piše isti Ivan (usp. *I Iv* 1, 1-3). Riječ je djelotvorna samo ako se "vidi", samo ako čovjeka uvodi u iskustvo, u dijalog. To je razlog zašto je ono "dođi i vidi" bilo i jest bitno.

Pomislimo koliko je obilja isprazne rječitosti u našem vremenu, u svim područjima javnog života, poslovanja, kao i politike. »Govori beskonačno mnogo ni o čemu. U njega je zdravog umovanja taman kao dva pšenična zrnca skrivena u dvije bačve pljeve: treba vam cijeli dan da ih nađete, a kad ih napokon nađete, pokaže se da nisu bili vrijedni traženja.« [2] Te poticajne riječi engleskog dramatičara vrijede također za nas kršćanske komunikatore. Radosna vijest evanđelja proširila se svijetom zahvaljujući susretima licem u lice s muškarcima i ženama koji su prihvatili isti taj poziv: “dodi i vidi” i koji su ostali zadivljeni onim “većim” čovjekoljubljem koje je izbijalo iz pogleda, riječi i gesta onih koji su svjedočili Isusa Krista. Sva su sredstva važna i Pavao iz Tarza, sjajan komunikator kakav je bio, sigurno bi se služio elektroničkom poštom i porukama na društvenim mrežama. No, njegova vjera, nada i ljubav bili su ono što je ostavljalo dubok dojam na njegove suvremenike koji su ga slušali dok propovijeda i imali sreću provoditi s njim vrijeme, vidjeti ga sred okupljenog zbora ili u osobnom razgovoru. Promatrajući ga na djelu na mjestima na kojima se nalazio, imali su priliku uvjeriti se koliko je istinito i plodonosno za život naviještati spasenje koje je po Božjoj milosti pronosio. I tamo gdje tog Božjeg suradnika nije bilo moguće osobno susresti, učenici koje je poslao svjedočili su o njegovu načinu života u Kristu (usp. *1 Kor 4, 17*).

»U našim su rukama knjige, u našim očima djela«, rekao je sveti Augustin [3] pozivajući nas da u stvarnosti vidimo ispunjenje proroštava prisutnih u Svetom pismu. Tako evanđelje iznova oživi svom snagom u naše dane svaki put kad primimo jasno svjedočanstvo onih čiji su se životi promijenili susretom s Isusom. Više od dvije tisuće godina kroz lanac susretâ prenosi se čar kršćanske avanture. Izazov koji se stavlja pred sve nas je, dakle, komunicirati susrećući ljude tamo gdje jesu i kakvi jesu.

*Gospodine, nauči nas izići iz sebe samih,
upustiti se u traženje istine.
Nauči nas da idemo i vidimo,
nauči nas slušati
i ne gajiti predrasude.
Nauči nas ne donositi ishitrene zaključke.
Nauči nas ići tamo gdje nitko ne želi,
uzeti si vremena da shvatimo,
usmjeriti pozornost na ono što je bitno,
ne dopustiti da nas rastresenim čini ono što je suvišno
i razlikovati varljivo od istinitog.
Udijeli nam milost da prepoznamo mjesta u svijetu u kojima ti prebivaš
i iskrenost da pripovijedamo ono što smo vidjeli.*

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 23. siječnja 2021., uoči spomena svetoga Franje Saleškog.

Franciscus

[1] Španjolski novinar, rođen 1920. a umro 1971., blaženim proglašen 2010.

[2] W. Shakespeare, *Mletački trgovac*, čin I, scena I.

[3] *Sermo 360/B, 20.*

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA KORIZMU 2021.

“Evo, uzlazimo u Jeruzalem...” (Mt 20, 18).

Korizma: vrijeme obnove vjere, nade i ljubavi.

Draga braćo i sestre,

najavljujući učenicima svoju muku, smrt i uskrsnuće, kako bi ispunio Očevu volju, Isus im otkriva duboki smisao svoga poslanja i poziva ih da se u to uključe, radi spasenja svijeta.

Na korizmenom putu koji nas vodi do vazmenih slavlja sjetimo se Onoga koji »ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu« (Fil 2, 8). U ovo vrijeme obraćenja obnovimo *svoju vjeru*, napajamo se na vrelu “žive vode” nade i otvorena srca prihvatimo *Božju ljubav* po kojoj postajemo braća i sestre u Kristu. U uskrsnoj noći obnovit ćemo naša krsna obećanja kako bismo se, po Duhu Svetom, ponovno rodili kao novi muškarci i žene. No, kao i cio kršćanski život i sâm korizmeni hod sav je obasjan svjetlom uskrsnuća, koje oživljuje osjećaje, stavove i odluke onih koji žele slijediti Krista.

Post, molitva i milostinja, kakvima ih je Isus predstavio u svojoj propovijedi (usp. Mt 6, 1-18), uvjeti su i izraz našega obraćenja. Put siromaštva i odricanja (*post*), pogled i geste ljubavi prema ranjenom čovjeku (*milostinja*) i sinovski dijalog s Ocem (*molitva*) omogućuju nam uosobiti iskrenu vjeru, živu nadu i djelatnu ljubav.

1. Vjera nas poziva prihvatiti Istinu i postati njezinim svjedocima pred Bogom i pred svom našom braćom i sestrama.

U ovo korizmenom vremenu *prihvatiti i živjeti Istinu očitovanu u Kristu* ponajprije znači dopustiti Božjoj riječi, koju nam Crkva prenosi iz naraštaja u naraštaj, da nam progovori u srcu. Ta Istina nije umotvorina pridržana nekolicini izabranih, viših ili istaknutih umova, nego je to poruka koju primamo i možemo razumjeti zahvaljujući mudrosti srca, otvorena veličini Boga koji nas ljubi prije nego što smo toga i svjesni. Ta je Istina sâm Krist koji je, u potpunosti prihvaćajući naše čovječstvo, postao Put – zahtjevan, ali otvoren za sve – koji vodi punini Života.

Post, ako se živi kao iskustvo odricanja, dovodi one koji ga čine u jednostavnosti srca do ponovnog otkrivanja Božjega dara i spoznaje istine o našoj stvarnosti bića stvorenih na njegovu sliku i priliku, koja u njemu nalaze puninu. Iskustvom slobodno prihvaćenog siromaštva, onaj koji posti i sam postaje siromašan i “zgrće” blago ljubavi primljene i dijeljene s drugima. Kad se tako shvaća i čini, post pomaže ljubiti Boga i bližnjega jer, kao što kaže sv. Toma Akvinski, ljubav je pokret koji usmjerava pažnju na drugoga, smatrajući ga jednim sa samim sobom (usp. enc. *Fratelli tutti*, 93).

Korizma je vrijeme vjere odnosno vrijeme u kojem se Boga prima u svoj život i omogućuje mu da se “nastani” kod nas (usp. Iv 14, 23). Postiti znači osloboditi naš život od svega što ga opterećuje pa i od prezasićenosti – istinitim ili lažnim – informacijama i kupovine proizvoda kako bismo otvorili vrata svojega srca Onome koji nam dolazi u posvemašnjem siromaštvu, ali »pun milosti i istine« (Iv 1, 14): Sinu Božjem, Spasitelju.

2. Nada kao “živa voda” koja nam omogućuje nastaviti svoj put.

Žena *Samarijanka*, od koje Isus traži da mu daje piti na zdencu, ne razumije na što On to misli kad joj kaže da joj može dati “vode žive” (Iv 4, 10). Ona isprva, naravno, misli na običnu vodu, no Isus cilja na Duha Svetoga kojega će dati u obilju u vazmenom otajstvu i koji ulijeva u nas nadu koja ne razočarava. Već

u času u kojem najavljuje svoju muku i smrt, Isus naviješta nadu kad kaže: »treći dan [će] uskrsnuti« (Mt 20, 19). Isus nam govori o budućnosti širom otvorenoj Očevim milosrđem. Nadati se s njim i zahvaljujući njemu znači vjerovati da povijest ne završava na našim pogreškama, na našim nasiljima i nepravdama i na grijehu koji Ljubav pribija na križ. To znači primiti iz njegova otvorenog Srca Očevo oprostjenje.

U ovim tjeskobnim prilikama u kojima danas živimo i gdje se sve čini krhkim i nesigurnim, govoriti o nadi moglo bi djelovati kao provokacija. Ali korizmu upravo i imamo za to da se nadamo, da iznova svoj pogled upravimo na strpljivost Boga, koji se nastavlja brinuti za svijet koji je stvorio, dok smo se mi često loše odnosili prema njemu (usp. enc. *Laudato si'*, 32-33.43-44). To je nada u pomirenje na koju nas usrdno poziva sveti Pavao: »dajte, pomirite se s Bogom« (2 Kor 5, 20). Primajući oprostjenje u sakramentu pomirenja, koji je u središtu našeg puta obraćenja, mi sami širimo dalje oprostjenje: budući da smo ga mi sami primili, možemo ga dati svojom spremnošću da stupimo u brižni dijalog i pružamo utjehu onima koji su ranjeni. Božje oprostjenje, također po našim riječima i našim gestama, omogućuje nam doživjeti Uskrs bratstva.

U korizmi budimo pozorniji »govoriti riječi utjehe, koje tješe, daju snagu, hrabre i potiču, a ne riječi koje ponižavaju, rastužuju, rasrđuju, preziru« (enc. *Fratelli tutti* [FT], 223). Ponekad je, da bi se drugome dalo nadu, dovoljno biti »ljubazna osoba koja svoje strahove i sve ono što je tjera na žurbu ostavlja po strani kako bi drugome posvetila pažnju, nasmiješila mu se, rekla riječ ohrabrenja, omogućila prostor za slušanje usred tolike ravnodušnosti« (ibid. 224).

U sabranosti i tihoj molitvi, nada nam se daje kao nadahnuće i unutarnje svjetlo koje svojim svjetlom obasjava izazove i izbore s kojima se suočavamo u svome poslanju: eto zašto je od temeljne važnosti povući se na molitvu (usp. Mt 6, 6) i susresti se, u skrovitosti, s Ocem koji je sama nježnosti.

Živjeti korizmu s nadom znači osjetiti da smo, u Isusu Kristu, svjedoci novog vremena u kojem Bog "sve čini novo" (usp. Otk 21, 1-6). To znači primiti Kristovu nadu koji polaže svoj život na križu i kojeg Bog uskrisuje treći dan, »uvijek spremni na odgovor svakomu koji od [n]as zatraži obrazloženje nade koja je u [n]ama« (1 Pt 3, 15).

3. Ljubav, koju se živi po uzoru na Krista, u pažnji i suosjećanju prema svakoj osobi, najviši je izraz naše vjere i naše nade.

Ljubav se raduje dok gleda druge kako rastu. To je razlog zašto pati kad je drugi u nevolji: usamljen, bolestan, beskućnik, prezren, u potrebi... Ljubav je zanos srca koji nam omogućuje izići iz sebe samih i koji gradi vezu dijeljenja i zajedništva.

»"Socijalna ljubav" omogućuje napredak prema civilizaciji ljubavi, na koju se svi možemo osjećati pozvanima. Ljubav, sa svojom univerzalnom dinamikom, može izgraditi novi svijet, jer to nije besplodni osjećaj, nego najbolji način za postizanje učinkovitih putova razvoja za sve« (FT, 183).

Ljubav je dar koji našem životu daje smisao i zahvaljujući kojem onoga koji je u neimaštini smatramo članom svoje obitelji, prijateljem i bratom. Ono malo, ako se dijeli s ljubavlju, nikad se ne potroši, nego postaje zalihom života i sreće. Tako se dogodilo s brašnom i uljem udovice u Sarafti, koja je ponudila kolačić proroku Iliji (usp. 1 Kr 17, 7-16) i s kruhovima koje Isus blagoslivlja, lomi i daje učenicima da ih razdijele mnoštvu (usp. Mk 6, 30-44). Isto je i s našom milostinjom, bila ona mala ili velika, kad se daje u radosti i jednostavnosti.

Živjeti korizmu ljubavi znači skrbiti za one koji pate, koji su napušteni ili su obuzeti tjeskobom zbog pandemije covid-19. U prilikama u kojima vlada velika neizvjesnost u pogledu budućnosti, spominjući se riječi koje je Bog uputio svome Sluzi: »Ne boj se, jer sam te otkupio« (Iz 43, 1), pružimo zajedno sa svojom ljubavlju riječ povjerenja i pomozimo drugome da osjeti da ga Bog ljubi kao svoje dijete.

»Samo pogledom čiji je horizont preobražen ljubavlju, koja vodi do toga da se spozna dostojanstvo drugoga, siromašne se može prepoznati i cijeniti u njihovu neizmjernom dostojanstvu i poštivati u njihovu vlastitom načinu života i kulturi, te ih tako stvarno integrirati u društvo« (FT, 187).

Draga braćo i sestre, svaka etapa života vrijeme je vjere, nade i ljubavi. Neka nam ovaj poziv da živimo korizmu kao put obraćenja, molitve i dijeljenja svojih dobara s drugima pomogne obnoviti, kao zajednica i pojedinci, živi spomen one vjere koja dolazi od živoga Krista, nade oživljene dahom Duha Svetoga i ljubavi čiji je nepresušan izvor Očevo milosrdno srce.

Neka nas Marija, Spasiteljeva majka, vjerno prisutna podno križa i u srcu Crkve, podupire svojom brižnom ljubavlju i neka nas blagoslov Uskrsloga prati na našem putu prema vazmenome svjetlu.

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 11. studenoga 2020., spomen svetog Martina iz Toursa

Franjo

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN MISIJA 2021.

»Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo« (Dj 4, 20)

Draga braćo i sestre,

kad iskusimo snagu Božje ljubavi, kad prepoznamo njegovu očinsku prisutnost u našem osobnom i zajedničkom životu ne možemo ne naviještati i dijeliti s drugima *ono što vidjesmo i čusmo*. Isusov odnos s njegovim učenicima, njegovo čovječstvo koje se objavljuje u otajstvu utjelovljenja, u njegovu evanđelju i u njegovu vazmenom otajstvu pokazuju nam koliko Bog ljubi nas ljude i da su naše radosti i naše patnje, naše želje i naše tjeskobe ujedno i njegove (usp. Drugi vatikanski koncil, Past. konst. *Gaudium et spes*, 22). Sve nas u Kristu podsjeća da mu svijet u kojemu živimo i njegova potreba za otkupljenjem nisu tuđi i poziva nas da se osjećamo aktivnim dijelom toga poslanja: »Pođite stoga na raskrižja i koga god nađete, pozovite« (Mt 22, 9). Iz te samilosne ljubavi nitko nije isključen, nitko je ne može doživljavati nečim tuđim ili dalekim.

Iskustvo apostolâ

Povijest evangelizacije započinje oduševljenim traženjem Gospodina koji poziva i želi uspostaviti sa svakom osobom, tamo gdje se ona nalazi, dijalog prijateljstva (usp. *Iv* 15, 12-17). Apostoli su prvi koji nam o tome govore, sjećajući se čak i dana i sata kad su ga susreli: »Bila je otprilike deseta ura« (*Iv* 1, 39). Prijateljstvo s Gospodinom, vidjeti ga kako liječi bolesne, blaguje s grešnicima, hrani gladne, pristupa isključenima iz društva, dotiče nečiste, poistovjećuje se s potrebitima, poziva na blaženstva, uči na nov način i s vlašću, sve to ostavlja neizbrisiv trag, koji može pobuditi divljenje i "zaraznu" radost i nesebičnost koje se ne može obuzdati. Kao što je govorio prorok Jeremija, to iskustvo je rasplamtjelo oganj njegove djelotvorne prisutnosti u našem srcu koji nas tjera vršiti poslanje, premda ponekad za sobom povlači žrtve i nerazumijevanja (usp. 20, 7-9). Ljubav je uvijek u pokretu i pokreće nas da s drugima dijelimo najljepši navještaj i izvor nade: »Našli smo Mesiju!« (*Iv* 1, 41).

S Isusom smo vidjeli, čuli i iskusili da sve može biti drugačije. On je, već sada, uveo u buduća vremena dozivajući nam u pamet bitnu značajku našega čovječstva, koja je mnogo puta zaboravljena: »stvoreni smo za puninu koja se može postići samo u ljubavi« (enc. *Fratelli tutti*, 68). To su nova vremena koja pobuđuju vjeru koja može dati poticaj inicijativama i oblikovati zajednicu, polazeći od muškaraca i žena koji uče preuzimati na sebe teret vlastite i krhkosti drugih ljudi, promičući bratstvo i socijalno prijateljstvo (usp. *ibid.*, 67). Crkvena zajednica pokazuje svoju ljepotu svaki put kad se sa zahvalnošću spominje da je Gospodin prvi nas ljubio (usp. *I Iv* 4, 19). »Gospodinova posebna ljubav nas iznenađuje, a čuđenje, po svojoj naravi, ne može se s naše strane ni posjedovati ni nametati [...] Jedino tako može procvasti čudo besplatnosti, besplatnog sebedarja. I misijski se žar ne može nikada steći misaonim naporom ili promućurnošću. Staviti se "u stanje misije" odraz je zahvalnosti« (*Poruka Papinskim misijskim djelima*, 21. svibnja 2020.).

Ipak, vremena nisu bila laka; prvi su kršćani započinjali svoj vjerski život u neprijateljskom i teškom okruženju. Iskustva marginalizacije i zatočeništva isprepletala su se s unutarnjim i vanjskim otporima koji kao da su proturječili pa čak i negirali ono što su vidjeli i čuli. Ali sve to ne samo da nije predstavljalo teškoću ili prepreku koja bi ih mogla dovesti do toga da se prignu ili zatvore u sebe same, nego ih je nagnalo da svaku nepriliku, protivštinu i teškoću pretvore u prigodu za poslanje. Same ograničenosti i prepreke postale su

povlašteno mjesto za pomazati sve i svakoga Gospodinovim Duhom. Ništa i nitko nije mogao biti isključen iz oslobađajućega navještaja.

O svemu tome imamo živo svjedočanstvo u *Djelima apostolskim*, knjizi koju učenici misionari uvijek imaju pri ruci. To je knjiga u kojoj se opisuje kako je evanđelje, tamo gdje se pronosilo, uvijek ostavljalo iza sebe ugodan miris pobuđujući radost koju samo Duh može dati. Knjiga Djela apostolska uči nas uvijek se u kušnjama čvrsto držati Krista, kako bi u nama sazrelo »uvjerenje da Bog može djelovati u svakoj situaciji, pa i usred prividnih neuspjeha« kao i sigurnost »da onaj koji se žrtvuje i daje Bogu iz ljubavi sigurno će biti plodan« (apost. pob. *Evangelii gaudium*, 279).

Tako i mi: ni sadašnji povijesni trenutak nije lak. Ova situacija pandemije iznijela je na vidjelo i još više povećala žalost, samoću, siromaštvo i nepravde od kojih su mnogi već i ranije trpjeli i razotkrila je naše lažne sigurnosti, podjele i polarizacije koje nas tiho uništavaju. Najslabiji i najranjiviji još su snažnije doživjeli svoju slabost i ranjivost. Iskusili smo obeshrabrenost, razočaranost, muku. Nije nam mogla promaći ni konformistička gorčina koja oduzima nadu. Mi, međutim, »ne propovijedamo same sebe, nego Krista Isusa Gospodinom, a sebe slugama vašim poradi Isusa« (2 Kor 4, 5). Zato u našim zajednicama i našim obiteljima slušamo jeku riječi života koja se razliježe našim srcima i govori nam: »Nije ovdje, nego uskrsnu!« (Lk 24, 6). To je riječ nade koja zatire svaki determinizam i, onima koji dopuste da ih dotakne, daruje potrebnu slobodu i odvažnost ustati na noge i kreativno tražiti sve moguće načine živjeti samilost, "sakramental" Božje blizine nama ljudima koji ne ostavlja nikoga ležati kraj puta. U ovom vremenu pandemije, suočeni s napašću prikrivanja i opravdavanja ravnodušnosti i apatije u ime zdrave socijalne distance, prijeko je potrebno *poslanje samilosti* koje može pretvoriti nužnu distancu u mjesto susreta, skrbi i promicanja. »Što vidjesmo i čusmo« (Dj 4, 20), milosrđe koje nam je iskazano, pretvara se u uporišnu točku i daje nam vjerodostojnost koji nam omogućuju povratiti zajedničku strast za stvaranje »zajednice pripadnosti i solidarnosti čemu se moraju posvetiti vrijeme, trud i dobra« (enc. *Fratelli tutti*, 36). Božja je riječ ta koja nas svakodnevno otkupljuje i spašava od izgovora koji nas vode tome da se zatvaramo u najkukavniji od svih skepticizama: "ionako će sve opet biti isto, ništa se neće promijeniti". A na pitanje: "zašto bih se trebao odricati svojih sigurnosti, lagodnosti i užitaka ako ne mogu vidjeti nikakav važan rezultat?", odgovor je uvijek isti: »Isus Krist je izvojevao pobjedu nad grijehom i smrću i sada je svemoguć. Isus Krist doista živi« (usp. apost. pob. *Evangelii gaudium*, 275) i želi da i mi budemo živi, da budemo braća i da znamo u sebe primiti i s drugima dijeliti tu nadu. U sadašnjim okolnostima prijeko su potrebni misionari nade, pomazani od Gospodina, koji su kadri na proročki način podsjećati da se nitko ne može sâm spasiti.

Neka se i iz našega grla, kao u apostolâ i prvih kršćana, iz sve snage zaori ono: »Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo« (Dj 4 20). Sve što smo primili, sve što nam je Gospodin postupno darivao, dao nam je da bismo se mogli time služiti i besplatno drugima davati. Kao što su apostoli svojim očima vidjeli, čuli i rukama opipali Isusovo spasenje (usp. 1 Iv 1, 1-4), tako mi danas možemo trpeće i slavno Kristovo tijelo doticati u svakodnevnom životu i smoći hrabrosti sa svima dijeliti sudbinu nade, taj nedvojbeni znak koji je plod spoznaje da je Gospodin uvijek uz nas. Kao kršćani ne možemo zadržati Gospodina samo za sebe: evangelizacijsko poslanje Crkve svoju punu i javnu vrijednost očituje u promjeni svijeta i očuvanju stvorenja.

Poziv svakome od nas

Tema ovogodišnjega Svjetskog dana misija, »Ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo« (Dj 4 20), poziv je svakome od nas da "preuzmemo odgovornost" i upoznamo druge s onim što nosimo u srcu. Po tom je poslanju Crkva uvijek bila prepoznatljiva: »Ona je upravo radi naviještanja Evanđelja« (sveti Pavao VI., apost. pob. *Evangelii nuntiandi*, 14). Naš vjerski život, naime, kad se odvajamo od drugih ili se zatvaramo u male skupine, kopni, gubi proročki duh i sposobnost divljenja i zahvalnosti. Po samoj svojoj dinamici on zahtijeva veću otvorenost kojom možemo doći do sviju i zagrliti ih. Prvi kršćani ne samo da nisu podlegli napasti zatvaranja u neku elitu, nego su bili privučeni od Gospodina i novog života koji je On nudio poći među narode svjedočiti ono što su vidjeli i čuli: Božje kraljevstvo je blizu. Činili su to s velikodušnošću, zahvalnošću i plemenitošću onih koji siju svjesni da će drugi uživati plodove njihova truda, zalaganja i njihove žrtve. Zato volim podsjetiti da »čak i oni koji su najslabiji, ograničeni i koji nose rane na svojoj duši mogu biti misionari na svoj način, jer se uvijek treba omogućiti da se dobro prenosi, čak i ako koegzistira s mnogim slabostima« (posin. apost. pob. *Christus vivit*, 239).

Na Svjetski dan misija, koji se svake godine slavi pretposljednje nedjelje listopada, sjećamo se sa zahvalnošću svih onih koji nam, svojim svjedočanstvom života, pomažu obnoviti naš krsni zavjet da ćemo biti velikodušni i radosni apostoli evanđelja. Posebno se spominjemo onih koji su bili kadri krenuti na put, ostaviti zemlju i obitelj kako bi evanđelje, bez odlaganja i strahova, došlo do narodâ i gradova u kojima je mnogo onih koji su žedni blagoslova.

Razmišljanje o njihovom misijskom svjedočenju potiče nas da budemo hrabri i ustrajno molimo »gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju« (Lk 10, 2). Svjesni smo, naime, da poziv na poslanje nije nešto što pripada prošlosti ili romantična uspomena iz nekih drugih vremena. Isusu danas trebaju srca koja znaju živjeti poziv kao pravu ljubavnu priču koja će ih potaknuti ići na periferije svijeta i postati vjesnicima i oruđima samilosti. Poziv je to koji On upućuje svima, iako ne svakomu na isti način. Sjetimo se da ima periferijâ koje se nalaze blizu nas, u središtu nekoga grada, ili u vlastitoj obitelji. Postoji također vid sveopće otvorenosti ljubavi koji nije zemljopisni nego egzistencijalni. Uvijek, ali napose u ovim vremenima pandemije, važno je svaki dan rasti u sposobnosti proširiti svoj vlastiti krug i doći do onih za koje ne doživljavamo spontano da pripadaju "našem interesnom svijetu" iako su tu blizu nas (usp. enc. *Fratelli tutti*, 97). Vršiti svoj poslanje u životu znači odvažiti se gajiti iste osjećaje kao Isus Krist i vjerovati s njim da je osoba uz mene moj brat i moja sestra. Neka njegova suosjećajna ljubav probudi i naše srce i sve nas učini učenicima misionarima.

Neka Marija, prva učenica misionarka, poveća u svim krštenicima želju da budu sol i svjetlo u našim zemljama (usp. Mt 5, 13-14).

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 6. siječnja 2021., svetkovina Bogojavljenja.

Franjo

SVETI JOSIP – SAN O POZIVU

Poruka pape Franje biskupima, svećenicima, posvećenim osobama i vjernicima iz cijeloga svijeta za 58. svjetski dan molitve za zvanja [25. travnja 2021.]

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu svecu (usp. *Dekret Apostolske pokorničarne* od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom svecu«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. 1. Sam 16, 7), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i radati život u svakodnevicu. Zvanja imaju isti cilj: radati i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suosjećajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba poglavito danas u vremenima obilježenim krhkošću, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našem putu.

Sveti Josip nam sugerira *tri ključne riječi* za poziv svakog pojedinca. Prva je *san*. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo, naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze

jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: “ljubav”. A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se *ima* jedino ako se *daje*, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga za reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evandjelja govore o četiri sna (usp. Mt 1, 20; 2, 13.19.22). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvatiti. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvatiti izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: “Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?” Iako se u davnini snovima pridavalo dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom “unutarnjem uhu” bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavlјivati na spektakularan način, vršeći prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nježno obraća našoj najdubljoj nutrini, postaje prislan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Snovi su, naime, odveli Josipa do pustolovina koje nikada nije mogao ni zamisliti. Prvi je san doveo u krizu njegove zaruke, ali ga je učinio Mesijinim ocem; zbog drugoga se sna morao dati u bijeg u Egipat, ali je spasio život svoje obitelji. Nakon trećega, koji je najavio njegov povratak u domovinu, slijedi četvrti zbog kojeg je prisiljen ponovno promijeniti svoje planove i vratiti se natrag u Nazaret, upravo tamo gdje će Isus započeti naviještati Božje kraljevstvo. U svim tim preokretima pokazala se pobjedonosnom hrabrost slijediti Božju volju. Tako je to u pozivu: Božji poziv uvijek tjera čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti može se Bogu reći istinski “da”. A svako “da” donosi plodove, jer prijanja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali kojega božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova. No, njegovo je *prihvaćanje aktivno*: on se nikad ne predaje i ne odustaje, Josip »nije pasivno rezigniran čovjek. On je hrabar i snažan protagonist« (Apostolsko pismo *Patris corde*, 4). Neka pomogne svima, posebno mladima u izboru zvanja, raspoznati i ostvariti Božje snove o njima; neka im ulije odvažnost da kažu “da” Gospodinu koji uvijek iznenađuje i nikad ne razočarava!

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest *služiti*. Iz evandeljâ se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga *prečistim zaručnikom*, otkrivajući time njegovu sposobnost da ljubi ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobođajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodonosnijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (*ibid.* 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josip tek uzvišen ideal, nego je postalo pravilom svakodnevnog života. Potrudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus roditi; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone duhom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je *raspoloživost* karakterističnu za onoga koji *živi da bi služio*. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spreman ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spreman priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se reći da je bio *produžena ruka* nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti *vrijedne Očeve ruke* za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao *čuvara zvanjâ*. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio *skrbni čuvar*. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (Mt 2, 14), kaže se u Evandelju i time pokazuje njegovu spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju.

Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izlijeva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći *snovi* – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom *služenju* i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje njegovu svakodnevicu, a to je *vjernost*. Josip je »pravedan« čovjek (*Mt* 1, 19) koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času počinje “o svemu razmišljati” (usp. r. 20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smireno i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. *Mt* 13, 55) zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjeran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (*Mt* 1, 20). *Ne boj se*: riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svakoga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu “da”, kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je “čista radost”. Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onog najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove!

Želim vam ovu radost, draga braćo i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim *snom* da mu *služite* u braći i sestrama koji su vam povjereni, *vjernošću* koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje blijede ne ostavljajući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 19. ožujka 2021., svetkovina svetoga Josipa

Franjo

KONGREGACIJA ZA BOGOŠTOVLJE I STEGU SAKRAMENATA

Prot. N. 17/21

Bilješka o srijedi Pepelnici o obredu pepeljenja u vrijeme pandemije

Svećenik izgovara molitvu za blagoslov pepela te ga škropi blagoslovljenom vodom, ne govoreći ništa. Zatim, obraćajući se svima prisutnima, samo jednom izgovara formulu kako je naznačena u Rimskom misalu: „Obratite se i vjerujte u Evanđelje“ ili „Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti”.

Zatim svećenik opere ruke, stavi masku na lice i posipa pepelom one koji mu prilaze ili, ako je potrebno, odlazi onima koji su ostali na svojim mjestima. Ništa ne govoreći, svećenik posipa pepeo po glavi svakog vjernika.

Iz Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, 12. siječnja 2021.

Robert kardinal Sarah *prefekt*
✠ Arthur Roche *nadbiskup tajnik*

DEKRET APOSTOLSKE POKORNIČARNE O OPROSTIMA U GODINI SVETOGA JOSIPA (8. prosinca 2020. – 8. prosinca 2021.)

Dodjeljuje se dar posebnih oprosta povodom Godine svetog Josipa koju je papa Franjo najavio prigodom proslave 150. obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve.

Danas se obilježava 150. godišnjica dekreta *Quemadmodum Deus*, kojim je blaženi Pio IX., ganut teškim i žalosnim okolnostima u kojima je Crkva bila progonjena od svojih neprijatelja, proglasio svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve.

Kako bi trajno povjerio Crkvu moćnoj zaštiti Isusova Čuvara, papa Franjo proglasio je da se od današnjeg dana, na slavlje obljetnice proglašenja Dekreta i na svetkovinu Bezgrešne Djevice Marije i Zaručnice Prečistoga Josipa, pa sve do 8. prosinca 2021., obilježi posebna Godina svetog Josipa, u kojoj svaki vjernik, slijedeći njegov primjer, može svakodnevno jačati svoj vjerski život u potpunom vršenju Božje volje.

Tako će svi vjernici, imati mogućnost da molitvama i dobrim djelima, uz pomoć svetog Josipa, glavaru nebeske Nazaretske obitelji, zadobiju utjehu i pomoć uslijed teških ljudskih i društvenih nevolja koje danas pogađaju suvremeni svijet.

Pobožnost Otkupiteljevom Čuvaru rasla je tijekom povijesti Crkve, koja ne samo da mu pripisuje jedno od najvećih štovanja nakon Majke Božje, njegove Zaručnice, već mu je dodijelila i više zaštitništava. Učiteljstvo Crkve i dalje otkriva drevne i nove veličine u ovom blagu, a to je sveti Josip koji, kao gospodar kuće iz Matejeva evanđelja „iz svoje riznice iznosi novo i staro“ (Mt 13, 52).

Od velike pomoći pri postizanju tog cilja bit će i dar oprosta koje Apostolska pokorničarna ovim Dekretom, izdanim u skladu s voljom pape Franje, milostivo dodjeljuje tijekom Godine svetoga Josipa.

Potpuni oprost podjeljuje se pod uobičajenim uvjetima (sakramentalna ispovijed, euharistijska pričest i molitva na nakane Svetoga Oca) vjernicima koji, dušom odijeljenom od svakoga grijeha, budu sudjelovali u Godini svetoga Josipa u prigodama i na načine koje naznačuje ova Apostolska pokorničarna.

a. Sveti Josip, autentični čovjek vjere, poziva nas da ponovno otkrijemo sinovski odnos s Ocem, obnovimo vjernost molitvi, prignemo uho i odgovorimo s dubokim raspoznavanjem na Božju volju. Podjeljuje se *potpuni oprost* onima koji će barem 30 minuta provesti u razmatranju molitve Očenaš ili, pak, sudjelovati na duhovnoj obnovi u trajanju od najmanje jednoga dana, koja uključuje jedno razmatranje o svetom Josipu;

b. Evanđelje pripisuje svetom Josipu atribut „muž pravedan“ (usp. Mt 1, 19). On, kao onaj koji je čuvar „intimne tajne koja se nalazi u dubini srca i duše“^[1], pohranitelj je otajstva Božjih, a samim time i idealan zaštitnik unutarnjeg područja, koji nas potiče da ponovno otkrijemo vrijednost šutnje, razboritosti i odanosti u ispunjavanju svojih dužnosti. Vrlina pravednosti koju je Josip primjereno vršio očituje se u potpunom poštivanju Božjeg zakona, koji je zakon milosrđa, „jer upravo Božje milosrđe donosi istinsku pravdu do ispunjenja“^[2]. Stoga će oni koji, po primjeru svetoga Josipa, učine neko djelo tjelesnog ili duhovnog milosrđa moći također zadobiti dar *potpunog oprosta*;

c. Glavni je vid Josipova poziva bio taj da je bio čuvar Svete nazaretske obitelji, zaručnik Blažene Djevice Marije i Isusov zakoniti otac. Kako bi se sve kršćanske obitelji potaknulo da stvore isto ozračje prisnog zajedništva, ljubavi i molitve koje se živjelo u Svetoj obitelji, *potpuni oprost* se zadobiva za moljenje svete krunice u obitelji i od strane zaručnikâ.

d. Sluga Božji Pio XII., 1. svibnja 1955., ustanovio je blagdan svetog Josipa Radnika, „s namjerom da svi prepoznaju dostojanstvo rada i da to nadahne društveni život i zakone, koji će biti temeljeni na poštenoj raspodjela prava i dužnosti“^[3]. Stoga će *potpuni oprost* moći zadobiti svi koji budu svakodnevno povjeravali svoj rad zaštiti svetoga Josipa te svaki vjernik koji u molitvi zazove zagovor Tesara iz Nazareta, da oni koji traže posao pronađu zaposlenje i da rad sviju bude dostojanstveniji.

e. Bijeg Svete obitelji u Egipat „pokazuje nam da je Bog ondje gdje je čovjek u opasnosti, ondje gdje čovjek pati, ondje gdje je prisiljen bježati, gdje doživljava odbačenost i napuštenost“^[4]. *Potpuni oprost* podjeljuje se vjernicima koji budu izmolili litanije svetomu Josipu (za zapadnu tradiciju) odnosno Akatist (*Akathistos*) svetomu Josipu u cijelosti ili barem neki njegov dio (za istočnu tradiciju), odnosno neku drugu

molitvu svetomu Josipu svojstvenu drugim liturgijskim tradicijama za Crkve progonjene *ad intra* i *ad extra* i na utjehu i pomoć svim kršćanima koji trpe svaki oblik progona.

Sveta Terezija Avilska prepoznala je u svetom Josipu zaštitnika u svim životnim okolnostima: „Čini mi se da je drugim svecima Gospodin dao milost da priteknu u pomoć u jednoj nevolji, a ovomu slavnom svecu, imam iskustva, da pritekne u pomoć u svima“^[5]. Nedavno je sveti Ivan Pavao II. ponovio da lik svetog Josipa dobiva „obnovljenu aktualnost za Crkvu našega vremena u odnosu na novo kršćansko tisućljeće“^[6]. Kako bi se ponovno potvrdila univerzalnost zaštite svetoga Josipa nad Crkvom, uz spomenute prigode, Apostolska pokorničarna podjeljuje *potpuni oprost* vjernicima koji budu molili bilo koju od Crkve dopuštenu molitvu ili čin pobožnosti u čast svetom Josipu, na primjer „K tebi se, o sveti Josipe“, osobito na dane 19. ožujka i 1. svibnja, na blagdan Svete nazaretske obitelji Isusa, Marije i Josipa, na Nedjelju svetoga Josipa (prema istočnoj tradiciji), devetnaestoga dana svakoga mjeseca i svake srijede, koja je dan posvećen spomenu toga sveca prema zapadnoj tradiciji.

U trenutnim okolnostima izvanrednog zdravstvenog stanja, dar *potpunog oprosta* posebno se proteže na starije, bolesne, umiruće i sve one koji zbog opravdanih razloga ne mogu izlaziti iz svoje kuće pa, duše odijeljene od svakoga grijeha i uz nakanu da, čim im to bude moguće, ispune tri uobičajena uvjeta, u vlastitomu domu ili ondje gdje ih zapriječenost zatekne, izmole čin pobožnosti u čast svetomu Josipu, utjesi bolesnih i zagovorniku dobre smrti, prikazujući s povjerenjem Bogu patnje i nevolje vlastitoga života.

Da bi se zadobivanje Božje milosti po vlasti Ključeva u pastoralnom pogledu olakšalo, ova Pokorničarna usrdno moli da svi svećenici koji imaju odgovarajuće ovlasti budu raspoloživi slaviti sakrament pokore i često podjeljivati svetu pričest bolesnima.

Ovaj Dekret vrijedi za Godinu svetog Josipa, unatoč bilo kojoj suprotnoj odredbi.

Dano u Rimu, iz sjedišta Apostolske pokorničarne, 8. prosinca 2020.

Mauro Kard. Piacenza *Veliki pokorničar*

Krzysztof Nykiel *Namjesnik*

L. + S.

[1] PIO XI., *Nagovor prigodom proglašenja herojski življenih kreposti službenice Božje Emilije de Vialar*, u:

„L'Osservatore Romano“, god. LXXV, br. 67, 20. – 21. ožujka 1935., 1.

[2] FRANJO, Generalna audijencija (3. veljače 2016.)

[3] PIO XII., *Nagovor prigodom svetkovine svetog Josipa Radnika* (1. svibnja 1955.), u: „Govori i radioporuke njegove svetosti Pija XII., XVII, 71 – 76.

[4] FRANJO, *Angelus* (29. prosinca 2013.).

[5] TEREZIJA AVILSKA, *Život*, VI, 6 (talijanski prijevod: *Sabrana djela*, M. Bettetini (ur.), Milano, 2018., 67).

[6] IVAN PAVAO II., *Apostolska pobudnica Redemptoris Custos* o osobi i poslanju svetoga Josipa u životu Krista i Crkve (15. kolovoza 1989.), 32.

DIKASTERIJ ZA LAIKE, OBITELJ I ŽIVOT

Pastoralne smjernice za proslavu Svjetskog dana mladih u partikularnim Crkvama

1. Svjetski dani mladih

Ustanovljenje Svjetskog dana mladih (SDM) nesumnjivo je bila velika proročanska intuicija sv. Ivan Pavla II. koji je ovako objasnio razloge te svoje odluke: »Svi mladi moraju osjetiti da ih Crkva prati. Neka se, dakle, cijela Crkva u čitavome svijetu, u jedinstvu s Petrovim nasljednikom, sve više predano zalaže oko mladih, njihovih tjeskoba i briga, njihovih otvorenosti i nada kako bi odgovorila na njihova očekivanja prenoseći sigurnost koja je Krist, Istinu koja je Krist, ljubav koja je Krist.« [1]

Papa Benedikt XVI. nastavio je tragom svoga prethodnika i u raznim je prigodama otvoreno naglašavao kako su ti susreti dar Božje providnosti za Crkvu, definirajući ih kao »lijek protiv umora od vjere«, »novo, pomlađeno kršćanstvo«, »nova evangelizacija koju se životom potvrđuje«. [2]

I za papu Franju svjetski dani mladih predstavljaju izvanredno snažan misionarski poticaj za čitavu Crkvu, a napose za mlade naraštaje. Samo nekoliko mjeseci nakon izbora, započeo je svoj pontifikat Svjetskim danom mladih u Rio de Janeiru u srpnju 2013. godine, na završetku kojega je rekao da je taj SDM »bio nova etapa hodočašća mladih po kontinentima s križem Kristovim. Ne smijemo nikada zaboraviti – objasnio je – da svjetski dani mladih nisu "vatrometi", trenuci oduševljenja koji su svrha sebi samima; to su etape dugog putovanja, započetog 1985. na inicijativu pape Ivana Pavla II.«. [3] A zatim je objasnio ono što ima središnju važnost: »imajmo ovo stalno na umu: mladi ne slijede Papu, oni idu za Isusom Kristom, noseći njegov križ. A Papa ih vodi, prati ih na tome putu vjere i nade«. [4]

Kao što je poznato, međunarodna proslava toga događaja obično se održava svake treće godine, svaki put u drugoj zemlji, i na njoj sudjeluje Sveti Otac. Redovita se, pak, proslava tog Dana održava svake godine u partikularnim Crkvama, koje preuzimaju na sebe organizaciju toga događaja.

2. SDM u partikularnim Crkvama

Svjetski dan mladih, koji se slavi u svim partikularnim Crkvama, od velike je važnosti i vrijednosti ne samo za mlade koji žive u pojedinoj regiji, nego i za čitavu mjesnu zajednicu.

Neki mladi, zbog studija, posla ili novca nemaju priliku sudjelovati na međunarodnim proslavama tih dana. Zato je dobro da svaka partikularna Crkva pruži i njima mogućnost da osobno dožive, premda na mjesnoj razini, taj "blagdan vjere", događaj koji je snažno iskustvo svjedočenja, zajedništva i molitve, nalik međunarodnima koji su ostavili duboki trag u životu mnogih mladih iz čitavog svijeta.

Istodobno, Svjetski dan mladih koji se obilježava na mjesnoj razini od izuzetne je važnosti za svaku partikularnu Crkvu. Služi senzibiliziranju i izgrađivanju crkvene zajednice u svoj njezinoj složenosti – vjernici laici, svećenici, posvećene osobe, obitelji, odrasli i starije osobe – da bi postala sve svjesnija svojeg poslanja prenošenja vjere novim naraštajima. Opća skupština Biskupske sinode, posvećena temi »Mladi, vjera i razlučivanje zvanja« (2018.), podsjetila je da se čitava Crkva, sveopća i partikularna, i svaki njezin član, moraju osjećati odgovornima za mlade i biti spremni pitanja koja oni postavljaju, njihove želje i poteškoće s kojima se susreću doživjeti kao izazov. Stoga je proslava tih dana mladih na mjesnoj razini izuzetno korisno da se u Crkvi sačuva živa svijest o hitnoj potrebi ići u korak s mladima, prihvaćati ih i strpljivo slušati, naviještajući im snažno i s ljubavlju Riječ Božju. [5]

I upravo je u vezi s proslavom SDM-a na mjesnoj razini, Dikasterij za laike, obitelj i život, u okviru svoje nadležnosti [6] izradio neke pastoralne smjernice za biskupske konferencije, sinode patrijarhijskih crkava i velikih nadbiskupija, dijeceze/eparhije, crkvene pokrete i udruge i, na kraju, ali ne najmanje važno, za mlade iz cijeloga svijeta, tako da se “dijecezanski / eparhijski SDM” može u punini doživjeti kao proslava “za mlade” i “s mladima”.

Ove pastoralne smjernice imaju za cilj potaknuti partikularne Crkve da sve više vrednuju dijecezansku proslavu SDM-a i smatraju je dobrom prilikom za planiranje i kreativno provođenje inicijativa iz kojih se zorno vidi da Crkva svoje poslanje s mladima smatra »pastoralnim prioritetom od epohalnog značenja u koji valja uložiti vrijeme, energije i resurse«. [7] Mora se osigurati da mladi naraštaji osjećaju da su u središtu pastora i brige Crkve. Mladi, naime, žele biti uključeni i cijenjeni kako bi se osjećali ravnopravnim protagonistima života i poslanja Crkve. [8]

Smjernice koje slijede prvenstveno su namijenjene pojedinim biskupijama, kao odgovarajućem području izražavanja mjesne Crkve. Mora ih se, naravno, prilagoditi različitim okolnostima u kojima se Crkva nalazi i živi u različitim krajevima svijeta, kao što su, na primjer, dijeceze/eparhije pa bile one i male i raspolagale s malo ljudskih i materijalnih resursa. U tim konkretnim slučajevima neka se SDM organizira na razini svake biskupije. Ako je negdje pastoralno prikladnije može se organizirati susret mladih koji će biti zajednički za više susjednih biskupija zajedno, ili pak za na razini koja je viša od biskupije

3. Proslava SDM-a na mjesnoj razini na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja

Na završetku euharistijskoga slavlja na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja, 22. studenoga 2020., papa Franjo odlučio je da se ponovno pokrene proslavu SDM-a u partikularnim crkvama i najavio da se, počevši od 2021. godine, ta proslava, koja se tradicionalno slavila na Cvjetnicu, slaviti na nedjelju na koju pada svetkovina Krista Kralja. [9]

U vezi s tim podsjećamo da je sveti Ivan Pavao II. na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja 1984. godine pozvao mlade na susret povodom Međunarodne godine mladih (1985.) – koja je, zajedno sa sazivanjem Jubileja mladih, u Svetoj godini otkupljenja (1984.) – označila početak dugog puta SDM-a. »Na ovaj blagdan [...] – rekao je papa – Crkva naviješta Kristovo kraljevstvo, koje je već prisutno, ali još uvijek tajanstveno raste prema svojem punom očitovanju. Vi ste, mladi, nezamjenjivi nositelji snage Božjega kraljevstva, vi ste nada Crkve i svijeta«. Tako je, dakle, nastao SDM: na svetkovinu Krista Kralja mladi iz cijeloga svijeta pozvani su »doći u Rim na susret s Papom, na početkom Velikog tjedna, u subotu i na Cvjetnicu«. [10]

Nije teško, naime, dokučiti vezu između Cvjetnice i svetkovine Krista Kralja svega stvorenja. Na Cvjetnicu se spominjemo Isusova ulaska u Jeruzalem kao »krotkoga kralja koji jaše na magarcu« (usp. *Mt* 21, 5), a mnoštvo je oduševljeno klicalo Mesiji: »Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodnje!« (*Mt* 21, 9). Evanđelist Luka izrazu “kralj”, koji uzvikuje mnoštvo, izrijeком dodaje “Onaj koji dolazi”, naglašavajući tako da je Mesija također kralj i da njegov ulazak u Jeruzalem na neki način predstavlja kraljevsko ustoličenje: »*Blagoslovljen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!*« (*Lk* 19, 38).

Kraljevska dimenzija Krista toliko je važna za Luku da se javlja od početka Isusova zemaljskog života i prati cijelu njegovu službu. Prilikom Navještenja, Andeo navješćuje Mariji da će dijete u njoj začeto primiti od Boga »*prijestolje Davida*, oca njegova, i *kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijek* i njegovu kraljevstvu neće biti kraja« (*Lk* 1,32-33). A u dramatičnom događaju raspeća, dok se drugi evanđelisti ograničavaju na to da spominju uvrede dvojice razbojnika raspetih zajedno s Isusom, Luka predstavlja dirljivi lik »dobrog razbojnika« koji s drva križa moli Isusa: »*sjeti me se kad uđeš u kraljevstvo svoje*« (*Lk* 23, 42). Isusove riječi prihvaćanja i opraštanja kao odgovor na ovu molitvu daju shvatiti da je on Kralj koji je došao zato da spasi: »*Danas ćeš biti sa mnom u raju*« (*Lk* 23, 43).

Snažni navještaj koji se mora uputiti mladima i koji mora biti u središtu svakog dijecezanskog / eparhijskog SDM-a, dakle, glasi: prihvatite Krista! Prihvatite ga kao Kralja u svoj život! On je Kralj koji je došao spasiti! Bez njega nema istinskoga mira, nema istinskoga unutarnjeg pomirenja i istinskoga pomirenja s drugim ljudima! Bez njegova Kraljevstva i društvo gubi svoje ljudsko lice. Bez Kristova kraljevstva nestaje svako istinsko bratstvo, svaka istinska bliskost s onim koji trpi i pati.

Papa Franjo podsjetio je da u središtu tih dvaju liturgijskih slavlja, svetkovine Krista Kralja svega stvorenja i Cvjetnice, »jest otajstvo Isusa Krista, Otkupitelja čovjeka...« [11]. Srž te poruke, dakle, i dalje glasi: veličina čovjeka proizlazi iz ljubavi koja se zna darivati drugima “sve do kraja”.

Svaka je biskupija / eparhija pozvana slaviti SDM na dan kada se slavi svetkovina Krista Kralja. Želja je, naime, Svetoga Oca da na taj dan sveopća Crkva stavi mlade u središte svoje pastoralne pozornosti, da moli za njih, da čini geste kojima ih se stavlja u prvi plan i daje im se istaknutu ulogu, da promiče komunikacijske kampanje i dr. Bilo bi idealno proslavu (dijecezansku / eparhijsku, regionalnu ili nacionalnu) organizirati na sam dan svetkovine Krista Kralja. Međutim, ako iz različitih razloga to nije moguće, može se organizirati na neki drugi dan.

Tu će proslavu trebati uključiti u širi pastoralni program u kojem SDM predstavlja tek jednu od etapa. [12] Nije slučajno što Sveti Otac preporučuje da »pastoral mladih naprosto mora biti sinodalni, odnosno kadar oblikovati zajednički hod«. [13]

4. Ključni elementi SDM-a

Na Biskupskoj sinodi koja je imala za temu »Mladi, vjera i razlučivanje zvanja« više se sinodskih otaca u svojim interventima dotaklo Svjetskog dana mladih. U vezi s tim u Završnom dokumentu čitamo: »Svjetski dan mladih – taj plod proročke intuicije svetoga Ivana Pavla II., koji ostaje referentna točka i za mlade trećeg tisućljeća – nacionalni i dijecezanski [/eparhijski] susreti igraju važnu ulogu u životima mnogih mladih jer nude živo iskustvo vjere i zajedništva koje im pomaže hvatati se u koštac s velikim životnim izazovima i odgovorno zauzeti svoje mjesto u društvu i crkvenoj zajednici.« [14]

Naglašavajući također da ta okupljanja upućuju »na redovito pastoralno praćenje pojedinih zajednica, gdje se prihvaćanje evanđelja mora produbljivati i pretočiti u životne odluke« [15], u Dokumentu se kaže da ona pružaju »mogućnost zajedničkog hoda u duhu hodočašća, iskusiti bratstvo sa svima, dijeliti radost vjere i rasti u pripadnosti Crkvi.« [16]

Istražimo neke od tih “stožernih točaka” [17] koje moraju biti u središtu svakog SDM-a, također u njegovoj lokalnoj dimenziji, i koje stoga imaju jasnu programsku vrijednost.

a. Dan mladih kao “blagdan vjere”

Proslava SDM-a pruža mladima živo i radosno iskustvo vjere i zajedništva, prostor u kojem se doživljava ljepotu Gospodinova lica. [18] U središtu života vjere je susret s osobom Isusa Krista, pa je dobro da sa svakog SDM-a odjekne poziv svakom mladom čovjeku da se osobno susretne s Kristom i uđe u osobni razgovor s njim. »To je blagdan vjere, gdje se složnim glasom Gospodinu uzdižu hvale, pjeva, sluša Božju riječ i ostaje u tišini klanjanja: sve je to vrhunac SDM-a«. [19]

U tome smislu, program međunarodnog SDM-a (u smislu kerigmatike, formacije, svjedočenja, sakramenata i umjetničkog stvaralaštva) može nadahnuti mjesne stvarnosti koje ih mogu prilagoditi na kreativan način. Posebno visoko treba cijeniti trenutke euharistijskog klanjanja u tišini, kao čin vjere *par excellence*, i pokornička bogoslužja kao povlašteni prostor susreta s Božjim milosrđem.

Treba, k tome, imati na umu da tijekom svakog SDM-a zanos prirodan mladima i oduševljenje kojim čine sve čega se late i koji također karakterizira način na koji žive svoju vjeru, potiče i oživljava vjeru čitavog Božjeg naroda. Sabrani evanđeljem i pozvani doživjeti iskustvo Gospodina, mladi često postaju hrabri svjedoci vjere, a to SDM kao događaj svaki put čini iznenađujućim i jedinstvenim.

b. Dan mladih kao “crkveno iskustvo”

Važno je da dijecezanska / eparhijska proslava SDM-a pruži priliku mladima da steknu iskustvo crkvenog zajedništva i da u njima poraste svijest da su sastavni dio Crkve. Prvi oblik uključivanja mladih trebao bi biti taj da ih se sluša. U pripremi dijecezanskog / eparhijskog Dana treba pronaći prikladne načine i vremena da se glas mladih čuje unutar struktura postojećih zajednica kao što su dijecezanska / eparhijska i međubiskupijska / međueparhijska vijeća, prezbiterstva vijeća i mjesna biskupska vijeća... Ne zaboravimo da su oni mlado lice Crkve!

Uz mlade, neka svoje mjesto pronađu razne karizme prisutne u okruženju. Od temeljne je važnosti da organizacija dijecezanskih / eparhijskih proslava SDM-a bude zajednička i složna, da uključuje predstavnike različitih staleža, predlažući sinodalni rad, kao što Sveti Otac preporučuje u pobudnici *Christus vivit*: »Nošeni

tim duhom moći ćemo kročiti prema sudioničkoj i suodgovornoj Crkvi koja je sposobna prepoznati vrijednost svojega bogatstva različitosti, zahvalno prihvaćajući također doprinose vjernikâ laikâ, uključujući doprinos mladih i žena, zatim posvećenih osoba kao i skupinâ, udruženjâ i pokretâ. Nitko ne smije biti isključen ili se držati po strani« [20] Na taj će način biti moguće okupiti i koordinirati sve žive snage partikularne Crkve, a i probuditi one koje su “uspavane”.

U vezi s tim, prisutnost mjesnog biskupa i njegova spremnost da bude među mladima predstavlja za njih veliki znak ljubavi i bliskosti. Nerijetko je za neke mlade proslava dijecezanskog / eparhijskog SDM-a prilika da se sretnu i razgovaraju sa svojim pastirom. Papa Franjo potiče ovaj pastoralni stil bliskosti u kojemu »treba dati prednost jeziku bliskosti, jeziku nesebične, relacijske i egzistencijalne ljubavi koja dotiče srce, zahvaća život i budi nadu i želje«. [21]

c. Dan mladih kao “misionarsko iskustvo”

Pokazalo se da je SDM na međunarodnoj razini izvrsna prilika koja se pruža mladima da dožive misionarsko iskustvo. To bi također trebao biti slučaj s dijecezanskom / eparhijskom proslavom. Kao što je rekao papa Franjo: »pastoral mladih uvijek mora biti misijski pastoral.« [22]

U tome smislu mogu se organizirati misije u kojima su mladi pozvani posjećivati ljude u njihovim domovima, noseći im poruku nade, riječi utjehe ili jednostavno biti spremni ih poslušati. [23] Oslanjajući se na svoj entuzijizam, mladi – tamo gdje je to moguće – mogu također biti aktivni promicatelji javne evangelizacije, uz pjesmu, molitvu i svjedočenje, na onim ulicama i trgovima gdje se susreću njihovi vršnjaci, jer su mladi najbolji evangelizatori mladih. Sama njihova prisutnost i njihova radosna vjera sami po sebi predstavljaju “živi navještaj” Radosne vijesti koja privlači druge mlade.

Također treba poticati promicanje aktivnosti u kojima mladi mogu steći iskustvo volonterstva, besplatnoga služenja i sebedarja. Ne treba zaboraviti da u nedjelju koja prethodi svetkovini Krista Kralja svemira, Crkva slavi Svjetski dan siromaha. Ima li bolje prilika za promicanje inicijativâ u kojima mladi daruju svoje vrijeme, vlastite snagu najsiriromašnijima, marginaliziranim i onima koji su odbačeni od društva!? Na taj se način mladima pruža prilika da postanu »predvodnici revolucije ljubavi i služenja, sposobni suprotstaviti se patologijama konzumerističkog i plitkog individualizma.« [24]

d. Dan mladih mora kao “prigoda za razlučivanje poziva” i “poziv na svetost”

Unutar snažnog iskustva, crkvene i misionarske, vjere prioritet treba dati dimenziji zvanja. Postupni je to pristup koji mladima ponajprije omogućuje shvatiti da je čitav njihov život pred Bogom koji ih ljubi i poziva. Bog ih je prije svega pozvao na život, poziva ih neprestano na sreću, poziva ih da ga upoznaju i da slušaju njegov glas, a nadasve da prihvate njegova Sina Isusa kao svojega Učitelja, svojega prijatelja i svojega Spasitelja. Prepoznati i suočiti se s tim “temeljnim pozivima” predstavlja prvi veliki izazov za mlade, jer, kad ih se uzme zaozbiljno, ti prvi Božji “pozivi” već usmjeravaju prema zahtjevnim životnim izborima: prihvaćanje života kao Božjega dara, koji, dakle, valja živjeti u povezanosti s Njim, a ne na autoreferencijalan način; zatim izbor kršćanskog načina života na polju čuvstava i društvenih odnosa; izbor studija, posla i cijele svoje budućnosti na način da bude potpuno u skladu s prijateljstvom s Bogom koje se prigrllilo i koje se želi sačuvati; odluka da se cio svoj život učini darom za druge koji će se živjeti u služenju i nesebičnoj ljubavi. Često se radi o radikalnim izborima, kao odgovor Bogu koji poziva, koji daju presudni smjer čitavom životu mladih. »Život je – objasnio je papa Franjo mladima – [...] vrijeme snažnih, odlučnih, neprolaznih odluka. Trivijalne odluke dovode do trivijalnog života, velike odluke život čine grandioznim« [25]

Unutar ovog šireg “horizonta zvanja” ne treba se isto tako bojati predložiti mladima neizbježni izbor životnog stanja koje je spojivo s pozivom koji Bog upućuje svakom od njih, bilo da je to poziv na svećeništvo ili posvećeni život, također u monaškom obliku, ili pak na brak i obitelj. U tome smislu može biti od velike pomoći uključivanje u taj događaj sjemeništara i bogoslova, posvećenih osoba, bračnih parova i obitelji koji svojom prisutnošću i svjedočenjem pomažu potaknuti u mladima prava pitanja o njihovom pozivu i želji da se daju u potragu za “velikim planom” koji Bog ima za njih prema svojoj namisli. Na osjetljivom putu koji vodi do sazrijevanja tih izbora, mlade treba pratiti i mudro ih savjetovati. A kad dođe vrijeme za to, treba ih poticati da odlučno donesu osobni izbor, uzdajući se u Božju pomoć, a ne da se stalno kolebaju.

Svaki izbor zvanja trebao bi se temeljiti na još temeljnijem pozivu, a to je poziv na svetost. SDM bi trebao pomoći da u mladima odjekne poziv na svetost [26] kao istinski put do sreće i osobnog ispunjenja. Svetost je to “po mjeri” povijesti i osobnosti svake mlade osobe, bez postavljanja ograničenja tajanstvenim

putovima koje Bog sprema za svakog pojedinog mladića i djevojku i koji mogu dovesti ili do herojskih priča o svetosti – kao što je to bio i još je uvijek slučaj kod mnogih mladih ljudi – ili na onu “svetost iz susjedstva” iz koje nitko nije isključen. Korisno je zato cijeliti bogatu baštinu svetaca mjesne i sveopće Crkve, starije braće u vjeri čiji životi nas uvjeravaju da je put svetosti ne samo moguć i dostižan nego i pruža veliku radost.

e. Dan mladih kao “hodočasničko iskustvo”

SDM je, od samog svog početka, bio veliko hodočašće. Hodočašće kroz prostor – od gradova, zemalja i kontinenata do mjesta izabranog za susret s Papom i drugim mladima – i hodočašće kroz vrijeme – od jednog naraštaja mladih do drugoga, koji je od ovog prvog “preuzeo palicu” – koje je duboko obilježilo posljednjih 35 godina života Crkve. Mladi SDM-a su, dakle, narod hodočasnika. Nisu luralice koje besciljno tumaraju, već ujedinjeni narod, hodočasnici koji “putuju zajedno” prema cilju, prema susretu s Onim koji jedini može dati smisao njihovu životu, Bogom koji je postao čovjek koji poziva svakog mladog čovjeka da bude njegov učenik, da ostavi sve i “ide za njim”. Logika hodočašća zahtijeva da se uzme sa sobom samo ono najnužnije i poziva mlade da ostave iza sebe udobne i prazne sigurnosti i usvoje stil putovanja koji je trezven i gostoljubiv, otvoren za Providnost i “Božja iznenađenja”, stil koji uči svladati sebe sama i uhvatiti se u koštac s izazovima koji se javljaju na putu.

Proslava dijecezanskog / eparhijskog SDM-a može predložiti konkretne načine zahvaljujući kojima mladi mogu doživjeti stvarno i osobno hodočašće. Naime, onu vrstu iskustava koja potiču mlade da napuste svoje domove i krenu na putovanje, na kojem će upoznati i iskusiti “svu tegobu dana i žegu”, umor tijela i duhovnu radost. Često se, naime, na tim zajedničkim hodočašćima otkriva nove prijatelje, doživljava ushićenost zbog zajedničkih ideala dok se zajedno gleda prema istom cilju, pruža uzajamnu potporu u teškoćama, radost dijeljenja onoga malo što imamo. Sve je to od vitalne važnosti u današnjim vremenima u kojima su mnogi mladi u opasnosti da se izoliraju u virtualne i nestvarne svjetove, daleko od prašine “putova svijeta”. Oni su lišeni dubokog zadovoljstva koje rađa naporno i strpljivo postizanje željenog cilja, ne jednostavnim “klikom”, nego ustrajnošću i upornošću duše i tijela. U tome smislu, dijecezanski / eparhijski dan mladih dragocjena je prigoda za mlade naraštaje da otkriju lokalna svetišta ili druga značajna mjesta za pučku pobožnost, imajući na umu da »različita očitovanja pučke pobožnosti, osobito hodočašća, privlače mlade ljude koji se ne uključuju lako u crkvene strukture i ona predstavljaju konkretan znak vjere u Boga.« [27]

f. Dan mladih kao “iskustvo sveopćeg bratstva”

SDM mora biti prilika za susret mladih općenito, a ne samo mladih katolika. »Svaka mlada osoba ima što reći drugima, ima nešto reći odraslima, ima nešto reći svećenicima, redovnicama, biskupima i Papi!« [28].

U tome smislu, dijecezanska / eparhijska proslava SDM-a može biti pravo vrijeme za zbližavanje i razgovor sa svim mladim ljudima koji žive na određenom teritoriju, bez obzira na njihovu vjeru, svjetonazor ili uvjerenja. Svaka mlada osoba trebala bi se osjećati pozvanom da u tome sudjeluje i da bude toplo prihvaćena. Potrebno je »izgrađivati pastoral mladih koji može stvarati prostore uključivanja gdje će biti mjesta za sve mlade i gdje će se zbiljski pokazati da smo Crkva čija su vrata svima otvorena.« [29]

5. Aktivno sudjelovanje mladih

Kao što smo već naglasili, važno je da oni koji rade u pastoralu mladih sve više paze na to da se mlade uključi u sve faze pastoralnih priprema i planiranja SDM, u skladu sa sinodsko-misionarskim stilom, cijeneći njihovu kreativnost, jezik i metode djelovanja primjerene njihovoj dobi. Tko poznaje jezik i probleme svojih vršnjaka bolje od njih samih? Tko je sposobniji od njih doprijeti do njih kroz umjetnost, putem društvenih mreža itd.?

Svjedočenje i iskustvo mladih koji su ranije sudjelovali na međunarodnom SDM-u zaslužuju istaknuto mjesto u pripremi dijecezanskog / eparhijskog događaja.

U nekim partikularnim Crkvama, mlade koji su sudjelovali na nekom od međunarodnih SDM-a ili koji su pomagali u organiziranju inicijativa namijenjenih mladima na nacionalnoj i dijecezanskoj / eparhijskoj razini uključivalo se u osnivanje pastoralnog tima mladih u najrazličitijim područjima: župskom, dijecezansko / eparhijskom, nacionalnom itd. To pokazuje da kad se mladi osobno uključe i preuzmu glavnu ulogu u provedbi stvarno značajnih događaja, oni s velikom lakoćom prihvaćaju ideale koji su nadahnuli te događaje kao svoje vlastite, umom i srcem shvaćaju njihovo značenje, oduševljavaju se za njih i spremni su posvetiti vrijeme i

energiju dijeljenju tog događaja s drugima. Snažna iskustva vjere i služenja često dovode do spremnosti za sudjelovanje u redovnom pastoralu mjesne Crkve.

Ponovno želimo potvrditi da moramo imati hrabrosti uključiti mlade i povjeriti im aktivne uloge. I to kako one mlade koji dolaze iz raznih pastoralnih stvarnosti prisutnih u biskupiji, tako i one koji ne pripadaju nijednoj zajednici, skupini mladih, udruzi ili pokretu. SDM na dijecezanskoj / eparhijskoj razini može biti prekrasna prilika za isticanje bogatstva mjesne Crkve, izbjegavajući da se mladi koji su manje prisutni i manje “aktivni” u već konsolidiranim pastoralnim strukturama osjećaju isključenima. Svi se moraju osjećati “posebnim uzvanicima”, svi se moraju osjećati prihvaćenima i voljenima u svojoj neponovljivoj jedincatosti te ljudskom i duhovnom bogatstvu. Na taj način taj dijecezanski / eparhijski događaj može biti zgodna prilika za poticanje i prihvaćanje svih onih mladih koji možda traže svoje mjesto u Crkvi, a još ga nisu pronašli.

6. Godišnja poruka Svetog Oca za SDM

Svake godine prije dijecezanske / eparhijske proslave SDM-a Sveti Otac objavljuje Poruku mladima. Zato je dobro da pripremni sastanci i sam dijecezanski / eparhijski SDM budu nadahnuti riječima koje je Sveti Otac uputio mladima, posebno biblijskim odlomkom predloženim u Poruci.

Bilo bi, usto, važno da mladi Riječ Božju i riječi Crkve čuju “uživo” s usana ljudi koji su im bliski, ljudi koji jako dobro poznaju njihov karakter, povijest, ukuse, teškoće i borbe, očekivanja i nade. Oni znaju kako najbolje primjenjivati biblijske i tekstove Učiteljstva Crkve na konkretne životne prilike u kojima se nalaze mladi koje imaju pred sobom. To posredovanje, koji se odvija u katehezi i dijalogu, također će pomoći mladima da znaju razaznati one specifične načine na koje i sami mogu svjedočiti Božju riječ koju su čuli i živjeti je u svakodnevnom životu, uosobiti je u obitelji, na radnome mjestu ili studiju i među prijateljima.

Smjer predložen u toj Poruci, koji ima za cilj pratiti put sveopće Crkve zajedno s mladima, mora se objasniti mudro i s velikom kulturnom osjetljivošću, vodeći računa o mjesnoj stvarnosti. Mogao bi također biti nadahnuće za pastoral mladih mjesne Crkve, ne zaboravljajući dvije važne linije djelovanja koja je naznačio papa Franjo, a to su *traženje i rast*. [30]

Ne smije se isključiti mogućnost da se tu Poruku prenosi i posredstvom različitih umjetničkih izraza i inicijativâ socijalnog karaktera, na što je pozvao papa Franjo u svojoj poruci za XXXV. SDM-a: »[ponudite] svijetu, Crkvi i drugim mladima nešto lijepo na duhovnom, umjetničkom i društvenom polju« [31]. Njezin bi se sadržaj, k tome, mogao preuzimati i u drugim važnim momentima pastoralne godine kao što su misijski mjesec, mjesec posvećen Božjoj riječi ili zvanjima, uvijek vodeći računa o uputama pojedine biskupske konferencije.

I na kraju, ali ne manje važno, Poruka Svetog Oca mogla bi poslužiti kao tema mnogih drugih susreta mlade, koje predlože oni koji rade u pastoralu mladih u mjesnoj Crkvi, udruge ili crkveni pokreti.

7. Zaključak

Proslava SDM-a na dijecezanskoj / eparhijskoj razini nedvojbeno predstavlja važnu etapu u životu svake partikularne Crkve, povlašteni trenutak susreta s mlađim naraštajima, oruđe evangelizacije svijeta mladih i dijaloga s njima. Ne zaboravimo da »Crkva ima toliko toga reći mladima, a i mladi imaju mnogo toga reći Crkvi«. [32]

Pastoralne smjernice sadržane na ovim stranicama zamišljene su kao pomoćno sredstvo koje predstavlja idealne motivacije i moguće praktične provedbe kako bi se SDM na dijecezanskoj / eparhijskoj razini pretvorio u priliku za otkrivanje potencijala za dobro, velikodušnost, žeđ za istinskim vrijednostima i velikim idealima koje svaka mlada osoba nosi u sebi. Zato još jednom potvrđujemo koliko je važno da partikularne Crkve posvete posebnu pažnju proslavi dijecezanskog / eparhijskog dana mladih, kako bi se mogao pravilno vrednovati. Ulagati u mlade znači ulagati u budućnost Crkve, to znači promicati zvanjâ i pokretati na učinkovit način daljnju pripreme za obitelji sutrašnjice. Zato je to bitna zadaća svake mjesne Crkve, a ne tek aktivnost koja se pridodaje drugima.

Povjeravamo Blaženoj Djevici Mariji hod pastora mladih u čitavome svijetu. Marija, kao što nas lijepo podsjeća papa Franjo u svojoj pobudnici *Christus vivit*, »gleda ovaj hodočasnički narod, narod mladih koje ljubi, koji je traže u tišini unatoč tome što na putu ima toliko buke, brbljanja i rastresenosti. No pred očima Majke ima mjesta samo za tišinu punu nade. I tako Marija ponovno osvjetljava našu mladost.« [33]

Sveti otac Franjo dao je svoje odobrenje

za objavljivanje ovog dokumenata

Iz Vatikana, 22. travnja 2021.

Na obljetnicu povjeravanja Križa SDM-a mladima

Kardinal Kevin Farrell

Prefekt

O. Alexandre Awi Mello, I. Sch.

Tajnik

- [1] Ivan Pavao II., *Govor Kardinalskom zboru, Kuriji i Rimskoj prelaturi prigodom božićnog čestitanja*, u "Insegnamenti" VIII, 2 (1985), str. 1559-1560.
- [2] Usp. Benedikt XVI., *Govor Svetoga Oca uzoritoj gospodi kardinalima, Rimskoj kuriji i papinskoj obitelji prigodom božićnog čestitanja*, u "Insegnamenti" VII, 2 (2011), str. 951-955.
- [3] Franjo, *Angelus*, u "Insegnamenti" I, 2 (2013), str. 155.
- [4] *Ibidem*.
- [5] Usp. *Završni dokument XV. opće skupštine Biskupske sinode*, 4. U nastavku će se za taj dokument koristiti kratica ZD.
- [6] Dikasterij za laike, obitelj i život »izražava posebnu revnu skrb Crkve za mlade, promičući njihov protagonizam usred izazova današnjeg svijeta. Podupire inicijative Svetog Oca na području pastoralne mladima i stavlja se u službu biskupskih konferencija, međunarodnih pokreta i udruga mladih, promičući njihovu suradnju i organizirajući međunarodne susrete. Snažni trenutak njegova djelovanja je priprema svjetskih dana mladih« (Statut, čl. 8).
- [7] ZD 119.
- [8] Usp. *Ibidem*.
- [9] Usp. Franjo, Homilija na misi na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja, u "L'Osservatore Romano", 23. studenoga 2020., str. 6. Predlaže se da se Svjetski dan mladih održava na isti datum kad i svetkovina Krista Kralja također u Crkvi čiji obred ne predviđa takvu jednu proslavu ili koje je slave drugog datuma. Njihovi ordinariji imaju, ipak, pravo odlučiti drugačije.
- [10] Ivan Pavao II., *Angelus*, u "Insegnamenti" VII, 2 (1984), str. 1298.
- [11] Franjo, Homilija na misi na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja, u "L'Osservatore Romano", cit. čl.
- [12] ZD 142.
- [13] Franjo, pos. apost. pob. *Christus vivit* (ChV), 206.
- [14] ZD 16.
- [15] *Ibidem*.
- [16] *Ibidem*, 142.
- [17] Za dublje proučavanje doprinosâ SDM-a duhovnom hodu mladih, pogledati: Benedikt XVI., *Obraćanje Svetog Oca uzoritim kardinalima, Rimskoj kuriji i Papinskoj obitelji prigodom božićnog čestitanja* (*Discorso del Santo Padre agli Em.mi Signori Cardinali, alla Curia Romana e alla Famiglia pontificia, per la presentazione degli auguri natalizi*), u "Insegnamenti", nav. dj.; Franjo, *Opća audijencija*, u "Insegnamenti" I, 2 (2013), str. 209-211.
- [18] Usp. ZD 16 i 142.
- [19] Franjo, *Opća audijencija*, u "Insegnamenti" I, 2 (2013), str. 210.
- [20] ChV 206.
- [21] ChV 211.
- [22] ChV 240.
- [23] Usp. ChV 240.
- [24] ChV 174.
- [25] Franjo, Homilija na misi na Svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja, u "L'Osservatore Romano", nav. čl.
- [26] Usp. Franjo, Apost. pob. *Gaudete et exsultate*, 2.
- [27] ChV 238.
- [28] Franjo, Govor na molitvenom bdjenju u pripravi za Svjetski dan mladih, u "L'Osservatore Romano", 10.-11. travnja 2017., str. 7.
- [29] ChV 234.
- [30] Usp. ChV 209.
- [31] Franjo, Poruka za XXXV. Svjetski dan mladih, u "L'Osservatore Romano", 6. ožujka 2020, str. 8.
- [32] Ivan Pavao II., Post. apost. pob. *Christifideles laici*, 46.
- [33] ChV 48.

II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PRIOPĆENJE SA 61. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Zagreb, 18. i 19. siječnja 2021.

Članovi Hrvatske biskupske konferencije održali su 61. plenarno zasjedanje pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića u Zagrebu 18. i 19. siječnja 2021. Na zasjedanju su sudjelovali svi članovi HBK osim šibenskog biskupa Tomislava Rogića i apostolskog upravitelja Hvarske biskupije biskupa Petra Palića koji iz opravdanih razloga nisu mogli nazočiti zasjedanju. Na početku zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua. Drugog dana zasjedanju se pridružio izaslanik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vrhbosanski nadbiskup koadjutor Tomo Vukšić.

Pozdravljajući nazočne na početku zasjedanja nadbiskup Puljić posebno je pozdravio zagrebačkog nadbiskupa i sisačkog biskupa čije je biskupije uz pandemiju pogodio i razoran potres, izrazivši im, u ime svih članova HBK, bratsku blizinu i solidarnost. Uvodeći u program zasjedanja predsjednik HBK istaknuo je poteškoće i iskušenja koje je na svjetskoj razini izazvao koronavirus poremetivši brojne planove i programe te je uzrokovao otkazivanje brojnih susreta ili njihovo održavanje na daljinu. Podsjetio je na riječi pape Franje da je pandemija ostavila duboki trag u svima nama, te poremetila i značajno izmijenila razne sfere života te kako su prinudne obustave i odgode vjerskih događanja mnoge svećenike nagnale na traženje novih načina pastoralnog djelovanja. Izrazivši suosjećanje s brojnim žrtvama pandemije, nadbiskup Puljić je zahvalio svima koji su vodili i vode brigu o zdravlju ljudi u ovom izazovnom vremenu. Prenio je želju biskupa da budu blizu svima koji su pogođeni tom opakom bolešću kao i potresom koji je prouzročio golemu patnju i stradanje. Uz izraze blizine i dobrote koje su pokazali ljudi u zemlji i inozemstvu, lijepo je bilo vidjeti, rekao je predsjednik HBK, predstavnike Katoličke i Pravoslavne Crkve zajedno na terenu s ugroženim ljudima. Osvrnuo se i na neke događaje od proteklog redovitog zasjedanja koje je održano u lipnju 2020. podsjetivši kako je u međuvremenu između ostaloga izabran novi generalni tajnik vlč. dr. Krunoslav Novak te za biskupa zaređen mons. Ante Jozić koji je potom preuzeo delikatnu službu apostolskog nuncija u Bjelorusiji.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su razmotrili pitanje pandemije bolesti COVID-19 i njenog utjecaja na život i djelovanje Crkve i širi društveni kontekst. U tu ih je temu uveo doc. dr. sc. prim. Rok Čivljak izlaganjem na temu „Vjernik pred izazovima COVIDA-19“. Uslijedio je prikaz stanja u našoj Crkvi uzrokovane pandemijom koje je priredio bjelovarsko križevački biskup Vjekoslav Huzjak.

Biskupi su potom upoznati s razmjerima šteta uzrokovanih velikim potresima u ožujku i prosincu prošle godine koji su pogodili ponajviše područje Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije. U Zagrebačkoj nadbiskupiji sveukupno je u potresima, uključujući objekte središnjih ustanova i župa, oštećeno 220 crkvenih objekata. Oštećena je 101 župna crkva od kojih je 33 izvan uporabe, a 47 župnih kuća i 64 kapele su djelomično ili potpuno izvan uporabe. U Sisačkoj biskupiji stradao je 71 crkveni objekt. Od toga je potpuno ili djelomično izvan uporabe 37 župnih crkava, 21 kapela te 20 župnih kuća. Nažalost, to nije konačna brojka jer s terena stalno pristižu nova izvješća o oštećenjima.

Istaknuto je da prioritet mora biti zbrinjavanje ljudi koji su ostali bez svojih domova te da im se trebaju osigurati uvjeti za dostojan život. U tom smislu posebna je pozornost posvećena aktivnostima koje je Hrvatski Caritas kao ustanova Hrvatske biskupske konferencije poduzeo s ciljem pomaganja stradalnicima na potresom pogođenom području. Naime, Hrvatski Caritas je vrlo brzo reagirao i u suradnji s Caritasom Sisačke biskupije pomogao stradalnicima podjelom više tisuća vreća za spavanje, deka, kreveta, šatora i drugih potrepština. Nakon što je na terenu utvrđeno da će proces obnove gradova i sela biti dugotrajan Hrvatski Caritas odlučio je pomoći unesrećenim obiteljima osiguravanjem trajnijeg i kvalitetnijeg smještaja dok se ne obnove njihovi domovi. Nakon što su istražene različite mogućnosti odlučeno je da će se stradalim obiteljima pomoći stambeno-modularnim kontejnerima u kojima se mogu zbrinuti četveročlane obitelji. U taj projekt Hrvatski Caritas ušao je zajedno s Caritasom Internationalis i Suverenim malteškim redom te sredstvima prikupljenima kako u Hrvatskoj tako i u hrvatskim katoličkim misijama u inozemstvu. Za prvu ruku naručeno je 100 stambenih modula od kojih je već jedan dio predan na korištenje stradalim obiteljima. U planu je narudžba još dodatnih 100 smještajnih jedinica.

Osim toga biskupi su odlučili da će nakon već realizirane donacije od 7 milijuna kuna za neposrednu pomoć stradalima izdvojiti još 10 milijuna kuna za pomoć stradalim župama Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije.

Uz materijalnu brigu oko ublažavanja posljedica potresa te suosjećajući sa svima koji su pogođeni bolešću COVIDA-19, biskupi su usvojili zajedničku poruku pod naslovom „Vjernici pred izazovom pandemije i potresa“ želeći i na taj način izraziti pastirsku brigu i duhovnu blizinu kao i potaknuti na konkretno djelovanje.

Dio zasjedanja posvećen je promišljanju o novoj instrukciji, nalogu Kongregacije za kler *Pastoralno obraćanje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve* u koje je uveo pomoćni đakovačko-osječki biskup Ivan Čurić.

U nastavku zasjedanja o djelovanju pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora HBK izvješća su podnijeli njihovi predsjednici.

Na zasjedanju su donesene i odluke o pojedinim mandatima u raznim tijelima HBK. Budući da je dosadašnjem potpredsjedniku i članovima Stalnoga vijeća istekao mandat na zasjedanju je kardinal Josip Bozanić izabran za potpredsjednika, a za članove Stalnoga vijeća HBK izabrani su đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, splitsko-makarski nadbiskup koadjutor i apostolski administrator porečki i pulski Dražen Kutleša i gospićko-senjski biskup Zdenko Križić. Predsjedniku Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju đakovačko-osječkom nadbiskupu Đuri Hraniću povjeren je novi petogodišnji mandat. Uz ostale mandate u tijelima HBK na zasjedanju je osnovan poseban Odbor za migrante za čijeg je predsjednika izabran varaždinski biskup Bože Radoš. Za novog pročelnika Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji izabran je svećenik Varaždinske biskupije dr. Mario Kopjar. Svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije dr. Đurica Pardon potvrđen je za voditelja Hrvatskog katoličkog biblijskog djela.

Na zasjedanju je dogovoren kalendar događanja Hrvatske biskupske konferencije za 2021. godinu. Zajedničko zasjedanje dviju biskupskih konferencija HBK i BK BiH održat će se 23. veljače, redovita plenarna zasjedanja Sabora HBK održat će se od 13. do 15. travnja te od 20. do 22. listopada, a izvanredno zasjedanje HBK održat će se 8. lipnja 2021. Sva zasjedanja održat će se u Zagrebu.

Na kraju zasjedanja, u utorak 19. siječnja, članovi HBK hodočastili su na grob bl. Alojzija Stepinca u potresom oštećenoj zagrebačkoj katedrali. Izmolivši litanije posvećene blaženiku preporučili su njegovom zagovoru Crkvu u Hrvatskoj i cijeli hrvatski narod. Nakon što su u obilasku katedrale upoznati s njezinim oštećenjima nastalim u potresu biskupi su obišli i teško stradali nadbiskupski dvor.

PORUKA ZA DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života gospićko-senjski biskup Zdenko Križić i predsjednik Hrvatske redovničke konferencije o. Slavko Slišković uputili su poruku prigodom Dana posvećenog života koji se slavi na Svijećnicu 2. veljače 2021. godine.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Kad smo vam prošle godine upućivali Poruku za Dan posvećenog života, nismo mogli niti slutiti pred kakvim će kušnjama biti svijet, naša domovina, a s njome i Crkva. Još smo uvijek svjedoci pandemije koja je pogodila cijeli svijet i koja nam je bitno promijenila način života, način kako se susrećemo, pa i način kako slavimo Božja otajstva. Mnogi su se razboljeli, a velik je broj naših sugrađana i umro. Među njima bile su i Bogu posvećene osobe. Osim toga, našu su domovinu pogodili razorni potresi, najprije onaj u Zagrebu i okolici, a onda i onaj u Petrinji, Sisku i Glini s okolicom. Mnogi su ostali bez krova nad glavom, a nekoliko je osoba i smrtno stradalo. U ovim okolnostima bili smo svjedoci solidarnosti koju su iskazali redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu. Premda su često i njihove zajednice bile pogođene ovim nevoljama, nisu prestajali gledati na druge te su nastojali pomoći i biti blizu. Potičemo vas da i dalje nastojite ohrabriti sve oko sebe, pružajući i duhovnu i materijalnu pomoć. Upravo se u ovim nevoljama vidi kako je važna nenavezanost na materijalno i sloboda za Boga i za brata čovjeka.

2. Prošle godine papa je objavio encikliku *Fratelli tutti*, pozivajući se već i naslovom na riječi *Opomena* svetog Franje Asiškog upućene njegovoj braći: »Svi, braćo (tal. *fratelli tutti*), gledajmo dobrog pastira, koji podnese muku križa da spasi ovce svoje. Za Gospodinom su išle ovce njegove u trudu i naporu, u sramoti i gladi, u slabosti i kušnji i u svemu ostalome, i za to su od Gospodina primile život vječni. Stoga je velika sramota za nas sluge Božje što su sveci učinili djela, a mi želimo odatle primiti čast i slavu samo pripovijedajući ih i propovijedajući o njima« (*Opomene* 6). Sveti Franjo promatra svoju braću na evandeoski način, kao ovce čiji je Pastir za njih podnio muku. Uspoređuje ih s prvim učenicima koji su, također poput ovaca, slijedili Pastira i u nevoljama. Bogu posvećene osobe uvijek su pozvane da budu zagledane u Gospodina, da njega nasljeđuju i u nasljedovanju njega da znadu prihvatiti i nevolje koje ih snalaze. To se ostvaruje u bratstvu i sestrinstvu, u međusobnim odnosima, a ne bježeći od njih. Još više, prema papinoj viziji, ova dimenzija bratske ljubavi ostvaruje se u otvorenosti prema drugima (usp. *Fratelli tutti*, 6). Papa stoga poziva na svjetsko bratstvo (usp. *isto*, 8). Ni osobe posvećena života ne mogu prema tom pozivu ostati ravnodušne. Potrebno je najprije članove vlastite zajednice doista prepoznati kao braću, kao sestre, kao dionike istog duhovnog poziva i poslanja. Takvo življenje bratstva i sestrinstva sa svojom nesebičnom ljubavlju ima misijsku snagu svjedočenja evandjelja. Ljubav se po svojoj naravi ne može živjeti samo u jednom zatvorenom krugu, nego se nužno mora širiti prema van. Stoga je potrebno doživljavati i sve pripadnike Crkve i sve kršćane kao braću i sestre koji su krenuli na put nasljedovanja stopa Gospodina našega Isusa Krista, bilo da je riječ o članovima crkvene hijerarhije, bilo da je riječ o ostalim vjernicima. Bratska ljubav isključuje svako ogovaranje i ocrnjivanje, a podrazumijeva opraštanje i zauzetu molitvu za svakoga. Konačno, u papinoj viziji, svi su ljudi braća jer im je Bog svima Stvoritelj. Ovo univerzalno bratstvo stoji kao poziv i pred Bogu posvećenim osobama. Upravo bi one trebale svjedočiti takvu otvorenost, polazeći od uvjerenja kako Bog želi da se svi ljudi spase. Isus nam svojim primjerom pokazuje da vječno spasenje neke osobe započinje i tako što se prepoznaju njihove konkretne potrebe, pa liječi bolesne, poučava, oprašta grijehe. Prepoznati potrebe drugoga, bez razlike je li vjernik ili nije, znak je bratske ljubavi koju trebamo svjedočiti.

3. Već smo zašli u Godinu svetog Josipa. U svome apostolskom pismu *Patris corde* kojim je najavio ovu Godinu, papa predstavlja svetog Josipa kao voljenog oca i nježnog oca punog ljubavi, pa polazeći od njegova primjera kaže: »Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirujemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanje, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvatimo vlastitu slabost, vlastitu krhkost« (*Patris corde*, 2). Prihvatiti vlastitu krhkost bitan je korak na putu osobnog obraćenja i na

putu prihvaćanja drugih kao braće i sestara s njihovim slabostima i krhkostima. Papa podsjeća i da se sveti Josip »zaziva kao zaštitnik nesretnika, potrebitih, prognanika, nevoljnika, siromaha i umirućih. Prema tomu, Crkva ne može ne pokazati posebnu ljubav prema našoj najmanjoj braći i sestrama, jer je Isus pokazivao osobitu brigu za njih i osobno se poistovjećivao s njima. Od svetog Josipa moramo naučiti tu istu brigu i odgovornost. Moramo naučiti voljeti dijete i njegovu majku, voljeti sakramente i milosrđe, voljeti Crkvu i siromašne. Svaka od tih stvarnosti uvijek je dijete i njegova majka« (*Patris corde*, 5). Bogu posvećene osobe pozvane su živjeti svoj zavjet djevičanstva sa sviješću da su istovremeno pozvani biti očevi i majke svima koji su u potrebi i u njima prepoznati Isusa o kojem se sveti Josip brinuo.

4. Stoga vas potičemo, braćo i sestre, da u razdoblju koje je pred nama uzmete k srcu primjer svetog Josipa, da znadete, poput njega, u sjeni, ne težeći za slavom, u životu za druge, biti braća i sestre svim ljudima i sve ljude prepoznati kao braću i sestre. Osobito je to potrebno u odnosu prema onima koji su pogođeni nedavnim nevoljama. Sveti Josip, koji nije mogao do kraja razumjeti tajnu Isusova utjelovljenja i Marijina poslanja, neka nam bude poticaj da s pouzdanjem prihvatimo i tajnu vremena u kojem živimo i nevolja s kojima se susrećemo.

Želimo vam s takvim pouzdanjem proslavite i Dan posvećenog života!

28. siječnja 2021.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenoga života
i družbe apostolskoga života,
msgr. Zdenko Križić, predsjednik

U ime Hrvatske redovničke konferencije,
o. Slavko Slišković, predsjednik

PORUKA ZA DAN ŽIVOTA 2021.

UDOMLJAVANJEM ISKAZATI KRŠĆANSKU LJUBAV DAJUĆI DOM

Uz Dan života 2021. godine, Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj ovom porukom želi skrenuti pozornost vjerničke i svekolike javnosti na aktualnu problematiku udomiteljstva koja je, među ostalim, u Hrvatskoj obilježena nedostatnim brojem i neravnomjernom geografskom zastupljenosti udomiteljskih obitelji. Isto tako, želi se uputiti poticaj ponajprije vjerničkim obiteljima da se, putem instituta udomiteljstva, odluče dati dom djeci i odraslim osobama iskazujući tako na konkretan način vjerodostojnu kršćansku ljubav i solidarnost.

Iako je tema ovogodišnje poruke određena prije razornoga potresa na Banovini, njezin naslov odnosi se i na ljubav i solidarnost mnogih koji su se odlučili dati dom stradalnicima s potresom pogođenih područja primajući ih u svoj dom, ustupajući im stanove i apartmane ili donirajući im kamp-kućice i stambene kontejnere. Tako su na neki način postali dionici udomiteljstva, iako taj oblik zbrinjavanja nije zapisan u pravnim aktima nego u srcu čovjeka koji uviđa nevolju bližnjega. Svima njima, kao i svima drugima koji su se na bilo koji način solidarizirali sa stradalnicima, Vijeće iskazuje iskrenu zahvalnost. Uviđajući kako se još jednom potvrdilo da Hrvatska ima veliko srce i da je velika nevolja ujedinjuje, Vijeće izražava nadu da će se to jedinstvo u dobroti nastaviti i nadalje u cilju izgrađivanja boljeg i pravednijeg društva.

Poput udomiteljstva, sva ta djela ljubavi i solidarnosti mogu se uvrstiti u Kristov odgovor na posljednjem sudu onima koji su ga za života znali prepoznati u bližnjima u potrebi: »Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!« (Mt 25,40)

Udomiteljstvo, kojim se djetetu ili odrasloj osobi osiguravaju smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji, u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o udomiteljstvu (NN 115/18) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine. Uz prateću kampanju, donošenjem zakona nastojalo se povećati broj onih koji će se odlučiti

za takav oblik skrbi izvan vlastite obitelji. U odnosu na smještaj u ustanovu, udomiteljstvo je prepoznato kao prirodnije i humanije, jer se temelji na načelima obiteljskog okruženja, održivosti socijalnih veza i uključenosti samih korisnika. Uz to, udomiteljska obitelj korisnika prihvaća kao svojega člana, a korisnik dobiva osjećaj pripadnosti obitelji. Zato se u novije vrijeme upravo taj oblik skrbi preferira i zagovara.

U božićnom vremenu pred očima nam je bila Sveta nazaretska obitelj, o čijem blagdanu je papa Franjo poručio u nagovoru uz molitvu Anđeoskog pozdravljenja 27. 12. 2020. godine: »Lijepo je razmišljati o tomu da je Sin Božji želio, kao i sva djeca, toplinu obiteljskoga gnijezda i imao potrebu za tim. Upravo zato što je to Isusova obitelj, obitelj iz Nazareta je uzorna obitelj u kojoj sve obitelji na svijetu mogu pronaći svoju sigurnu referentnu točku i sigurno nadahnuće.« Sveta obitelj nam može biti referentna točka i sigurno nadahnuće i za udomljavanje i posvajanje. Prisjetimo se kako je Marija svojim »Neka mi bude« (Lk 1,38) pružila dom Isusu u svojoj utrobi, a sveti Josip ga je s Marijom primio u svoj dom i time posvojio. Odluka o posvojenju ni za Josipa nije bila jednostavna. Dvojbe mu je razriješio sâm Bog potvrdivši putem anđela da je Isus Njegov sin. Isus je bio svjestan tko mu je Otac i održavao je vezu s njim. Pa ipak, do svoje 30. godine boravio je u skrovitom obiteljskom gnijezdu u Nazaretu proživljavajući sve radosti i teškoće svojstvene ljudskim obiteljima. Valja podsjetiti i da je Isus umirući na križu svetom Ivanu predao svoju majku. To bi se moglo shvatiti i kao svojevrsno udomljavanje odrasle osobe, jer »od toga časa uze je učenik k sebi« (Iv 19,27).

Neki sveci i svetice poput svetoga Andrije Bessettea bili su posvojeni. Drugi su poput svetoga Tome Mora bili udomitelji, odnosno posvojitelji. Njihovi primjeri vrijedni su nasljedovanja. Ipak, u Godini svetoga Josipa, Isusova poočima, usmjerimo svoj pogled i misli prema njemu moleći ga za pomoć i vodstvo. Udomiteljstvo je poseban poziv koji treba prepoznati i razlučiti u svom srcu, baš kao što je to sveti Josip učinio, jer nisu svi pozvani biti udomitelji. No po sakramentu krštenja, poslanje svakoga kršćanina jest ljubiti svoga bližnjega i velikodušno mu služiti. Stoga svaki kršćanin, ako i nema poziv na udomiteljstvo, pozvan je pružati potporu udomiteljima i stvarati takve uvjete kako bi se što veći broj kršćanskih supružnika odlučio postati udomiteljima, a osobito u krajevima gdje udomiteljstvo nije zaživjelo. Veliku ulogu u tome mogle bi odigrati župne zajednice.

Pri tome se uvijek valja držati načela koja su definirana i Zakonom o udomiteljstvu, prije svega načelom najboljeg interesa korisnika, a odmah zatim načelima ravnopravnosti u obiteljskom okruženju, održivosti socijalnih veza, uključenosti korisnika i zabrane diskriminacije. Na tome tragu, kao što je već bilo navedeno u priopćenju Vijeća HBK za život i obitelj iz listopada 2020. godine, od presudne je važnosti da odluke koje se donose u vezi s udomljavanjem budu isključivo u najboljem interesu djece i starijih osoba. Nipošto se ne smije dogoditi da te odluke budu uvjetovane nekim drugim interesima ili ideologijama koje korisnike mogu dovesti u situaciju društvene izolacije i potencijalne diskriminacije.

Djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi potrebno je toplo i ljubavljivo prožeto obiteljsko gnijezdo koje svoju najzdraviju jezgru ima u skladnom braku muškarca i žene. Jednako tako toplina doma potrebna je osobama s invaliditetom i starijim osobama bez odgovarajuće skrbi koje su često usamljene, marginalizirane i prepuštene samima sebi, a nerijetko postaju i žrtvama različitih oblika nasilja.

Vijeće pozdravlja i podupire postojeća nastojanja usmjerena promidžbi udomiteljstva djece i odraslih u Crkvi i društvu, kao i ona usmjerena prikladnoj pripremi potencijalnih udomitelja kako bi što bolje ispunjavali taj poziv. Pritom, svakako, valja uzeti u obzir i duhovnu dimenziju pripreme koja je u većini slučajeva zanemarena. Na jednak način pozdravljaju se i podupiru nastojanja koja se odnose na praćenje i osnaživanje udomitelja kako ne bi posustali i odustali, kao i buduća nastojanja koja će, po nadahnuću Duha Svetoga, iznjedrati crkvene, ali i druge zajednice diljem Hrvatske.

U prigodi Dana života, koji obilježavamo u nedjelju 7. veljače, neka se na sve udomitelje i udomljene, kao i na sve ljude dobre volje, spusti Božji blagoslov po zagovoru svetoga Josipa.

Sveti Josipe pomози nam, nasljedujući tebe koji su bio »čuvār Otkupiteljjev«, biti boljim čuvarima i zaštitnicima ranjivih skupina, a napose djece, starijih osoba i osoba s invaliditetom koje će Bog staviti na naš životni put da im iskažemo ljubav i osiguramo optimalnu skrb, svjesni da je Isus u svakome od njih.

U Zagrebu, 6. siječnja 2021. na svetkovinu Bogojavljenja i spomendan sv. Andrije Bessettea, velikoga štovatelja svetoga Josipa i zaštitnika obitelji srodničkih udomitelja

mons. Mate Uzinić

predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

PORUKA ZA SVJETSKI DAN BOLESNIKA

11. veljače 2021.

Draga braćo i sestre!

Od kad je papa Ivan Pavao II., prije dvadeset i devet godina, na blagdan Gospe Lurdske, uveo Svjetski dan bolesnika, nikada se nije obilježavao ni slavio kao ove godine. Na ovaj su dan mnoge naše crkve, a osobito one posvećene Blaženoj Djevici Mariji, bile ispunjene bolesnima, starima, nemoćnima, kao i mnogim volonterima i zdravstvenim radnicima koji su svoju nesebičnu ljubav pretvarali u čin služenja najpotrebnijima i tako su i dugogodišnji bolesnici i hendikepirani bili ispunjeni posebnom radošću, jer su na djelu osjetili blizinu i toplinu kršćanskog zajedništva.

Uz ovu ljudskost do izražaja je dolazilo i samo euharistijsko slavlje i posebni doživljaj primanja sakramenta bolesničkog pomazanja za vrijeme svete mise i u zajedništvu s tolikima koji boluju na tijelu i u duši. Uistinu je to poseban dan jer ushit zajedništva s braćom i sestrama koji su okupljeni oko stola Gospodnjeg, nadilazi naše pojedinačne boli i patnje, i pretvara se u liturgiju slavljenja i hvaljenja Gospodina.

Radi ovog nesretnog virusa, ove će godine puno toga biti drugačije. I to toliko drugačije da sve naše dosadašnje ponašanje, pa čak i stoljećima izgrađivani običaji, danas dolaze u pitanje.

Bolesti su kroz povijest često izmirivale zavađene i posvađane. Kad se u nekoj obitelji pojavila teška bolest zavađene strane su prelazile preko međusobnih razmirica i posjećivali bi i obilazili bolesnike i umiruće. Bolest i smrt je ljude povezivala i činila ih humanijima i osjetljivijima za tuđu nevolju.

Suvremeni svijet ide u jedan veliki rizik da čovjeka današnjice, koji je ionako za života u mnogo čemu otuđen i prepušten sam sebi, liši i te posljednje ljudske geste, da bolesnik u svojoj bolesti ostane sam i da mnogi odlaze s ovog svijeta u posvemašnjoj izolaciji i bez ikakve ljudske blizine i utjehe.

Dragi bolesnici, dragi stari roditelji, bake i djedovi u domovima umirovljenika, podržavajte u sebi veliku nadu i živu svijest da vas vaši najbliži nisu zaboravili i da bi rado bili uz vas, stisnuli vam bolesnu i staračku ruku i pružili riječ utjehe, samo kad bi im to bilo moguće.

Sad se nalazite u sličnom stanju u kojem se našao sam Sin Božji Isus Krist kad je u Getsemanskom vrtu iskusio što znači biti sam u patnji. Neka vam on u ovom vremenu kušnje bude najveći i najjači oslonac, jer će vas samo on u potpunosti razumjeti. Neka vam bude blizu njegova i naša majka Marija koja je u svojoj boli i patnji pod križem stajala. Stajala i s Božjom pomoću nije dopustila da ju bol i patnja slome, nego ih je svojom čvrstom vjerom pobijedila.

Draga braćo i sestre liječnici, medicinske sestre i bolničko osoblje! Uz zahvalnost koju vam dugujemo, na vas je pao ogroman teret da uz stručnu njegu i ljubav koju gajite prema svome zvanju, u ovo izvanredno stanje u kojem se nalazimo, pokušate prema svojim mogućnostima bar donekle nadomjestiti i ublažiti onu blizinu koju su bolesnici primali od svoje rodbine i prijatelja, a koja je sada izostala, ni njihovom ni vašom krivnjom.

Draga braćo bolnički kapelani! Neka vaš posjet bolesnima koji su povjereni vašoj skrbi, njima donese i duhovnu i ljudsku okrepu, za koju ćete vi crpsti snagu i nadahnuće u euharistiji i molitvi.

Neka ovo vrijeme koje je postavilo i dovelo u pitanje sve naše odnose prema Bogu, čovjeku i svemu stvorenom, bude poziv i poticaj na radikalnu promjenu najprije nas kršćana, a onda i cijelog svijeta, u duhu Gospinih ukazanja u Lurdu i pozivu na molitvu, pokoru i obraćenje.

✠ Ivica Petanjak, krčki biskup i
predsjednik Odbora HBK za pastoral
djelatnika u zdravstvu

MOLITVA ZA ŽRTVE PANDEMIJE

Po nalogu predsjednika HBK, mons Želimira Puljića, šaljem Vam obavijest da se u organizaciji CCEE tijekom korizme svakodnevno u jednoj od biskupskih konferencija posebno moli za žrtve pandemije COVID-19.

Dan koji je dodijeljen Hrvatskoj biskupskoj konferenciji je 24. veljača, te je poziv i preporuka da se u svetoj misi na taj dan spomenemo te nakane.

PRIOPĆENJE S XXIII. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA HBK I BK BIH

23. ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE HBK I BK BIH U ZAGREBU Zagreb, 23. veljače 2021.

U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu u utorak 23. veljače održano je XXIII. redovito godišnje zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

Predsjedali su zagrebački nadbiskup metropolit kardinal Josip Bozanić, potpredsjednik HBK i nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH. Sudjelovali su svi članovi obiju biskupskih konferencija osim predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića koji je video porukom iz Varaždinskih Toplica, gdje se nalazi na liječenju, uputio pozdravnu riječ. Nakon radnog dijela zasjedanja biskupe je pozdravio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua te je progovorio o svojem nedavnom susretu s papom Franjom.

Poslije zajedničke molitve časoslova i pozdravnih govora kardinala Josipa Bozanića i Vinka Puljića biskupi su saslušali izvješće predsjedatelja Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu o njegovu službenom pohodu Zavodu od 14. do 17. veljače 2021. Izrazili su zahvalnost Upravi Zavoda za predano vođenje te ustanove od posebne važnosti za Crkvu u Hrvata u osobito izazovnom vremenu pandemije. Također zahvaljuju sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskoga i svima koji daju svoj doprinos u životu i funkcioniranju Zavoda. Između ostaloga informirani su da u toj ustanovi trenutačno borave 22 svećenika iz različitih biskupija Crkve u Hrvata koji pohađaju poslijediplomski studij na deset crkvenih (sve)učilišta u Rimu. Biskupi posebno zahvaljuju dugogodišnjem duhovniku Zavoda o. Miháliju Szentmártoniju te žele blagoslovljeno djelovanje novom duhovniku o. Alanu Modriću.

Predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu podnijeli su svoja godišnja izvješća te biskupe upoznali s radom hrvatskih katoličkih misija i župa širom svijeta. Spomenuto je da je u hrvatsku inozemnu pastvu prošle 2020. godine poslano 14 novih misionara. Zagrebačkom nadbiskupu i sisačkome biskupu pridružili su se i svi članovi obiju konferencija u izrazima zahvale brojnim hrvatskim katoličkim misijama i župama diljem svijeta koje su pokrenule razne načine pomoći osobama pogođenim nedavnim potresima na područjima Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije. Raduje ih da su se i katolici Hrvati u iseljeništvu ujedinili s mnogima u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire koji su odmah pritekli u pomoć brojnim ljudima pogođenim teškim posljedicama potresa.

Predsjednici Caritasa dviju biskupskih konferencija izvijestili su o provedbi akcije Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini u 2020. godini te o projektima koji se financiraju iz sredstava prikupljenih tom akcijom. I ovom prigodom biskupi su zahvalili svim dobrim ljudima koji su se svojim darom

uključili u ovaj način potpore onima koji unatoč brojnim izazovima nastoje opstati na prostorima Bosne i Hercegovine. Također zahvaljuju svima koji su aktivno uključeni u karitativne projekte pomoći egzistencijalno ugroženim osobama. Pozivaju na sudjelovanje u predstojećem Tjednu solidarnosti koji će započeti misnim slavljem u samostanskoj i župnoj crkvi Sv. Ante Padovanskog u naselju Petrićevac u Banjoj Luci na Treću korizmenu nedjelju, 7. ožujka.

Na zasjedanju je bilo riječi i o liturgijskim pitanjima te su dane potrebne smjernice za nastavak zajedničkog rada Biskupske komisije za liturgiju HBK i Vijeća za liturgiju BK BiH na novom prijevodu Misala. Članovi BK BiH i HBK informirani su i o djelovanju Biskupske komisije HBK za liturgiju te o suradnji spomenute Komisije s Vijećem za liturgiju BK BiH.

Tema zajedničkog zasjedanja bila je i buduća organizacija Hrvatske sekcije Vatikanskog radija u okviru aktualne reforme vatikanskih medija o čemu su predstavnici dviju konferencija razgovarali s vodstvom Dikasterija za komunikacije Svete Stolice. Svjesni izvanredne važnosti Vatikanskog radija tijekom proteklih 90 godina njegovog postojanja, biskupi zahvaljuju svim bivšim i sadašnjim djelatnicima Hrvatske sekcije što su svoj glas stavili u službu radosne vijesti. Raduje ih da će i u aktualnoj reformi Hrvatska sekcija Vatikanskog radija u skladu s novim tehnološkim dostignućima nastaviti biti glas Crkve u suvremenom svijetu, ističe se u priopćenju tajništava HBK i BK BiH.

POST BOGU MIO ***NE KRITI SE OD ONOGA TKO JE TVOJE KRVI***

15. Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, 1. – 7. ožujka 2021.

Post Bogu mio:

Podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi. Tad će sinut' poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje će tvoje brzo procvasti (Iz 58, 7 – 8a).

Draga braćo i sestre! Postom započinjemo korizmeni hod, vrijeme u kojem Crkva, svaki kršćanin, obnavlja svoje krsno opredjeljenje za Isusa Krista kako bi svoj život i pripadnost Njemu učvrstio molitvom, postom i bratskom ljubavlju. Korizma je vrijeme u kojem smo pozvani na obraćenje – vraćanje u okrilje Božje ljubavi i dijeljenje te ljubavi s braćom i sestrama. Ovogodišnji Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, koji petnaestu godinu zaredom provodi Hrvatski Caritas, poziv je svim vjernicima u Hrvatskoj da primljene darove Božje ljubavi podijele s braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini.

Pokorničko djelo korizmene pobožnosti čin je naše poniznosti pred Bogom. Odricanje od hrane i suzbijanje loših navika nalaze svoj smisao u otvaranju Bogu i čovjeku. Kršćanski post poduprt je molitvom,

produbljuje odnos s Bogom i pretače se u iskreno suosjećanje i solidarnu ljubav, kako bi drugi doživjeli ljepotu života s Njime. Post donosi ozdravljenje čitava čovjeka – i njegove tjelesne zbilje i njegove duše i duha. Plod posta je ozdravljanje pojedinca i društva.

Društvo se postom liječi, poručuje prorok Izaija. „Podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onoga koga vidiš gola i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi“ (Iz 58, 7). Poziva na dijeljenje istoga kruha. Dijeleći kruh s gladnim, postajemo dio njegovog svijeta. Beskućnik je potreban primjerena smještaja, no vrijednije je primiti ga kao brata – lijepom riječju, gestom ohrabrenja i dušom koja prihvata i ljubi. Odijevajući gola, vraćamo mu dostojanstvo, dajemo sigurnost, pokazujemo ljudsko lice, poručujemo da je vrijedan i uključujemo ga u svoj život i život zajednice.

Plod posta je autentična ljubav prema onome koji je „iste krvi“. Ista krv čini obitelj, nosi zajedničku povijest i baštinu, dijeli radosti i trpljenja. S našom kršćanskom braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini povezuje nas krv – Krv Krista, nevina i ne okaljana Jaganjca (usp. 1 Pt 1, 19) koji je, prolivši Krv, otkupio čovječanstvo i pokrenuo krvotok nove Božje obitelji – Crkve. Pijući na Vrelu besmrtnosti, hraneći se na Gozbi ljubavi, učvršćujemo svoju povezanost s Kristom, a po Njemu s braćom i sestrama. Ista nas je Krv oprala i međusobno veže jedne s drugima. Krv, koja se razlila s križa, ozdravlja nas i pokreće krvotok solidarnosti prema darovanoj braći i sestrama, štoviše, prema svakom čovjeku.

Braćo i sestre u Kristu! Tjednom solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini želimo se podsjetiti na duhovnu povezanost s braćom i sestrama u zajedništvu Kristove Krvi (usp. 1 Kor 10, 16). Tijekom povijesti mnogo se svježe krvi prelilo preko granica naših domovina Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Mnoge su obitelji izgradile svoje ognjište u Hrvatskoj; brojni su svećenici, redovnici i redovnice iznikli u Bosni i Hercegovini poslani služiti u Hrvatskoj. I sada s druge strane granice teče svježa krv izražavajući kršćansko zajedništvo i svjedočeći vjeru, djelotvornu ljubavlju (usp. Gal 5, 6). S divljenjem i zahvalnošću promatramo kako Sarajevo, Mostar i Banja Luka sa svojim biskupijama povijaju rane obiteljima u Petrinji, Sisku, Glini i drugim mjestima pogođenima potresom.

Svježa krv, dok ulazi u krvotok, liječi; kako one koji je primaju, tako i one koji je daruju. Kršćanska ljubav prepoznaje se u otkidanju od sebe i darivanju drugome. Kristov učenik, otkupljen predragocjenom cijenom, u drugome vidi potrebnijega i ne usteže se podijeliti s drugim kruh, krov, odjeću – srce.

Draga braćo i sestre! Pripadnici smo jednoga hrvatskog naroda, no još nas snažnije povezuje pripadnost Crkvi – Božjem narodu. Kristova Krv nije uzalud prolivena – odricanje u korist drugoga uvijek je plodno. Pozivam vas da u svojem korizmenom hodu molitvom, postom i konkretnim djelima ljubavi obnovimo vezu s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini; tada će poput zore sinuti naša svjetlost i zdravlje Crkve i društva će cvasti (usp. Iz 58, 8a).

✙ Bože Radoš
varaždinski biskup
predsjednik Hrvatskog Caritasa

PORUKA PREDSJEDNIŠTVA CCEE-A NA 50. OBLJETNICU OSNUTKA VIJEĆA

Predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) uputilo je 25. ožujka poruku povodom 50. obljetnice osnutka Vijeća. Prije nego je potrebno posvetiti pažnju dijalogu između svih religija kao temelju za izgradnju bratskog svijeta, kao i hitno predano zalaganje za stvoreni svijet koji smo svi pozvani čuvati. - Izvanredna situacija izazvana pandemijom potiče nas ponovno otkriti prolaznost ljudskog bića, prolaznost vremena i jača našu čežnju za onim "onkraj", a to je Bog kojega je Isus objavio, kaže se u poruci koju prenosimo u cijelosti.

Draga braćo u biskupstvu,

predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) s radošću vam se obraća na pedesetu obljetnicu njegova osnutka. Na blagdan Naviještenja Blažene Djevice Marije, 25. ožujka 1971., Kongregacija za biskupe odobrila je Uredbe i smjernice *ad experimentum*. Te je uredbe kasnije precizirao i u konačnom obliku odobrio sveti Ivan Pavao II. godine 1995. To tijelo rođeno je pod pogledom Majke Kristove i Majke Crkve, koju će se kasnije častiti kao Kraljicu Europe.

Vjetar Drugog vatikanskog koncila nastavio je napinjati jedra crkvene lađe koju je vodio Petrov nasljednik, sveti Pavao VI., a osjećaj biskupskog kolegijaliteta, „*cum et sub Petro*“, davao je novi zamah tom apostolskom poslanju. I na cijelom europskom kontinentu osjećala se potreba za jačanjem evangelizacijskih napora suočeni s velikim izazovima koje je pred nas stavila kulturna promjena iz 1968. godine.

Poticanje susreta biskupskih konferencija, uzajamno upoznavanje, razmjena iskustava, novi navještaj Krista, pastoralna skrb i njegova budućnost, predstavili su se kao nužni koraci u suočavanju s novim načinima razmišljanja i djelovanja. U tom pogledu, CCEE je bio znak pažnje koju Crkva posvećuje svijetu koji se mijenja. Pogled na čitav kontinent, od zapada prema istoku, također je bio proroštvo onoga što će se dogoditi 1989. godine ponovnim ujedinjenjem Europe: ujedinjenje koje nije bilo vanjsko nego nešto prirodno njezinoj kulturi i duhovnosti.

Sastav Vijeća se tijekom godina proširivao: predsjednicima 33 biskupske konferencije pridružili su se i biskupi koji nisu pripadali određenoj konferenciji: nadbiskupi Velikog vojvodstva Luksemburga, Kneževine Monako, ciparskih maronita i biskupi Kišinjeva (Chişinău) u Republici Moldaviji, apostolske administrature Estonije i Mukačevske eparhije.

Mreža se brzo učvrstila i postala je živim dijelom dviju sinoda europskih biskupa održanih, održanih 1991. i 1999. Život i vitalnost CCEE-a jačaju se molitvom i ustaljenim susretima. Nije moguće iznijeti cjelovitu bilancu svih ovih godina, ali moramo svakako spomenuti deset simpozija, tri ekumenska zborovanja, pet katoličko-pravoslavnih foruma, pedeset plenarnih zasjedanja (koji se održavaju od 1995. i na kojima sudjeluju predsjednici biskupskih konferencija), susrete s generalnim tajnicima, voditeljâ tiskovnih ureda i glasnogovornikâ, sastanke povjerenstava posvećenih aktualnim temama. Zajedno s dokumentima i pravodobnim priopćenjima, time je izražena srdačna i pažljiva blizina Crkve s ljubljenim europskim kontinentom. U ovoj prigodi smo dužni i drago nam je zahvaliti svim predsjednicima, potpredsjednicima, čelnicima komisijâ, generalnim tajnicima i svima onima – svećenicima i vjernicima laicima – koji su velikodušno služili CCEE-u: sve je zapisano u Božjoj knjizi.

Poslanje našega Vijeća danas sve više jača i njegova je prisutnost diskretna ali učinkovita. Suočavamo se s ustrajnom dekristijanizacijom (raskršćanjem) Europe, čemu se pridodaje pogubna pandemija koja utječe na zdravlje ljudi, obitelj, gospodarstvo, rad, društvene odnose, pa čak i na vjerski život. Svemu tome se pridodalo nadiranje individualističke kulture koja dovodi do povlačenja u mikro-svjetove, a posljedice snose narodi, države i kontinenti: dovoljno se sjetiti migracijskih kretanja i određenog skepticizma prema naporima učinjenim u postizanju zajedništva.

Što se više čini da Bog nestaje iz obzora modernog čovjeka i što više raste egzistencijalni nemir, strahovi i pritisci podjela, to je Crkva više pozvana naviještati Krista našu nadu i svjedočiti put zajedništva i suradnje koji ne poništava naše razlike, već ih poštuje i vrednuje u višem skladu.

Čini se da danas postoje određeno nepovjerenje prema razumu i to dijelom objašnjava zašto je vjeri tako teško probiti se do umova ljudi i naći prostora u srcima. To ima za posljedicu pomutnju u pogledu identiteta ljudske osobe, što za sobom povlači značajne etičke i društvene posljedice. To se zorno vidi i u raširenoj demografskoj krizi, nepostojanoj kulturi života u cjelini, shvaćanju slobode kao individualističkog apsoluta i potrebi za cjelovitim i skladnim odgojem i obrazovanjem.

U ovom je trenutku, na poseban način, prijeko potrebno posvetiti pažnju dijalogu između svih religija kao temelju za izgradnju bratskog svijeta, kao i hitno predano zalaganje za stvoreni svijet koji smo svi pozvani čuvati. To su izazovi na koje papa Franjo skreće pažnju i za koje nudi smjernice za djelovanje.

Naviještati Kristovu osobu znači otvoriti srce čovjeka i njegov um cjelokupnoj stvarnosti i ponovno otkriti pravo lice svake osobe, taj krajnji temelj njezina dostojanstva i prava. To znači naviještati njihovu budućnost, a time i smisao sadašnjosti.

U toj perspektivi, susreti i suradnja s drugim kršćanskim vjeroispovijestima dragocjene su i prijeko potrebe dimenzije kojima je CCEE težio i intenzivirao ih tijekom svih ovih godina u ime samog Gospodina Isusa, imajući na srcu spas ljudskoga roda. Odnosi uspostavljeni s drugim religijama također imaju isti cilj i od njih se mnogo očekuje.

Mi ne možemo šutjeti, na hvalu Bogu i nama na poticaj, da čak i pustinja procvjeta. "Duhovna pustinja" koja, čini se, definira kontinent, duboko u sebi krije klice koje bude nadu; ulijevaju povjerenje i zanos u cjelovitom naviještanju evanđelja. Ispod površine, naime, živi mnoštvo ljudi svih dobnih skupina koji traže smisao života i osjećaju duboku čežnju za Bogom. Izvanredna situacija izazvana pandemijom također nas potiče ponovno otkriti prolaznost ljudskog bića, prolaznost vremena i jača našu čežnju za onim "onkraj", a to je Bog kojega je Isus objavio. Želja za Božjom riječju, za vjerom, euharistijom, molitvom, pobožnošću Blaženoj Djevici, kršćanskim zajedništvom kola u mnogim srcima koja se, tajnovitim putevima, susreću, povezuju i uzajamno podržavaju za dobrobit svijeta. U tome smislu, ovo je čas buđenja savjesti, buđenja koje je možda sporo, ali nezaustavljivo. To je jedan od znakova da Duh Uskrsloga Gospodina uvijek napinje jedra crkvene lađe.

U ovom obzorju nade, želimo pozvati sve pastire da mole jedni za druge i da potaknu kršćanske zajednice da mole na neku posebnu nakanu na jednoj od nedjeljnih misa. Našu će molitvu podržati sveci zaštitnici Europe: Katarina, Brigita, Terezija Benedikta od Križa, Benedikt, Ćiril i Metod.

Obnavljajući zajedništvo sa Svetim Ocem Franjom, upiremo svoj pogled u Mariju koja prihvaća navještaj Riječi koja je tijelom postala i činimo usrdni čin vjere u Uskrsloga. On je uz nas kao na putu za Emaus: sluša nas, prosvjetljuje nas, poziva nas da večeramo s Njim, obnavlja nas svojom prisutnošću. Prisvajamo poziv učenika kao da je naš vlastiti: „Ostani s nama, Gospodine, jer večer je!“, a On nam nastavlja govoriti: „Ne bojte se, ja sam s vama“.

St. Gallen, 25. ožujka 2021.

Kardinal Angelo Bagnasco
umirovljeni nadbiskup Genove
predsjednik CCEE-a

Mons. Stanisław Gądecki
Nadbiskup Poznańa, potpredsjednik CCEE-a
Kardinal Vincent Nichols
Nadbiskup Westminstera, potpredsjednik CCEE-a

PRIOPĆENJE SA 62. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Članovi Hrvatske biskupske konferencije okupili su se na 62. plenarnom zasjedanju Sabora HBK koje je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića održano u sjedištu HBK u Zagrebu 13. i 14. travnja 2021.

Na početku zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua. Kao delegat Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine na zasjedanju je sudjelovao mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski Petar Palić koji je ujedno i apostolski upravitelj Hvarske biskupije. Prvi put na zasjedanju je sudjelovao i novoimenovani hvarski biskup Ranko Vidović kojemu je predsjednik HBK, pozdravljajući na početku zasjedanja sve nazočne, čestitao na imenovanju i zaželio mu dobrodošlicu u zbor hrvatskih biskupa.

Biskupi su razmotrili neka vjeronaučna i katehetska pitanja u svezi odobrenja novih vjeronaučnih udžbenika, te raspravljali o podršci vjeroučiteljima u njihovom angažmanu u službi za koju su primili mandat od svojih mjesnih biskupa.

S posebnom brigom biskupi su raspravljali o duhovnoj skrbi za hrvatske branitelje odgovarajući na njihovu inicijativu kojom su izrazili želju za intenzivnijim duhovnim vodstvom sukladno specifičnosti njihovih potreba. Biskupi su dali smjernice da se hrvatske branitelje i ubuduće nastoji intenzivno uključivati u pastoralni život pojedinih župnih zajednica.

U aktualnoj situaciji obilježenoj pandemijom te stradanjem ljudi i razaranjem materijalnih dobara uzrokovanih potresima, koji su najviše pogodili područje Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije, posebno je došlo do izražaja djelovanje Hrvatskog Caritasa kao i biskupijskih Caritasa. Upoznati s aktivnostima Caritasa u ovim posebno zahtjevnim vremenima, biskupi su izrazili zahvalnost Hrvatskom Caritasu i Caritasima Sisačke biskupije i Zagrebačke nadbiskupije što u ime Crkve čine dobro te im je na prvome mjestu pomoć svakome čovjeku u potrebi.

Istaknuta je vrijednost ekumenskih nastojanja Crkve u kojima biskupi sudjeluju kroz različite inicijative. Na tragu Dekreta II. Vatikanskog sabora o jedinstvu kršćana *Unitatis redintegratio* biskupi smatraju vrlo važnom svaku inicijativu oko jedinstva kršćana posebice prema pripadnicima Pravoslavne Crkve.

Na zasjedanju su izvješća o djelovanju pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli njihovi predsjednici, te je bilo govora i o nekim pitanjima ustroja pojedinih tijela HBK kao i o mandatima u pojedinim vijećima i ustanovama. Tako je za novog predsjednika Odbora HBK za mlade izabran šibenski biskup Tomislav Rogić, a novi predsjednik Odbora HBK za sredstva društvenih komunikacija je zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski. Produžen je mandat predsjedniku Biskupske komisije za odnose s državom Draženu Kutleši, splitsko-makarskom nadbiskupu koadjutoru i apostolskom administratoru Porečke i Pulske biskupije, kao i drugim članovima Komisije na novo petogodište. Također je vojnom ordinariju Juri Bogdanu produžen mandat za predsjednika Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij.

Predstavljen je plan organizacije 6. Hrvatskog socijalnog tjedna koji će se održati od 22. do 24. listopada, a čije će održavanje biti uvjetovano situacijom oko pandemije koja je za sada još uvijek aktualna.

Iduće redovito plenarno zasjedanje održat će se od 20. do 22. listopada 2021. godine.

Tajništvo HBK

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG ZASJEDANJA HBK

Izvanredno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije održano je u utorak 8. lipnja 2021., pod predsjedanjem zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića, predsjednika HBK.

Pozdravljajući na početku nazočne nadbiskup Puljić izrazio je dobrodošlicu hvarskom biskupu Ranku Vidoviću koji je u međuvremenu zaređen za biskupa, a na ovom zasjedanju imenovan je predsjednikom Vijeća HBK za pastoral pomoraca i turista. Osvrnuvši se na zajedničko hodočašće članova HBK i Hrvatske redovničke konferencije dan prije, 7. lipnja 2021., u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu, predsjednik HBK zahvalio je svima koji su sudjelovali u uspješnoj organizaciji toga događaja.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su razgovarali o organiziranom djelovanju laikata preko udruga, pokreta i zajednica. Istaknuto je kako crkveni dokumenti potiču vjernike laike na djelovanje u suvremenom društvu putem vjerničkih udruga te podupiru različite oblike njihova djelovanja uz poticaj da se putem udruživanja aktivno uključe u društveni život kako bi dali doprinos kulturnom, gospodarskom, društvenom i političkom životu zajednice kojoj pripadaju. Katolički laikat, neovisno o svojoj autonomnosti u području djelovanja, ima veliki evangelizacijsko-pastoralni potencijal koji bi trebalo usmjeravati i kroz međusobno umrežavanje dodatno osnažiti. Nakon što su razmotreni neki izazovi s kojima se organizirani laikat kod nas suočava naglašena je važnost ponovnog iščitavanja i provođenja u djelo dokumenta HBK „Za život svijeta“ iz 2012. koji sadrži pastoralne smjernice za apostolat vjernika laika u Crkvi i društvu.

Dio zasjedanja biskupi su posvetili temi sinodalnosti u Crkvi što će biti i glavna tema nedavno najavljene Biskupske sinode koja će se održati u Rimu 2023. godine. Sinodalnost je bitna oznaka Katoličke Crkve i prati je od samoga početka njezinoga postojanja, s većim ili manjim očitovanjem u pojedinim razdobljima povijesti. Drugi vatikanski sabor istaknuo je biskupske konferencije kao posebno važne ustanove sinodalnosti u Crkvi, u kojima se ostvaruje suradnja među biskupima na zajedničko dobro mjesnih Crkava. Biskupi su istaknuli iznimnu važnost sinodalnosti i u našem hrvatskom kontekstu u duhu poticaja pape Benedikta XVI. koje je uputio hrvatskim biskupima za svojeg pohoda Hrvatskoj prije deset godina. Tada je naime rekao: „Što budete više djelovali u plodnom suglasju među sobom i u zajedništvu s Petrovim nasljednikom, to ćete se više moći suočavati s teškoćama našega vremena.“

Budući da je Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u doba pandemije morao biti odgođen biskupi su na ovom zasjedanju odlučili da se održi 21. i 22. svibnja 2022. u Ludbregu.

Iduće zasjedanje HBK održat će se od 19. do 21. listopada 2021., kojemu će uslijediti Šesti hrvatski socijalni tjedan 22. i 23. listopada 2021., priopćio je Tiskovni ured HBK.

IZJAVA KOMISIJE HBK „IUSTITIA ET PAX“ O TAKOZVANOM „MATIČEVOM IZVJEŠĆU“

ZDRAVLJE ŽENA NE MOŽE SE POISTOVJETITI S NEPOSTOJEĆIM PRAVOM NA POBAČAJ

Osvrt na Matičevo izvješće koje nema nikakve pravom obvezujuće osnove

1. *Iustitia et Pax* zalaže se za pravdu, pravo i mir, a unutar toga teži za etičkom prosudbom društvenih događanja i donošenja pravnih akata kako bi se zaštitilo ljudsko dostojanstvo, ljudska prava i prava najugroženijih skupina. U skladu s time, analiza Izvješća i na njemu utemeljene i predložene rezolucije pod naslovom „The situation of sexual and reproductive health and rights in the EU, in the framework of women's health“ (2020/22 15(INI)) nazvanog Matičevo izvješće, sadrži brojne uznemirujuće elemente, a ne temelji se ni na jednom međunarodnom dokumentu, štoviše suprotno je svim postojećim kako globalnim, tako i europskim. Ono nema *nikakve pravom obvezujuće osnove* na kojoj bi bilo sazdan i zbog te činjenice predstavlja tešku povredu zaštićenih ljudskih prava, posebice prava djeteta i vladavine prava.

Dodatno brine što se hvalevrijedna briga za zdravlje populacije, osobito žena, koristi za promidžbu ideoloških i svjetonazorskih pitanja, svrstavajući pobačaj u nepostojeća ljudska prava. Kako bi se promijenio europski pravni okvir, mimo svih regula, ovo Izvješće bez ikakvih pravnih uporišta stvara neka nova ljudska prava (pravo na pobačaj), neka već postojeća ljudska prava amputira (pravo roditelja na odgoj djece), neka minimizira i relativizira (pravo na priziv savjesti) te nadilazi ovlasti koje Europskoj uniji pripadaju temeljem osnivačkih ugovora, a predstavlja direktno kršenje i Povelje EU-a o temeljnim pravima (OJ C 202). Zdravstvena i obrazovna prava su tzv. *domaine réservée*, odnosno područja u kojima su nacionalna zakonodavstva isključivo nadležna urediti ih kako žele (u tome je smislu doneseno i nekoliko presuda Europskoga suda za ljudska prava).

2. Zdravlje žena ne može se poistovjetiti s nepostojećim pravom na pobačaj (osim u ekscenim situacijama kad trudnoća ugrožava život ili zdravlje žene) iz jednostavnog razloga što trudnoća nije bolest. U tome smislu neprimjerena je tvrdnja o potrebi jamstva pristupa svim zdravstvenim uslugama radi ostvarenja ljudskog prava na zdravlje, jer u slučaju pobačaja nije riječ o pravu na zdravlje, pa time ni zdravstvenoj, već medicinskoj usluzi. U ovome se Izvješću mijesha pravo na zdravlje kao ljudsko pravo s pobačajem, kojega se zagovara bez ikakvih ograničenja što je u suprotnosti i sa standardima Europskog suda za ljudska prava prema kojima pobačaj u svakom slučaju mora imati razvidan i objektivan motiv. Zabranu, odnosno ograničenja pobačaja Izvješće naziva oblikom rodno uvjetovanog nasilja što je u suprotnosti i sa standardima Europskog suda za ljudska prava prema kojima pobačaj u svakom slučaju mora imati razvidan i objektivni motiv.

3. *Iustitia et Pax* je zabrinuta otvorenosću Izvješća spram pobačaja, stavljajući ga u kontekst „prava na slobodu i privatnost“. Naime, pravo na slobodu ovdje je aplicirano neograničeno i individualistički, propuštajući primijetiti da se pravo na slobodu ne može ticati samo jednog čovjeka (u ovom slučaju žene), već obuhvaća i pravo nerođenog djeteta roditi se, njegovo pravo na život. Sloboda svakog ljudskog bića ograničena je slobodom drugog ljudskog bića, pa tako i nerođenog djeteta. Ovdje valja podsjetiti i na Rezoluciju 1607 (2008.) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe u kojoj se navodi da je pobačaj potrebno izbjegavati i da on ni u kojem slučaju ne može biti smatran metodom planiranja obitelji. Čini se da predložena Rezolucija to u potpunosti zanemaruje što je istodobno zabrinjavajuće i opasno po zaštićena ljudska prava, posebice prava djeteta i vladavinu prava.

4. Zahtjev za jamstvom „univerzalnog pristupa u obrazovanju i točne, znanstvene informacije o seksualnosti, bez predrasuda i cjelovito u svim osnovnim i srednjim školama“ istaknutom u Izvješću, predstavlja kršenje već spomenute nacionalne ingerencije, jer obrazovni sustav nije u nadležnosti EU-a. Međutim, riječ je i o kršenju: Konvencije o pravima djeteta koja roditelje prepoznaje kao primarne odgojitelje svoje djece, Opće deklaracije o ljudskim pravima i Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima koji roditeljima priznaju pravo prvenstva u izboru vrste obrazovanja. Od europskih dokumenata osobito je važan i eksplicitan Prvi Protokol Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te Povelja EU-a o temeljnim pravima – u oba dokumenta roditeljima se priznaje pravo da djeci osiguraju obrazovanje i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim, filozofskim i pedagoškim uvjerenjima, i što dodatno naglašavamo „u skladu s nacionalnim zakonima koji uređuju ostvarenje takve slobode i prava“. Radi se o području u kojem države imaju iznimno

široku marginu prosudbe na koje EU nema pravnu osnovu/nadležnost utjecati ni na koji način, a posebice ne nedomišljenim ideološkim pamfletima kojima se daje privid pravnog legitimiteta.

5. Zahtjev iz Izvješća da sve osobe imaju pristup uslugama u vezi s „plodnošću“ podrazumijeva i potpunu slobodu maloljetnica pobačaju. To predstavlja otvoreni napad na pravo djeteta na zdravlje i obvezu odraslih i države da djetetovo zdravlje očuvaju, jer, valja ponoviti, pobačaj nije zdravstvena usluga.

6. U odnosu na priziv savjesti u Izvješću se na nj osvrće relativizacijom njegova značenja. Priziv savjesti proizlazi iz slobode savjesti kao ljudskoga prava zajamčenog mnogim međunarodnim dokumentima, uključujući i europsku Povelju. Osim toga, priziv savjesti je i jedno od prirodnih prava koje postoji prije i neovisno o svakom pisanom pozitivnom zakonodavstvu. Pozitivno zakonodavstvo ne smije neosnovano ograničiti priziv savjesti jer bi time dokinuo pretpostavku samoga zakona, a to je čovjeka kao moralnog subjekta koji ima apsolutno nepovredivo ljudsko dostojanstvo koje se proteže i na dostojanstvo osobne savjesti.

7. Ovo je Izvješće, uz podosta ponavljanja, nastojalo obuhvatiti što više sadržaja i pojmova koje bi se moglo svesti na zajednički nazivnik apsolutnih sloboda svih u svemu, osobito u okviru zdravstvenih i reproduktivnih prava. Vjerojatno svjesno supsidijarnosti, ono poziva na „otvorene metode koordinacije između država članica“ (toč. D, toč. 1), ali usprkos tomu proširuje svoj doseg izvan i mimo zdravstvenih prava, osobito žena. U njemu se zagovaraju: neograničene slobode (u pristupu svim zdravstvenim uslugama pa tako i medicinski potpomognutoj oplodnji od strane *LGBTI* osoba, pravo na sklapanje istospolnog braka, neograničena kontracepcija, toč. I), seksualne aktivnosti bez obzira na dob (toč. B), neograničena autonomija djece (toč. C), rodna ideologija (toč. E, uključujući primjerice pravo na trudnoću transrodnih muškaraca i nebinarnih osoba, toč. N, pravo transrodnih osoba na roditeljstvo, toč. 9, protivno navodnim „stereotipima i pristranostima“, toč. 29). U mnogo točaka se naglašava kako je pobačaj ljudsko pravo, a kršenje reproduktivnih i seksualnih prava je „kršenje ljudskih prava, osobito prava na život“ (toč. F) što *Iustitia et Pax* smatra začudnim kad znamo da se pobačajem prekida jedan ljudski život.

8. Neuvjerljivim se doima pozivanje na „europske vrijednosti“ (toč. Y), zaboravljajući ili namjerno se odmičući od kršćanskih korijena te iste Europe naglašenih u riječima jednog od utemeljitelja Roberta Schumana da Stari kontinent nije samo tehnička i ekonomska zajednica, već je to zajednica čija se duša ogleda u njezinim kršćanskim temeljima.

Vrlo je opasno kad Izvješće napada na „nacionalne interese“ država članica (toč. X) stavljajući ispred njih „osobne slobode i načela demokracije“. Antidiskriminacija se koristi za podupiranje apsolutnih sloboda bez ikakvih ograničenja i odgovornosti pojedinca zaobilazeći zlatni standard vladavine prava. U ovome je Izvješću potpuno zanemaren i zaobiđen i pravni standard najbolji interes djeteta koji je okosnica i kriterij svih postupanja odraslih osoba i institucija u odnosu na djecu, a koji je eksplicite naveden u svim međunarodnim dokumentima od Konvencije o pravima djeteta nadalje.

Iz svega iznesenoga *Iustitia et Pax* smatra da Izvješće i Rezoluciju zastupnici u Europskome parlamentu trebaju odbaciti, jer ne samo što ne postoji pravna osnova za njihovo usvajanje, već su suprotni europskim i globalnim dokumentima. Brigu za zdravlje žena i djece treba usmjeriti prema stvarnim zdravstvenim problemima, a ne prema pobačaju i svjetonazorskim pitanjima.

U Zagrebu, 23. lipnja 2021.

✠ Đuro Hranić
nadbiskup đakovačko-osječki
predsjednik Komisije HBK
Iustitia et pax

III.

POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

 **GODIŠNJICE SVEĆENIČKOG REĐENJA
U 2021. GODINI**

60. godišnjica – Dijamantni jubilej

**Antun Kurelović
Marijan Jelenić**

20. godišnjica

**Zygmund Ciba
Joško Listeš
Pjotr Maj
Geremia Massa
Przemisław Palmowsky**

10. godišnjica

**Josip Peteh
Marijan Lindić**

IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

Vlč. Mirko Vukšić imenuje se upraviteljem župe Sv. Andrije apostola u Rapcu, nakon smrti vlč. Stipana Mišure, a ostaju mu i sve dosadašnje službe.

Vlč. Boško Čatlak imenuje se župnim vikarom župe Sv. Andrije apostola u Rapcu, nakon smrti vlč. Stipana Mišure, a ostaju mu i sve dosadašnje službe.

Vlč. o. Ivan Šarić imenovan vice-provincijalom Hrvatske pavlinske provincije, razrješuje se službe upravitelja župa Sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi i Sv. Ivana i Pavla u Svetom Ivanu i Pavlu.

Vlč. o. Mate Kolak imenuje se upraviteljem župa Sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi i Sv. Ivana i Pavla u Svetom Ivanu i Pavlu.

Vlč. o. Gaudencije Vito Spetić razrješuje se službe župnog vikara župa Sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi i Sv. Ivana i Pavla u Svetom Ivanu i Pavlu.

Vlč. o. Jure Josipović, mladomisnik imenuje se župnik vikarom župa Sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi i Sv. Ivana i Pavla u Svetom Ivanu i Pavlu.

SVIM ŽUPNICIMA I ŽUPNIM UPRAVITELJIMA U POREČKOJ I PULSKOJ BISKUPIJI

Predmet: Ovlaštenje za slavlje sakramenta potvrde

Velečasni gospodine!

Svakodnevno osjećamo da situacija s pandemijom koronavirusa stavlja nove izazove u naš pastoralni rad. Više smo puta, poštujući nadležne civilne strukture, davali upute o liturgijskim slavljinama i susretima u vremenu pandemije.

Kako bismo dali svoj doprinos suzbijanju ove bolesti, prošle 2020. godine slavlja potvrde u našoj biskupiji slavila su se u posebnim okolnostima. Nažalost, ugroza od bolesti još nije potpuno prošla i ne znamo koliko će trajati ograničene okolnosti. Zato nemamo prostora za novo odgađanje sakramenta potvrde u našoj biskupiji.

Redoviti je služitelj potvrde biskup (kan. 882). No, dijecezanski biskup ima pravo dopustiti i ovlastiti druge prezbitere za valjano podjeljivanje ovoga sakramenta. Stoga, imajući u vidu zdravstvenu situaciju u našoj zemlji i šire, posavjetovavši se s kim je bilo potrebno, osim dosad redovitih krizmatelja biskupâ, odlučili smo, u skladu s kann. 882-885 za ovu 2021. godinu ovlastiti sve **župnike, župne upravitelje i dekane** na području Porečke i Pulske biskupije da mogu valjano podijeliti sakrament potvrde samo kandidatima za krizmu iz svoje župe ili dekanata koji su prijavljeni Biskupskom ordinarijatu. Preporučuje se da se sve krizme podijele u svibnju i lipnju. Uvaženi su, koliko je bilo moguće, predloženi datumi za sve župe koje ste prijavili Ordinarijatu (*privitak*). Ukoliko je potreba dodatnih termina krizme za pojedinu župu župnicima i župnim upraviteljima dopušteno je samostalno odrediti i dodatne datume podjeljivanja sakramenta potvrde.

Unaprijed vam skrećem pozornost i na dvije bitne točke kod slavlja sakramenta potvrde: molio bih vas da svi, bez iznimke, obavezno preuzmete nova posvećena i blagoslovljena ulja nakon Mise posvete ulja na Veliki četvrtak (o tome ćete dodatno dobiti obavijest). Također bih vas molio da prethodno pogledate obrednik slavlja sakramenta potvrde te se pripremite kako bi slavlje potvrde bilo pobožno i dostojanstveno.

S poštovanjem vas pozdravlja

✠Dražen Kutleša,

KRIZME 2021. GODINE

KRIZME 2021.	
SVIBANJ	
1. svibnja - Sv. Josip, radnik	Bale – 11 Filipana - 11 Juršići – 11 Pula – Sv. Josip – 11 Sv. Lovreč Pazenatički – 10
2. svibnja – 5. vazmena	Borut – 10.15 Cerovlje – 11.30 Žbandaj – 10 Baderna - 11.30 Buzet – 11 Ližnjan – 10 Medulin – 12 Novigrad – 11 Rovinj – 10.30 Žminj – 17 Umag – 11 Sv. Petar u Šumu – 11
8. svibnja - subota	Brtonigla - 11 Materada – 11.30 Višnjan – 17 Tar – 9.30 Nova Vas Porečka – 11.30 Fažana – 11 Pazin – 10 Lanišće – 11 Pula – Sv. Antun – 11 Pula – Sv. Ivan Krstitelj - 11
9. svibnja – 6. vazmena	Funtana – 11.30 Labin Donji – 11 Vrh – 11
15. svibnja - subota	Buje – 11 Barban – 11 Motovun – 11 Svetvinčenat – 17
16. svibnja - 7. vazmena	Poreč – 11 Sv. Ivan i Pavao – 11 Pazinski Novaki - 12
22. svibnja - subota	Pula – Krist Spasitelj - 11 Sv. Ivanac nad Rašom - 10 Sv. Matej – Cere - 12 Kanfanar – 11
23. svibnja - DUHOVI	Pula – Katedrala – 9.30 Pula – Sv. Pavao – 11.30 Čepić – 9 Kršan – 11 Motovunski Novaki - 12
29. svibnja - subota	Pula – Gospa od Mora – 11 Tinjan – 10 Beram – 12
30. svibnja – PRESVETO TROJSTVO	Sv. Nedjelja Labinska – 10 Labin Gornji - 12
LIPANJ	
5. lipnja - subota	Grožnjan – 18 Muntrilj – 17 Kringa – 19
6. lipnja – 10. NKG	Karojba – 12
11. lipnja – PRESVETO SRCE ISUSOVO	Premantura (Banjole) – 11
26. lipnja – subota	Gračiće – 16
16. kolovoza	Fuškulin – 18

POMOĆ ZA STRADALE U POTRESU U SISAČKOJ BISKUPIJI

U humanitarnoj akciji je prikupljeno više od 10 tona materijalne pomoći, koja je u dva navrata otpremljena na pogođena područja.

Materijalna pomoć koja je prikupljena sastoji se od hrane, higijenskih potrepština, peći i grijalica, agregata te nekoliko kamp kućica.

Osim materijalne pomoći, župe i pojedinci su prikupili novčanu pomoć te je do današnjeg dana uplaćeno sveukupno 376.237,92 kuna. Ukupni iznos je uplaćen Caritasu Sisačke biskupije.

Treba napomenuti da su se pojedinci samoinicijativno organizirali, neki uz Općine, a neki direktno, te je samim time pomoć još veća.

U ime potrebitih Sisačke biskupije, srdačna zahvala svima koji su svojim doprinosom sudjelovali.

Pratimo stradale i dalje svojom pomoći i molitvom.

Caritas Porečke i Pulske biskupije

SVIM SVEĆENICIMA

Poreč, 24. ožujka 2021.
Prot. br.: 105/2021.

Draga braćo svećenici!

Kako još uvijek traje pandemija i kako su još uvijek na snazi mjere koje propisuje Nacionalni stožer, dužnost nam je da vam uputimo ovu poruku uz određene poticaje kako obdržavati naša slavlja, a u isto vrijeme biti odgovorni prema drugima. U skladu s bilješkom Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata o specifičnosti slavlja Velikoga tjedna i Uskrsa u vrijeme pandemije koronavirusa, a koja je objavljenja 17. veljače 2021. donosimo sljedeće preporuke koje vrijede na području Porečke i Pulske biskupije:

1. **Redovite mjere zaštite.** I dalje su na snazi propisane mjere zaštite od širenja virusa kojih smo se svi dužni držati i zato preporučujemo da se pozove vjernike da nose maske dok su nazočni u crkvama.

2. **Cvjetnica.** U slavlju Spomena nedjelje Muke Gospodnje dopušta se Drugi ili Treći oblik ulaza predviđen Rimskim misalom. Neka se svakako izbjegavaju ophodi i procesije. Gdje je običaj klanjanja pred Presvetim oltarskim sakramentom neka se kao i obično pazi na razmak.

3. **Veliki četvrtak. Misa posvete ulja** slavit će se u četvrtak 1. travnja u 10 sati u Poreču. Na Misu posvete ulja pozivaju se **samo dekan** koji će preuzeti posvećeno ulje za svoje dekanate. Ostali svećenici neka

na taj dan duhovno sudjeluju u slavljenju Mise posvete ulja u Katedrali. Svećenici će sveta ulja naknadno preuzeti preko dekana. **Misa Večere Gospodnje** slavi se na način da se ispuštaju popratni obredi ovoga slavlja poput pranja nogu i Prijenosa Svetootajstva. Presveti Sakrament se pohranjuje u svetohranište. Izbjegavaju se procesije.

4. **Veliki petak.** Služba Muke Gospodnje slavi se u župnim crkvama poštujući sve mjere kao i za misna slavlja. Neka se izvještaj Muke Gospodnje dostojno pročita. Kod Klanjanja svetom križu čin čašćenja poljupcem pridržan je samo predsjedatelju.

Neka se, kao i prošle godine, sljedeća molitva umetne kao broj 11 u *Sveopćim molitvama*:

Molimo milosrdnog Oca,
za bolesne, preminule
i one koje je obuzeo osjećaj beznada
u vremenu pandemije koronavirusom
kao i za sve liječnike, medicinsko osoblje
i sve službe koje se brinu o građanima
da ustraju u kušnjama, nadu utjehu u vjeri
i budu milosrdni kao Otac.

Molitva u šutnji. Zatim svećenik:

Svemogući vječni Bože,
poslao si svoga sina,
da bude Emanuel – s nama Bog – liječnik duše i tijela.
Učini nas znakom svoje milosrdne ljubavi,
pomozi svim bolesnima, ojačaj one koji gube nadu,
a preminuloj braći i sestrama udijeli puninu vječnoga života.
Po Kristu Gospodinu našem.

5. **Velika subota i Uskrs. Vazmeno bdijenje slavi se u župnim crkvama poštujući sve mjere kao i za misna slavlja.** Ako nema novokrštenika, svećenik odmah blagoslivlja vodu (ispuštaju se litanije, sve kao u br. 45. u obredniku Velikog tjedna) te se potom obnavljaju krsna obećanja.

Na Uskrs se slave svete mise poštujući sve propisane mjere.

Gdje postoji običaj uskrsnoga blagoslova jela, neka se obdržavaju redovite mjere zaštite.

Na sve svećenike, redovnike, redovnice, vjernike laike i ljude dobre volje zazivamo Božji blagoslov i stavljamo vas pod moćni zagovor Blažene Djevice Marije.

Zdravlje bolesnih, moli za nas!

✠ Dražen Kutleša,
 apostolski upravitelj

Poreč, 21. travnja 2021.
Prot.: 190/2021.

~~PREDMET:~~ ODGODA PODJELE SAKRAMENTA SVETE POTVRDE

Velečasni gospodine!
Velečasni oče!

Biskupija Porečka i Pulska je danas, 21. travnja 2021. godine od Stožera civilne zaštite Istarske županije iz Pule dobila zamolbu da se odgode podjele sakramenta svete Potvrde „radi trenutno nepovoljne epidemiološke situacije“ do 15. svibnja 2021. godine.

Stoga molimo sve župnike i upravitelje župa koji su predviđali i prijavili podjelu svete Krizme od 1. svibnja do uključivo 9. svibnja 2021. godine da odgode Krizme.

Nove termine podjele svete Krizme možete predložiti od 15. svibnja 2021. na dalje, o tome obavijestiti krizmanike i njihove roditelje, a Biskupiju također obavijestiti o promjeni datuma i poslati popis krizmanika, koji to još nisu učinili.

Stožer civilne zaštite traži da se i za podjelu sakramenta svete Pričesti poštuje isti epidemiološki okvir, kao i za podjelu sakramenta svete Potvrde.

U prilogu Vam dostavljamo i dopis Stožera civilne zaštite

Uz pozdrav i svako dobro od Gospodina!

Mons. Sergije Jelenić,
kancelar

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

**STOŽER CIVILNE ZAŠTITE
ISTARSKE ŽUPANIJE**

Flanatička 29, Pula

KLASA: 810-01/21-01/01

URBROJ: 2163/1-02/19-21-44

Pula, 21. travnja 2021.

BISKUPIJA POREČKA I PULSKA

Biskup, Mons. Dražen Kutleša

Kancelar, Sergije Jelenić

biskupija@ppb.hr

kancelar@ppb.hr

PREDMET: Podjela sakramenata svete krizme i svete pričesti – u 2021. godini

Poštovani,

radi trenutno nepovoljne epidemiološke situacije, molimo da održavanje podjele sakramenata svete krizme planirate od 15. svibnja 2021. godine, nadalje, a na način kako su održavane i protekle godine.

Molimo da se održavaju epidemiološke mjere unutar crkvi, te da se ne dozvoli okupljanja pred crkvom prije, ili nakon misnih slavlja.

Potrebno je zamoliti obitelji da privatne svečanosti održavaju isključivo unutar uže obitelji. (na privatnim okupljanjima i svečanostima može biti prisutno najviše 10 osoba iz najviše 2 različita kućanstva, sukladno Odluci o ograničavanju okupljanja, nacionalnog Stožera CZ RH).

Jednak epidemiološki okvir vrijedi i za podjelu sakramenta svete pričesti, koje ćete realizirati prema svojem rasporedu.

S poštovanjem,

**NAČELNIK STOŽERA CIVILNE
ZAŠTITE ISTARSKE ŽUPANIJE
Dino Kozlevac v.r.**

In memoriam

STIPAN MIŠURA

Poštovana obitelji, sestre Ljubica i Smiljana, brate Ivica, s obiteljima, poštovani vjernici, župljani župe Rabac i župa Labinskog dekanata, poštovani prijatelji. Dozvolite mi da vam povodom ispraćaja velečasnog Stipana Mišure najprije u ime naše Porečke i Pulske biskupije, u ime svih svećenika, redovnika i redovnica te u ime apostolskog upravitelja mons. Dražena Kutleše izrazim najiskreniju sućut.

Iako smo znali da se velečasni Stipan bori s teškom bolešću ipak smo se nadali da će uspjeti svojim duhom i snagom izdržati u trenucima bolesti i dalje biti s nama. Dok se danas nalazimo ovdje na svetom prostoru sv. Andrije u Rapcu prostoru kojeg je toliko volio i kojemu se u potpunosti posvetio kao da očekujemo da će se i danas pojaviti među nama i prihvatiti nas otvorenog srca sa izrazima radosti i dobrodošlice kako je to uvijek činio. Pa ipak znamo da ga je Bog pozvao k sebi i da je u temelju naše vjere i nade život. Život koji nikada ne prestaje i za koji vjerujemo da ga je Bog pozvao u svoje nebesko kraljevstvo.

Dozvolite mi ipak da se s nekoliko riječi osvrnem na njegov životni put. Velečasni Stipan Mišura rođen je u Kandiji – Bugojnu, 23. veljače 1943. godine od oca Matka i majke Milke rođene Lučić. Proživljavajući teško djetinjstvo, često u gladi i neimaštini pohađa osnovnu školu u Kandiji i Bugojnu. Klasičnu gimnaziju pohađa u sjemeništu u Dubrovniku gdje je maturirao 1966. godine. Nakon izvršene vojne obveze odlazi na filozofsko teološki studij na Visoku teološku školu u Đakovo. Za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije zaređen je u Đakovu 29. lipnja 1969. godine. Mladu misu slavi u svom rodnom mjestu i to na blagdan Gospe Snježne 5. kolovoza 1969. godine. Nakon toga uslijedile su službe kapelana u Zavidovićima, Travniku, Kandiji, župnika u Glavicama, a nakon toga preuzima službu kapelana u Novom Sarajevu te 14. srpnja 1980. godine preuzima župu Stup u Sarejevu zajedno sa svećenikom Jozom Tomićem za kojega se zajedno sa sestrom Smiljom brinuo do njegove smrti. Rat ga je zatekao u župi i Marijanskom svetištu Stup. Iskusišvi svu težinu i strahotu rata i nakon zapaljene crkve u kolovozu 1992. izlazi iz Sarajeva u koje se više ne može vratiti radi ratnih neprilika. Kad mu je kardinal Vinko Puljić rekao da porečki i pulski biskup Antin Bogetić traži svećenike za pomoć dok ne prođe ratni vjor velečasni Stipan se spremno javlja biskupu Bogetiću koji ga šalje na ispomoć u župu Rabac povjeravajući mu posebnu brigu za progonjene i izbjegle. Došavši u Rabac 11. prosinca 1992. najprije boravi s prognanicima, svećenikom Jozom Tomićem i sestrom u hotelu. Stipan se nikada na ništa i u tom teškom vremenu nije žalio. 1. listopada 1998. godine preuzima župu Rabac u kojoj djeluje posebno se ističući u radu s djecom i mladima potičući aktivno pjevanje i sudjelovanje u liturgiji. Njegov pastoralni rad bio je od izuzetne važnosti i za župu sv. Andrije, ali i za cijeli Labinski dekanat.

Kao svećenik koji je imao čast upoznati i surađivati s velečasnim Stipanom mogao bih puno o tome govoriti, ali ipak reći ću da sam mu od srca zahvalan kao prijatelju i subratu svećeniku jer je svoje pastoralno iskustvo uvijek bio spreman s nama podijeliti. Osjećam i poštovanje i zahvalnost prema njegovom pastoralnom radu. Stipanu je svaki čovjek bio važan, za svakoga je nastojao imati i poštovanja i razumijevanja. Tema naših razgovora uvijek je bila svećeničko poslanje i pastoralna briga za one koji su nam bili povjereni. Stoga vjerujem da je velečasni Stipan iza sebe ostavio duboki trag i to ne samo svojim radom u ovoj župi i našoj biskupiji već kao svećenik koji je bio i ostao primjer istinskog svećeničkog služenja Bogu, Isusu Kristu kojemu je posvetio sav svoj život i svakome čovjeku koji mu je bio povjeren. Stoga znamo da jučer 3. siječnja 2021. kad je stao pred Boga nije došao praznih ruku. Pratila su ga njegova dobra djela, njegova dobra i plemenita nastojanja, njegova ljubav i dobrotu koju je dijelio s onima s kojima je živio. Vjerujemo da će sada gledati Boga licem u lice jer je njegovu sliku znao vidjeti i prepoznati u svakome čovjeku.

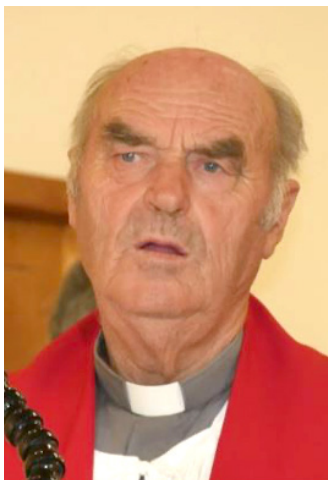
Još jednom izražavam najiskreniju sućut vama koji ste mu najbliži, a Bog neka velečasnog Stipana nagradi životom vječnim za sva dobra koja je tijekom svog svećeničkog života učinio.

Neka ga na putu prema rodnoj Kandiji -Bugojnu i na putu prema vječnosti prate naša zahvalnost i naše molitve.

Mons. Vilim Grbac

~~Sprovod pokojnog svećenika Stipana Mišure bio je 6. siječnja 2021. godine u rodnoj župi, Kandiji kod Bugojna. Počivao u miru Božjem!~~

LINO RAKAR

Vlač. Lino Rakar, umirovljeni svećenik Porečke i Pulske biskupije, osnažen svetim sakramentima, blago je u Gospodinu preminuo 8. travnja u 75. godini života i 48. godini svećeništva.

Poštovana obitelji, cijenjeni vjernici, dozvolite mi da Vam prigodom ispraćaja umirovljenog svećenika Lina Rakara izrazim najiskreniju sućut. Izražavam Vam sućut u ime apostolskog administratora Porečke i Pulske biskupije Dražena Kutleše, i dakako u ime svih svećenika, redovnika i redovnica naše biskupije.

Vlač. Lino Rakar rođen je 2. travnja 1946. godine u mjestu Prišti, od oca Ivana i majke Antice r. Križman. Sakramente krštenja, pričesti i krizme primio je u župi Šterna. Osnovnu školu pohađao je u Oprtlju, gimnaziju u Biskupskom sjemeništu u Pazinu, a bogosloviju na Visokoj Teološkoj školi u Rijeci. Za đakona je zaređen u župi Šterna 26. prosinca 1972. po rukama biskupa dr. Dragutina Nežića, koji mu je 24. lipnja 1973. podijelio red prezbitera u Pazinu. Ovdje u Čepiću, župa Šterna slavio je Mladu misu 5. kolovoza 1973. godine.

Nakon mlade mise prihvaća župu Juršići kojom upravlja od 14. rujna 1973. do 1980. godine. Od 1980. prihvaća župu Zrenj i od 1982. župu Šterna i tu djeluje do 2017. godine. Od te godine ponajviše iz zdravstvenih razloga odlazi u mirovinu, ali i dalje prema svojim mogućnostima ostaje vezan uz pastoral i pomaže ponajviše ispovijedanjem u župama naše biskupije. I ovih vazmenih blagdana bio je na raspolaganju za svetu ispovijed u župi Žminj.

Svega par dana nakon Uskrsa, odnosno 8. travnja 2021. preminuo je u riječkoj bolnici.

Danas kad se opraštamo od njegovog ovozemnog životnog puta želimo uputiti svoje molitve Bogu kome je nastojao služiti da ga nagradi vječnošću za njegov život. Mi ćemo mu, dakako, u ime svih, posebno u ime vjernika u župama u kojima je vršio svoju svećeničku službu izreći iskrenu zahvalnost za sva dobra koja je činio, tumačeći Božju riječ i dijeleći sakramente svima koji su mu bili povjereni.

Svi smo mi svjesni toga da svatko od nas ima vrline koje ga krase, ali znamo i to da se cijelog života moramo nositi i s nedostacima pa i s propustima i da nas sa svime time drugi prihvaćaju. Velečasni Lino je svoje svećeništvo živio na svoj način i to nije bilo uvijek lako razumjeti, ali mi vjerujemo u Boga koji je ljubav i dobrota i čija se vrata milosrđa nikada ni pred kim ne zatvaraju. Upravo stoga vjerujemo da i pokojni svećenik Lino nije pred Boga došao praznih ruku već su ga dopratila i dobra djela i dobre nakane. Vjerujemo da je u njegovom životu bilo vrednota koje nisu prolazne i od kojih se danas nećemo oprostiti već se nadamo da je po njima zaslužio život vječni. Isto tako vjerujemo da je Bog i u njegovom životu prepoznao strpljivost i požrtvornost posebno u trenucima bolesti u zadnjim godinama njegovog života. Upravo nas ovih dana hrabri vjera u Isusovo uskrsnuće, stoga se nadamo da će ga u vječnosti dočekati Krist kojemu je svojim svećeničkim životom nastojao služiti. Neka ga na putu prema vječnosti i prema životu kojim je druge hrabrio i koji nikada ne prestaje, prate naše molitve.

Još jednom svima, posebno vama koji ste njegova obitelj, izražavam najiskreniju sućut. Neka mu Bog podari vječni pokoj.

Mons. Vilim Grbac

Sprovod vlač. Lina Rakara bio je u subotu, 10. travnja 2021. godine u Čepiću, župa Šterna. Sprovodnu misu i sprovod vodio je mons. Ivan Milovan, biskup u miru.

S. M. ZDRAVKA (SLAVICA) PETROVIĆ

**Sestra Služavka Malog Isusa
(1939. – 2021.)**

U bolnici u Puli, 18. svibnja 2021. godine, u 82. godini života i 61. godini redovničkog života, okrijepljena svetim sakramentima, blago je u Gospodinu preminula s. M. Zdravka Petrović, koja je živjela i djelovala u župi Plomin, sa svojom braćom svećenicima vlč. Branimirom Aleksandrom i vlč. Dragutinom Petrović.

Posljednji ispraćaj časne sestre Zdravke Petrović održan je u petak, 21. svibnja 2021. godine u njezinoj rodnoj župi Svetvinčenat. Sprovodni obred te potom misu u župnoj crkvi predvodio je porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan u koncelecijaciji s više svećenika. Ukopu su nazočile redovnice iz njezine matične splitske provincije, kao i iz drugih redova čije zajednice djeluju u Istri. Ispraćaju su uz ostale redovnice nazočile s. M. Marija Banić, vrhovna glavarica Družbe Sestara Služavki Maloga Isusa iz Zagreba te s. M. Tereza Pervan, provincijalna poglavarica Splitske provincije sv. Josipa Družbe Sestara Služavki Malog Isusa.

Sestra Zdravka Petrović rođena je 20. srpnja 1939. u Režancima, u župi Svetvinčenat, od oca Mate i majke Agate rođ. Štoković. Rasla je i odgajala se u uzornoj katoličkoj obitelji i u župskoj zajednici, u katoličkom i rodoljubnom duhu, skupa s dvojica brata, koji su postali svećenici: vlč. Branimirom Aleksandrom i vlč. Dragutinom.

U šesnaestoj godini života, u siječnju 1955. godine došla je u Družbu sestara Služavki Malog, u zajednicu sestara Služavki Malog Isusa u samostanu otaca franjevac konventualaca u Puli, u kojem su sestre obavljale domaćinske poslove. Sa sestrama godinu dana kao redovnička pripravnica moli i radi, a zatim odlazi u samostan u Samoboru, gdje pohađa i završava osmi razred osnovne škole. Slijedeće dvije godine, 1957. i 1958., živi u generalnoj kući Družbe u Zagrebu, te pohađa muzičku školu. U novicijatu ulazi 14. kolovoza 1959. u Zagrebu. Privremene redovničke zavjete polaže 15. kolovoza 1960. godine, a doživotne 15. kolovoza 1966. godine u Zagrebu. Nakon položenih privremenih redovničkih zavjeta pet godina boravi u samostanu u Vrgorcu, gdje vrši službu voditeljice crkvenog pjevanja u župi, drži satove klavira i brine o urednosti crkve i crkvenog rublja. Dolazi 14. veljače 1966. u Trilj, gdje vrši službu katehistice, voditeljice crkvenog pjevanja, uređuje župsku crkvu i crkveno rublje. Od 1. rujna 1967. do 6. listopada 1970. u župi Rovinj, u Istri, u kojoj su djelovale sestre Služavke Malog Isusa, vodi crkveno pjevanje, vrši službu katehistice i uređuje crkvu.

U listopadu 1970. dolazi u zajednicu sestara u Trogiru. Kroz deset godina vrši službu orguljašice i voditeljice crkvenog pjevanja u katedrali, ima vjeronauk u župi, brine o urednosti katedrale i pripadajući joj crkava i crkvenog rublja. Od prosinca 1980. do siječnja 1982. godine u Čilipima vrši službu sviračice i voditeljice crkvenog pjevanja, katehistice, te brine o urednosti crkve i crkvenog rublja. Ujedno vrši službu učiteljice juniorki Splitske provincije.

Od siječnja 1982. do kolovoza 1998. godine živi u Istri, u župskoj kući u župi Sv. Nedjelja, gdje pomaže teško bolesnim roditeljima i braći svećenicima vlč. Sandri i vlč. Dragi. Roditelji se nisu mogli brinuti sami o sebi, bila im je potrebna stalna pomoć drugih. Imali su samo njih troje djece: dvojicu sinova svećenika i s. Zdravku kao redovnicu, a četvrto im je dijete umrlo kao malo dijete. Imajući u vidu posebne prilike i potrebe obitelji, Kongregacija za ustanove posvećenoga života i društva apostolskoga života, 1992. godine dala je dozvolu da s. Zdravka Petrović boravi zvan redovničke zajednice i njeguje bolesne i nemoćne roditelje, koji su živjeli kod sinova svećenika na župama u kojima su djelovali: u Svetoj Nedjelji, Kringi i Plominu. Uz brigu za bolesne i nemoćne roditelje s. Zdravka pomaže svojoj braći svećenicima u pastoralnom radu, svira i vodi crkveno pjevanje, pomaže u vjerskoj pouci djece, uređuje crkveno rublje, pomaže siromašne, obilazi starije i bolesne osobe u župi. Otac Mate umro je 17. travnja 1997. godine. Od kolovoza 1998. s. Zdravka u župskoj kući u Kringi njeguje majku Agatu, koja je umrla 10. kolovoza 2008. godine. Od 10. siječnja 2010. godine do svoje smrti živi u župskoj kući u Plominu, gdje je župnik vlč. Sandro, te je i dalje na ispomoći svojoj braći vlč. Sandru i vlč. Dragi, koji su bili već istrošeni i narušenog zdravlja i bili potrebni pomoći s. Zdravke. Sve troje od tada žive zajedno u župskoj kući u Plominu. Pomaže jednom i drugom bratu u pastoralnim

potrebama župa u kojima djeluju. Iako i sama narušenog zdravlja, sve čini da im olakša svećenički život i bude im na pomoć u vođenju domaćinstva domaćinskim i župskim poslovima. Žive skromno i jednostavno, zadovoljni malim stvarima, gorljivi u molitvi i radu, uvijek spremni pomoći drugima oko sebe. Suosjećaju sa siromašnima i potrebnima u župi i izvan nje. Sestra Zdravka majčinskim okom i ljubavlju zapaža potrebne i potiče braću i sebe da još više čine dobra drugima. Samo je Bog poznato koliko je dobra s. Zdravka s braćom učinila malim, skrovitim dušama, materijalnom pomoću, duhovnom utjehom i duhovnom pomoći.

▲ Sestra Zdravka bila je redovnica svakodnevne jednostavnosti i dobrote. Resila ju je skromnost, spontanost, radost, vedrina i oduševljenost Kristom i zahvalnost za dar svećeničkog poziva njezine dvojice braće i njezin odaziv na redovnički život, za primjer čvrste vjere i pobožnosti svojih roditelja. Isticala se dobrotom srca i plemenitošću duše. Uvijek spremna drugoga čuti i razumjeti. Imala je majčinsko i milosrdno srce. Radišna i odgovorna u povjerenim službama, angažirana u raznim crkvenim događajima na župama gdje je pastoralno pomagala kao sviračica i voditeljica crkvenog pjevanja. Vjerskom poukom djece na župama i savjetom mnoge je dovela k Isusu i uputila ih u vjerski život. Od vjernika bila je obljubljenka kao dobra, radosna i uzorna redovnica. Bila je žena, redovnica duboke vjere i molitve, a osobito je gajila pobožnost prema Majci Božjoj. U svojim zdravstvenim teškoćama, kojih je dulji niz godina imala, bila je strpljiva i predana u ruke Božje.

▲ Živo je pratila je sva zbivanja u svojoj Družbi i Provinciji. Veselila se i radovala zajedničkim susretima, hodočašćima i proslavama u Družbi i Provinciji. Bila je sretna kad bi mogla s bratom vlč. Dragom doći za pojedine prigode u provincijsku kuću u Splitu i obići sestre u okolnim samostanima. Redovito je obavljala godišnje duhovne vježbe. Pomno je pazila da ne zaboravi čestitati imendan koje sestre, i uvijek se interesirala za bolesne i starije sestre, telefonski ili pismeno im uputila riječ ohrabrenja. Radi potreba obitelji živjela je 39 godina izvan svoje redovničke zajednice u službi ljubavi bolesnim roditeljima i braći svećenicima u rodnoj Istri, ali je duhom uvijek bila uz svoju redovničku zajednicu, s njom živjela i osjećala, za njezine potrebe sa svojom braćom svećenicima dnevno molila. Bila je duhovno povezana i skladno surađivala s redovnicama drugih redovničkih zajednica koje djeluju u porečko-pulskoj biskupiji, i sudjelovala na zajedničkim susretima redovnica. Posebno je cijenila oce pavline iz sv. Petra u Šumi, koji su joj bili duhovnici i duhovno je krijepili, s kojima su ona i njezina braća svećenici uvijek bili povezani. Puno je molila i žrtvovala se za svoju Istru, za porečko-pulsku biskupiju, za Hrvatski narod i Crkvu u Hrvata, i druge na to poticala.

▲ U Puli je započela redovničku kandidaturu, bližu pripravu za redovničko posvećenje u Družbi sestara Služavki Malog Isusa. Uz župske kuće u Plominu prije nekoliko dana smještena je u bolnici u Puli, radi intenzivnog liječenja od covid-19. Tu je 18. svibnja 2021. godine završila zadnja postaja njezinog križnog puta, te se nakon patnje blaženo preselila u kuću Oca nebeskoga. Duboko vjerujemo da sada u nebeskom kraljevstvu gleda lice Božje i uživa nebesku slavu i društvo svetih. Gospodin joj bio vječna nagrada za njezino uzorno svjedočanstvo vjere i ljubavi prema Njemu i svima koji su se našli na njezinom životnom putu, kojima je pružila trag Božje dobrote i milosrđa, Božje blizine i ljubavi (s. Maneta Mijoč, provincijska tajnica).

**IV.
VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI
IZ ŽIVOTA BISKUPIJE**

SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA U PULSKOJ KATEDRALI

Svečano misno slavlje o svetkovini Bogojavljenja, u srijedu, 6. siječnja 2021. godine, apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije mons. dr. Dražen Kutleša, predvodio je tradicionalno kao i svake godine u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina. Koncelebrirali su kancelar biskupije mons. Sergije Jelenić i katedralni župnik vlč. Rikard Lekaj.

Mons. Kutleša je u prigodnoj homiliji istaknuo temeljne faze puta mudraca s istoka prema novorođenome Kralju: traženje smisla, nadvladavanje potreškoća i sumnji koje su ih pratile na putu te traženje potvrde u Svetome Pismu, što predstavlja i naš put prema Gospodinu. Iako su temeljem svojih znanstvenih otkrića i zapažanja imali znak, tražili su da im pismoznanci u Jeruzalemu to potvrde. Oni im, na čuđenje mudraca, govore o kralju koji se ima roditi, ali ga sami ne traže. Tako i mi često, znamo što je dobro, i odobravamo ga, ali ipak biramo zlo, jer je lakše. No kako za njih tada, tako i za nas ključan mora biti osobni susret s Isusom. Kada su spoznali tko je, iskazali su mu čast i, iako su ga pronašli u obličju malenoga djeteta, u poniznosti mu se poklonili, u svemu nam tome trebaju biti uzor. Govoreći o darivanju,

propovjednik je istaknuo, poput mudraca, trebamo Isusu dati ono najdragocjenije, ljubav, ljubav prema Bogu i bližnjemu. Svi naši darovi, ako nisu darovani s ljubavlju, nemaju vrijednost. Trebamo se zapitati što ćemo pred Gospodina donijeti kada odemo sa ovoga svijeta? To neće biti ni bogatstvo ni ovozemaljske časti, najveći poklon Gospodinu biti će naš život i ljubav koju smo iskazali prema bližnjima.

Poruka je današnje svetkovine da mi, htjeli ili ne, trebamo krenuti na to putovanje. Cijeli je naš život putovanje i traženje smisla. Trebamo biti ustrajni, ići naprijed i ne stajati. I kada nas obuzmu sumnje treba se odvažiti, izaći iz svoje udobnosti i krenuti. Trebamo susresti Gospodina osobno, i to najviše u molitvi te tako promijeniti svoj život kako bi na kraju mogli darovati sami sebe, u prvome redu Bogu, a onda i ljudima, rekao je mons. Kutleša istaknuvši da je to poruka mudraca koji nam konkretno pokazuju kako se dolazi do smisla čovjekova života. Zato smo svi danas pozvani da slijedimo njihov primjer i da istražujemo i znanstveno i vjerski i na svaki drugi način, ali važno je ne odustati i tražiti i boriti se da bi našli svoj smisao, zaključio je propovjednik.

NOVO IZDANJE MOLITVENIKA „LODIAMO IL SIGNORE“

Porečka i Pulska biskupija je, nakon 28. godina, u suradnji s Izdavačkom tvrtkom „Josip Turčinović“ d.o.o. iz Pazina, objavila novo uređeno izdanje molitvenika na talijanskom jeziku „Lodiamo il Signore“ („Hvalimo Gospodina“). U skladu s dvojezičnošću istarskog poluotoka, gdje se u mnogim crkvama diljem biskupije održavaju mise na talijanskom jeziku, ili ponegdje, u manjim sredinama s hrvatskim i talijanskim stanovništvom, mise koje su dijelom na hrvatskom i dijelom na talijanskom jeziku, ovaj molitvenik sadrži sve potrebne molitve i liturgijske sadržaje za redovit vjerski život kroz sva vremena crkvene godine.

U elegantnom izdanju tvrdoga uveza, popraćeno brojnim kvalitetnim fotografijama slika, kipova, mozaika, reljefa te liturgijskih predmeta iz raznih crkava diljem biskupije, molitvenik na početku donosi osnovne molitve, „Oče naš“, „Zdravo Marijo“, „Slava Ocu“, „Anđeo Gospodnji“, „Kraljice neba“, Jutarnje i Večernje molitve, „Djelo kajanja“, „Zdravo Kraljice“ i dr...

U poglavlju Molitve i pravila kršćanskog života nalaze se „Vjervanje“, Deset Božjih zapovijedi“, „Zapovijedi ljubavi“, „Crkvene zapovijedi“, „Sedam svetih sakramenata“, „Sedam darova Duha Svetoga“, „Sedam glavnih grijeha“, „Djela milosrđa“, te priprava za sakramente pomirenja i svetu pričest.

Sljedeće poglavlje je Red mise koje će vjerničkom puku biti koristan pri sudjelovanju na misi. Daljnja poglavlja donose detaljniju pripravu, molitve i tijek sakramenata pomirenja i svete pričesti. U molitveniku nalazimo obnovu krsnih obećanja te molitve za različite pobožnosti: Euharistijsko klanjanje, procesiju o svetkovini Tijelova, križni put, kronicu, litanije.

U molitveniku su i molitve blaženom Miroslavu Bulešiću i blaženom Francescu Bonifaciu, mučenicima naših dana i s naših prostora. Nakon molitve za duhovna zvanja i misije i molitve za dobru smrt preposljednje poglavlje završava molitvama za pokojne.

Posljednje poglavlje donosi niz crkvenih pjesama, za vrijeme kroz godinu, ali i za posebna litur-

gijska vremena, došašće, korizmu te božićno i uskršno vrijeme, a molitvenik završava pjesmom *Te Deum* i Molitvom sv. Franje „Bože moj, dopusti mi“.

Imprimatur je datiran u Poreču, o blagdanu svete Lucije, 13. prosinca 2020. godine, po apostolskom administratoru Porečke i Pulske biskupije mons. dr. Draženu Kutleši.

Priređivač ovog novog nadopunjenog izdanja je mons. Sergije Jelenić, kancelar Porečke i Pulske biskupije. U izradi su sudjelovali suradnici Josip Ivić i Nada Lakoseljac. Sadržaj je lektorirala Branka Poropat, a grafički uredio David Ivić. Molitvenik je tiskan u Pazinu u tiskari Izdavačke tvrtke „Josip Turčinović“ d.o.o.

Prethodno, 3. izdanje Molitvenika „*Lodiamo il Signore*“ Porečka i Pulska biskupija izdala je 1993. godine kada su ga priredili vlč. Zvonimir Brumnić, tada župnik u Lovrečici, vlč. Božo Jelovac, tada župnik u Novigradu te vlč. Antun Prodan, tada župnik u Momjanu. Izdavač tog prethodnog izdanja bio je Biskupski Ordinarijat u Poreču, a Imprimatur je 20. prosinca 1992. godine potpisao mons. Antun Bogetić, porečki i pulski biskup. Molitvenik je tiskan u Tipografiji u Umagu.

Zahvaljujući dobroti naših svećenika, iz jedne privatne svećeničke arhive saznajemo da je i to izdanje iz 1993. nastalo temeljem strukture molitvenika istoga naziva, „*Lodiamo il Signore*“, koji je izdan 1984. i još ranije 1963. godine, kao izdanje Biskupskog Ordinarijata u Pazinu, tiskan u Tipografiji u Umagu. Imprimatur je datiran 2. veljače 1963. po dr. Dragutinu Nežiću, porečkom i pulskom biskupu te apostolskim administratorom pazinskim. Taj je molitvenik, sukladno tadašnjim liturgijskim pravilima, većinu sadržaja donosio i na latinskom jeziku. Bio je tiskan u skromnom, mekanom, malenom crno-bijelom izdanju. No, koliko nam god danas to tehničko rješenje može izgledati siromašno, njegov je značaj velik, na tragu poznatog molitvenika „*Oče budi volja tvoja*“ kojeg je biskup Juraj Dobrila izdao 1854. godine za povjereni mu narod na ovim prostorima.

Unatoč skromnim tehničkim mogućnostima naši su se crkveni pastiri kroz povijest, kroz mnoge nedaće, brinuli oko očuvanja vjere i za vjernike koji su se služili ili se služe talijanskim jezikom na ovim istarskim prostorima, i na tome im neizmjereno hvala.

Molitvenik „*Lodiamo il Signore*“ može se nabaviti u knjižarama „Josipa Turčinovića“ u Puli, Poreču i Pazinu.

PEPELNICA U POREČU

17. veljače 2021.

Apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije i nadbiskup koadjutor Splitsko-makarske nadbiskupije mons. dr. Dražen Kutleša predvodio je u porečkoj katedrali misno slavlje i obred pepeljenja na Pepelnicu, u srijedu 17. veljače 2021. godine.

“Danas, na Čistu srijedu, kada se na poseban način želimo posuti pepelom želimo razmišljati baš o simbolici i značenju posipanja pepelom”, rekao je propovjednik na početku homilije.

Pogrešno misliti da bi Bog trebao ostvarivati naše zamisli

Spominjući zapis u Knjizi o Jobu, mons. Kutleša je podsjetio da se je Job bunio protiv Boga, no na kraju se je ponizno posipao pepelom. “Taj njegov čin poziva nas na poniznost. Trebamo biti svjesni da je Bog stvoritelj ne samo čovjeka nego cijelog svijeta i cijelog svemira, i da je pogrešno misliti da bi Bog trebao ostvarivati naše zamisli”.

“Prije svega, na početku ove korizme trebamo biti ponizni i prihvatiti stvarnost i realnost

onakvom kakva je, a ne prenamaglavati neke minimalne stvari, ili umanjivati one doista bitne. Zato trebamo biti svjesni i ponizni ljudi, svjesni da je Bog naš tvorac, i da je on taj koji će nas suditi po našim dobrim djelima. Iz poniznosti trebamo činiti dobra djela, u prvom redu drugim ljudima, odričući se onoga što je nam drago. No, to se ne odnosi samo na odricanje od materijalnog, nego i na vršenje svega onoga što Bog traži od nas u našem životu”. “U braku i roditeljstvu to znači popustiti kada treba, te činiti što je dobro i što Bog traži od nas, ali uvijek u poniznosti. Nadbiskup je istaknuo i Riječi iz knjige Postanka, „Sjeti se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah vratiti“, koje nam govore – „Umrijet ćeš.“ Mi često živimo kao da nikada nećemo umrijeti, no upravo nas taj pepeo na to podsjeća, priziva nam u svijest našu smrtnost. No, poziva nas i na mudrost života, da shvatimo da je Bog prvi i da on njega sve počinje, te da smo mi ti koji se trebamo prilagoditi i živjeti po Božjim zakonima kako bi mogli zadobiti kraljevstvo Božje. Zato trebamo shvatiti da smo došli iz pepela, Božjom promisli, i da ćemo isto tako otići s ovoga svijeta. Jedino kada čovjek u mudrosti to shvati,

onda će živjeti život onako kako Bog od njega traži”, naglasio je propovjednik.

Ako ostanemo samo na činu pepeljenja, nema od toga puno koristi

Citiravši starozavjetnu Knjigu brojeva, nadbiskup je spomenuo zapis o tome kako se vjernici trebaju očistiti od grijeha. “Između ostalog stoji da se trebaju posuti izopom i pepelom i svim onim činima što simbolizira pokoru. Ako to usporedimo s današnjim činom pepeljenja možemo reći da su pepeo i voda kojom se blagoslivlja oni sakramentali, blagoslovine koje upućuju na jedan sakrament, a to je sakrament ispovijedi. Možda ćemo mnogi pristupiti činu pepeljenja, ali nećemo cijelu korizmu otići na ispovijed”.

“Ako ostanemo samo na činu pepeljenja, nema od toga puno koristi. Ako ne pristupimo ispovijedi, koja je veoma važna za obraćenje čovjeka. Stoga svatko od nas je pozvan da od simbola pepela ode izvoru, u kojem nam Bog oprašta grijeha, a to se ne događa u pepeljenju već u ispovijedi. Svi ovu korizmu trebamo iskoristiti tako što ćemo se očistiti od grijeha i dočekati Uskrsnuće našega Gospodina što je moguće čišći i svetiji”.

“No, nije to sva simbolika pepela. Kada prorok Jona govori Ninivljanima da će propasti ako se ne obrate kralj je prvi taj koji daje primjer, posipa se pepelom i određuje da svi njegovi podložnici tako trebaju učiniti, kao i svi koji žive u njegovom kraljevstvu. Nije

samo važno nešto prihvatiti nego je važno i pokazati da to želimo izvršiti i imati za to konkretne dokaze. Mi smo danas vrlo jaki na riječima, školovani, znamo reći, ali kada trebamo nešto učiniti u konkretnom životu onda nemamo toga primjera”.

Ovu korizmu iskoristimo na spasenje svoje duše

“Zato nas Bog poziva da svojim primjerom, svojim životom to izvršimo. I na kraju, vidimo kako Isus govori „Jao tebi, Kafarnaume! Jao tebi, Betsaido! Da su se u Tiru i Sidonu zbila čudesa koja su se dogodila u vama, odavna bi već, sjedeći u kostrijeti i pepelu, činili pokoru.“ Upravo riječ obraćenje je temeljna, promjena, metanoja, promjena našega uma, načina razmišljanja, da ne razmišljamo ovim zemaljskim kategorijama već onim Božanskim koji se nalaze u Svetom Pismu. Zato i mi moramo promijeniti ovaj zemaljski način razmišljanja, trebamo biti svjesni da osim materijalnog, tijela, posjedujemo i dušu, te da se jednako kao i za tijelo trebamo brinuti i za dušu, a to možemo postići samo razmišljajući na jedna drugačiji način”. “Svima nama želim da ovu korizmu iskoristimo na spasenje svoje duše. U evanđeoskom smislu trebamo skinuti maske sa svog duhovnog aspekta kako bi mogli pokazati, iskreno ići u život i biti svjedoci svega onoga što Isus Krist traži od nas, da budemo primjer drugim ljudima”, zaključio je mons. Kutleša te pozvao sve da pristupe činu pepeljenja.

CVJETNICA U POREČU

28. ožujka 2021.

Apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije, mons. dr. Dražen Kutleša svečanu euharistiju o Nedjelji Muke Gospodnje predvodio je u porečkoj katedrali. Koncelebrirali su kancelar biskupije mons. Sergije Jelenić, katedralni župnik preč. Milan Zgrablić, župni vikar katedralne župe Janez Barborič, a asistirao je đakon Jurica Vekić.

Blagoslov maslinovih grančica, je ove godine, zbog epidemioloških razloga, održan u crkvi, a ne kako je to uobičajeno, na glavnom porečkom trgu, te je izostavljena i tradicionalna procesija.

Mons. Kutleša je na početku prigodne homilije podsjetio na bit događaja Cvjetnice. Najbolje nam tome svjedoče ove maslinove i palmine grančice koje blagoslivljamo, njima veličamo i častimo Isusov ulazak u Jeruzalem, no te će grančice biti spaljene i postat će pepeo da bi se s njima mogli pepeliti na Čistu

srijedu, rekao je nadbiskup. Isusa hvale, a za nekoliko dana ga ubijaju, to je čovjekova slava, to je čovjekov život ukratko, sažeto.

Govoreći o Velikom tjednu nadbiskup je naglasio bitne stvari za svakoga vjernika: Isusovo obećanje kojeg, ako se ne držimo, dolazimo do raznih pogrešaka koje su činili i apostoli, te da trebamo gledati ono bitno, a to je da smo izvršili svoju zadaću. Isusu kaže „udarit će pastira, ovce će se razbježati“, govori da će biti mučen i ubijen, da će uskrsnuti, ali da će s njima biti opet u Galileji. On im je govorio, ali oni nisu htjeli čuti, jer ih je više zanimalo ono nebitno, materijalno, nisu mu vjerovali što je govorio. Kada ne vjeruju i nemaju cjelovitu viziju, onda se događaju stvari koje su se i dogodile. Marija iz Betanije polijeva Isusa da mu iskaže počast, a jedan od apostola, najvjerojatnije Juda, kaže da se vrijednost pomasti mogla dati siromasima. I mi danas to proživljavamo. Za mnoge će se stvari

reći zašto se to čini, da je bolje dati siromasima. Bit onoga što Isus odgovara je da Boga treba častiti i ono najljepše i najbolje treba dati Bogu. Jer, ako ne damo Bogu prvo mjesto onda nećemo častiti ni siromahe. Ako Boga stavimo na prvo mjesto, onda sve ostalo ide na pravo mjesto. Ako Boga skinemo s prvoga mjesta, onda nastaje nered. Tada postajemo dobri licemjeri, znat ćemo častiti siromahe, postat ćemo socijalne ustanove, ali ako Boga nema u našem djelovanju, gdje je naša vjera, zašto dolazimo u crkvu ako u tome nema duhovne dimenzije, ljubavi prema Bogu?, zapitao se propovjednik.

Kada Isus poziva apostole da s njime mole, „duh je voljan, ali tijelo je slabo”, podsjetio je nadbiskup. Čovjek se u životu u velikim nedaćama neko anestetizira, pribjegava raznim opijatima da bi se umirio. Postoji i pitanje o moralnom snu, mi vjernici uvijek trebamo biti budni, u prvom redu kada se tiče duhovnih i moralnih vrednota, a ne prilagođavati se ovome svijetu, da ne budemo različiti, da nas drugi ne osude. Da je Isus povlađivao onima koji su tada živjeli vjerojatno bi ostao živ, kao i tolike tisuće mučenika koji su dali svoje živote za vjeru da bi mi mogli danas to baštiniti. Koliko smo mi spremni žrtvovati se?, ili nam je lakše otići u onaj moralni san, sve prespavati, čekati da prođe, a što će biti na kraju to nas ne brine. Važno da imamo lijep i ugodan život, a što će biti dalje – o tome ne razmišljamo. No, važno je gledati cjelovitu viziju. Događa se da apostoli Isusa zatajuju, bježe svaki na svoju stranu, oni nisu imali cjelovitu viziju, jer nisu slušali Isusa kada je govorio o tome što je bitno.

Mons. Kutleša je naglasio Pilatovo pitanje, „koga da se oslobodi, Isusa ili Barabu?” Kada se s hebrejskog preveđe Baraba to znači ‘Sin Božji’, pojasnio je nadbiskup. Neobično je pitanje “Hoćete li osloboditi Isusa ili ‘Sina Božjega’?”, neki čak govore da je i njemu bilo ime Isus. Tu dolazi do obmane, tu je pravi i lažni Isus. Možda je nama u današnje vrijeme lakše slijediti onog lažnog, socijalnog, koji razumije sve i svakoga, ali taj lažni Isus ne može dati spasenje. Taj Baraba ne daje spasenje, to može dati samo onaj pravi Isus koji kaže da spasenje jedino dolazi po Muci, po križu. Trebamo biti svjesni da ako smo vjerni dolazi i Uskrsnuće. S lažnim Isusom, možeš biti lijep,

tolerantan, takav da se sviđa svima, ali nema spasenja, nema onoga što pravi Isus Krist naviješta.

Kod Pilata vidimo jednu veliku stvar – da čovjek nije odgovoran. On vidi da je Isus Krist pravedan, da ga krivo osuđuju, ima sudbinu toga čovjeka u svojim rukama, ali ne želi učiniti ništa, radi svoje karijere, radi svoje udobnosti, jer, smatra da ako nešto učini Židovi će se pobuniti, mogu mu stvoriti probleme i može ga car smijeniti. Oko Isusa svi imaju neke svoje računice. Nemojmo ih osuđivati jer i mi imamo svoje računice, želimo se diviti Isusu, ali kada dođu trenutci da treba pokazati da sam pravi vjernik i da sam za Isusa tada padamo, zatajimo, bježimo, upravo poput apostola i Pilata. Oni su možda pali na velikim stvarima, a mi padamo na malim, jednostavnim stvarima.

Na kraju opet dolazimo do Isusovih riječi „udarit će pastira i ovce će se razbježati“, apostoli nisu zapamtili da im je obećao da će on uskrsnuti i doći u Galileju. Mi u svome životu možemo činiti kako hoćemo, možemo biti za ili protiv Isusa, možemo biti prijatvorni, ali u tom slučaju u dubini svoje duše znamo da ne činimo dobro jer Isus kaže da preko Muke i smrti dolazi Uskrsnuće. Preko lijepog i ugodnog života neće doći spasenje čovjeku i čovječanstvu, veće će malo po malo, poput Rimskog carstva, sve propadati. Zato Isus kaže da budemo budni i da molimo, jer nas upravo molitva, duhovnost i ljubav prema Isusu Kristu može spasiti. Zato uvijek gledajmo kraj, jer djelo se gleda po onome kako je završilo. Ako student i nakon godina studiranja ne dobije diplomu, nije završio, tako i mi ako živimo svoj život bez vječne perspektive, nećemo zadobiti Kraljevstvo Božje, ako ne budemo radili kako Isus Krist od nas traži.

Ovaj Veliki tjedan je poziv da razmišljamo o Muci Gospodina našega Isusa Krista i o velikim tajnama koje su pred nama. Poziv je to i da se usmjerimo na sebe, na svoj život, da ispituje sebe, svoju savjest, da se zapitamo „gdje sam ja u svemu tome?”. Ako nisam na pravome putu da se popravim, a ako sam i donekle dobar da se usavršim i da ono što nije dobro popravim. To je smisao Uskrsa, da se popravim, ispovjedim, da budem što je moguće više savršeniji. Molimo da nam Bog da snage da uvijek možemo gledati onu vječnu perspektivu, i onaj kraj, a to je Kraljevstvo nebesko prema kojemu svi težimo.

MISA POSVETE ULJA U POREČKOJ BAZILICI

„Ova Misa posvete ulja izriče zajedništvo biskupa sa svojim svećenicima, govori o tijesnoj povezanosti biskupa i svećenika, posebno u službi posvećivanja“, istaknuo je apostolski upravitelj Po-

rečke i Pulske biskupije nadbiskup Dražen Kutleša u Misi posvete ulja na Veliki četvrtak, 1. travnja, u porečkoj katedrali.

Nadbiskup je u homiliji govorio o Euharistiji i svećeničkom pozivu i u čemu bi se trebala očitovati uloga svećenika u današnje vrijeme. Svećenik je pozvan naviještati Istinu, rekao je mons. Kutleša te pojasnio da to znači kako treba „podsjećati vjernike na Božja djela u našem životu, pozivati ih da se raduju, poticati ih da se usredotoče na bitne stvari, pozivati iz na primanje Tijela Kristova, općenito – raditi na duhovnom napretku Božjega naroda, kako bi povjereni mu vjernici imali duhovno ispunjen život, a to im osim riječima treba prenijeti i primjerom. Svećenik treba biti „fortiter in re suaviter in modo“, odvažno u bitnom, blag u načinu, istaknuo je nadbiskup.

Kao što je to uobičajeno, i ove je godine Misa posvete ulja, tijekom koje svećenici obnavljaju svoja svećenička obećanja, bila prigoda za podsjetiti se onih koji su preminuli tijekom proteklih godinu dana, ali i za istaknuti mladomisnike, đakone, te razne okrugle obljetnice koje će tijekom sljedeće godine obilježiti pojedini svećenici iz prezbiterija istarske Crkve: „U ovoj Misi spominjemo se naših pokojnih svećenika, a posebno onih koje je Gospodin pozvao k sebi nakon prošlog Velikog četvrtka, a to su svećenici: vlč. Marcel Lakoseljac, vlč. Frane Kurelović, vlč. Josip Zović i vlč. Stipan Mišura. Preporučimo ih Božjem milosrđu.

Danas zahvaljujemo Bogu za tri prošlogodišnja mladomisnika: Graziana Di Crescenza, Leonarda Škeca i Wojciecha Wlazla. Za svećeničko ređenje pripremaju se đakoni: Rafael Villergas Castaño, Mate-

us Babinski de Almeida, Jurica Vekić i Stipe Breko. Njima se radujemo te ih na putu svećeništva pratimo zajedništvom i molitvom.

Također i ove godine želimo se sjetiti i naših svećenika koji slave jubilarne godišnjice svećeničkog ređenja: 60 godina svećeništva slave Antun Kurelović i Marijan Jelenić, 20 godina svećeništva slave: Gremia Massa, vlč. Joško Listeš, vlč. Pjotr Maj, vlč. Przemyslaw Palmowsky i vlč. Zygmunt Ciba, 10 godina svećeništva slave vlč. Marijan Lindić i vlč. Josip Peteh. Njima čestitamo i za njih molimo i zazivamo Božji blagoslov da ostanu vjerni u svome svećeničkom zvanju.“, podsjetio je mons. Kutleša.

U misi su koncelebrirali generalni vikar mons. Vilim Grbac, kancelar mons. Sergije Jelenić, vicerektor pulskog Biskupijskoga misijskog sjemeništa „Redemptoris Mater“ preč. Jurica Manzoni, katedralni župnik i porečki dekan preč. Milan Zgrablić te ostali dekani ili njihovi predstavnici iz dekanata diljem biskupije. Misa posvete ulja je u redovitim okolnostima godišnja prigoda na kojoj se okupljaju svi svećenici biskupije, no ove su godine, zbog okolnost pandemije i važećih epidemioloških mjera, bili nazočni samo dekani te obnašatelji drugih određenih službi. U liturgiji su asistirali bogoslovi iz pulskog sjemeništa. Pjevanje je predvodilo nekoliko članica katedralnog župnog zbora, a za orguljama je bio vlč. Rudi Koraca, član Vijeća za liturgiju i crkvenu glazbu, koji je tijekom svog dugogodišnjeg svećeničkog staža uvijek spiritus movens glazbenog aspekata biskupijskih zbivanja.

PROPOVIJED APOSTOLSKOG UPRAVITELJA NA MISI POSVETE ULJA

Poreč, 1. travnja 2021.

1. Dragi brate biskupe Ivane, draga braćo svećenici. Braćo i sestre u Kristu. Od srca vas pozdravljam u ovoj drevnoj Bazilici prigodom liturgije Posvete ulja kad se prisjećamo dana rođenja Euharistije i našeg svećeničkog rođendana.

Draga subraćo u svećeništvu, želio bih vas prije svega ohrabriti u obavljanju vaše službe. Što budemo više djelovali u plodnom suglasju među sobom, to ćemo se lakše moći suočavati s teškoćama našega vremena. Budimo jedni drugima dobrotivi, milosrdni: praštajmo jedni drugima, kao što i Bog u Kristu nama oprosti.

2. Danas se spominjemo ustanovljenja Euharistije i ministerijalnog svećeništva, u ovo slavlje unosimo svakog našeg svećenika, dijecezanskog i re-

dozničkog, kako bismo u radosti svećeničkog služenja bili jedni drugima pomoć i potpora. Molimo jedni za druge, a posebno za onu subraću koja su najpotrebnija. Molimo za onu našu braću koja iz različitih razloga danas nisu s nama, a posebno za onu braću koju je Bog pohodio kušnjom bolesti da strpljivo, u zajedništvu s Kristom, nose svoj križ.

U ovoj Misi spominjemo se naših pokojnih svećenika, a posebno onih koje je Gospodin pozvao k sebi nakon prošlog Velikog četvrtka, a to su svećenici: vlč. Marcel Lakoseljac, vlč. Frane Kurelović, vlč. Josip Zović i vlč. Stipan Mišura. Preporučimo ih Božjem milosrđu.

Danas zahvaljujemo Bogu za tri prošlogodišnja mladomisnika: vlč. Graziana Di Crescenza, vlč.

Leonarda Škeca i vlč. Wojciecha Wlazla. Za svećeničko ređenje se pripremaju đakoni: Rafael Villergas Castaño, Mateus Babinski de Almeida, Jurica Vekić i Stipe Breko. Njima se radujemo te ih na putu svećeništva pratimo zajedništvom i molitvom.

Također i ove godine želimo se sjetiti i naših svećenika koji slave jubilarne godišnjice svećeničkog ređenja: 60 godina svećeništva slave vlč. Antun Kurelović i Marijan Jelenić, 20 godina svećeništva slave: vlč. Geremia Massa, vlč. Joško Listeš, vlč. Pjotr Maj, vlč. Przemyslaw Palmowsky i vlč. Zygmunt Ciba, 10 godina svećeništva slave: vlč. Marijan Lindić i vlč. Josip Peteh. Njima čestitamo i za njih molimo i zazivamo Božji blagoslov da ostanu vjerni u svome svećeničkom zvanju.

U nedjelju smo obilježili Isusov slavljeni ulazak u Jeruzalem i označili početak tjedna muke njegove koju nam evanđelisti zorno prikazuju. Danas želimo razmišljati o Euharistiji i svećeničkom pozivu i u čemu bi se trebala očitovati uloga svećenika u današnje vrijeme.

3. *Svećenik naviješta istinu.* Starozavjetni proroci su naviještali Božjem narodu temeljne istine. Pismo kaže: *Svećenikove usne trebaju čuvati znanje, a iz njegovih usta treba tražiti Zakon: ta on je glasnik Jahve nad vojskama (Mal 2,7).* Možemo se zapitati u čemu se sastoji navještenje te istine Božjem narodu.

Podsjeti vjernike na Božja djela u našem životu. Mojsije kaže narodu: *Nemoj da se uznesu srce tvoje i da zaboraviš Jahvu, Boga svoga, koji te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva (Pnz 8,14).* Stoga svećenik treba stati pred svoj narod i uvijek im reći da nikad ne zaborave Božja djela i što je učinio za nas. Sjećati se znači imati u mislima i srcu toliko prisutno ono što je Bog učinio za nas i za svakog od nas pojedinačno. Kada smo zahvalni oslobađamo svoje srce od mnogih otrova. Kada smo zahvalni, prilično je teško prezirati svog subrata, biti škrt i pohlepan ili biti osvetoljubiv i zavidan. Oslobađamo se puno nepotrebnih stvari koje nas tište kada se sjetimo što je Gospodin učinio za nas; zahvalni smo, radosni, nekako drugačiji.

Pozivati vjernike da se raduju. Svećenik, kao vjerni Otac, treba okupljati i pozivati svoje vjernike da se raduju Gospodinu. Gospodin dopušta poteškoće samo kako bi se postigla veća slava. Radost je prirodno stanje svakog kršćanina i svaki bi vjerni svećenik trebao pozivati svoj narod na radost time što će i sam biti čovjek radosti, nade i samopouzdanja. Svećenik bi trebao stati u ovim teškim vremenima pred svoj narod i reći "radujte se", ne samo svojim riječima, već i svojim držanjem, nadom i očitim povjerenjem.

Pozivati vjernike na ono što je bitno. Mojsije govori svome narodu: *Ponižavao te i glađu morio, a onda te hranio manom – za koju nisi znao ni ti ni tvoji oci – da ti pokaže kako čovjek ne živi samo o*

kruhu, nego da čovjek živi o svemu što izlazi iz usta Jahvinih (Pz 8,3). I ovdje bi svećenik, kao vjeran Otac, trebao poticati svoje vjernike da svoj život usredotoče na stvari koje su zaista bitne. Previše se Božjih ljudi usredotočuje na manje stvari kao što su sport, politika, novac ili način na koji se suprotstavlja drugim ljudima. Zaista Božji svećenik iz nedjelje u nedjelju treba podsjećati vjernike na ono što je zaista važno i pozvati ih da svoj život usredotoče na nebeske i vječne trajne stvari, a ne na zemaljske i prolazne stvari.

Pozivati vjernike na primanje Tijela Kristova. Isus nas upozorava: *„Zaista, zaista, kažem vam: ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi!“ (Iv 6,53).* Tako će svećenik vjerno slaviti Euharistiju za svoj narod i poticati ih da nikada ne propuste sudjelovati na nedjeljnoj Misi. Njegova je glavna želja hraniti ljude koji su mu povjereni i upozoriti ih ako se zanemare hraniti svetom Euharistijom da u njima neće biti života. Bit će poput djece Izraela u pustinji koja nikada ne bi stigla do Obećane zemlje da nisu vjerno jeli manu koju im je Bog dao da ih sačuva u pustinji preko četrdeset godina. Ni mi nećemo doći do Obećane zemlje ako ne primamo često svoj manu – Tijelo i Krv Kristovu.

4. *Svećenik treba biti fortiter in re suaviter in modo (odvažno u bitnom, blag u načinu).* Kad je Isus navijestio bitnu istinu o Presvetoj Euharistiji susreo se s mnogima koji su se protivili i koji su mrmljali protiv njegova učenja. Što je učinio? Kad je čuo njihove primjedbe, ne popušta, ne ublažava svoje učenje. Dapače, pojačava ga i jasno ih upozorava poznatim židovskim izrazom: *„Amen, amen, kažem vam!“* Zatim nastavlja da *„ako ne jedete tijelo Sina Čovječjega i ne pijete njegovu krv nećete imati života u sebi.“*

Dakle, kada je riječ o bitnoj istini, Isus ne ublažava svoje učenje i ne "popušta". Umjesto toga, još snažnije potvrđuje istinu. Čini to ne da bi bio argumentiran, već zato što ih voli i ne želi da se zauvijek izgube.

Tako isto vrijedi i za Božjeg svećenika danas. Živimo u nemirnim vremenima u kojima mnogi mrmljaju i prosvjeduju o Euharistiji ali i o mnogim moralnim učenjima. Božji svećenik, kao vjerni Otac svog naroda, ne smije razrijediti istinu ili činiti kompromis s njom. Umjesto toga, mora još jasnije naviještati istinu. Božji svećenik poučava i opominje s ljubavlju kako bi spasio svoj narod od grijeha koji ih može uništiti ako se ne promijene. Ne podilazi ljudima i ne govori ono što bi oni željeli čuti nego ono što Bog od njega traži. Da, poput Isusa, svaki svećenik treba govoriti istinu jasno i s ljubavlju.

Sveti Pavao opominje Timoteja: *„Propovijedaj Riječ, uporan budi – bilo to zgodno ili nezgodno – uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i*

poukom. Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrava nauka, nego će sebi po vlastitim požudama nagomilavati učitelje kako im godi ušima“ (2 Tim 4, 2-3).

Utoliko je razlog više što Božji svećenik treba stajati pred svojim narodom i voditi ga, ne računajući na osobnu korist i govoriti im istinu u ljubavi, govoriti im istinu koja će ih spasiti.

5. *Raditi na duhovnom napretku Božjega naroda.* Možemo primijetiti kad Isus govori o Euharistiji u Iv 6, 51-58, u tom kratkom odlomku bitnu istinu o Euharistiji ponavlja čak četiri puta: 1. *Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek.* 2. *Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni.* 3. *Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu.* 4. *Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijek.* Očito, budući da je ponavljanje majka učenja, Isus želi da zapamtimo ovu istinu: ako primamo Njegovo Tijelo i Krv i slijedimo Ga u vjeri, imat ćemo vječni život!

Grčka riječ koju koristimo za „vječno“ (ai-ona) ne odnosi se samo na duljinu života već i na njegovu puninu. Stoga, nudeći nam vječni život, Isus ne govori samo da ćemo živjeti vječno u smislu vrlo dugog vremena. Umjesto toga, govori da ćemo s Njim postajati sve više ispunjeni životom, čak i sada, i da ćemo jednog dana zauvijek ući u slavu neba gdje ćemo biti toliko ispunjeni životom da će se činiti da je naš zemaljski život bio obična koma.

Stoga svaki svećenik mora stati pred svoj narod i naviještati mu puniji život, bogatiji život, čudniji život - ne u nekom dalekom nebu, već čak sada! Ne može se zadovoljiti pukim ukazivanjem na mogućnost takvog nečega. Umjesto toga, treba pred njih stati kao živi svjedok, kao onaj koji se obvezao na molitvu, sakramente, Božju Riječ i hod u svetom zajedništvu s Crkvom. Treba pokazati da i sada proživljava život koji je bogatiji i puniji milošću sakramenata

koji djeluju u njegovu životu. Ne samo da bi trebao navijestiti svom narodu bogatiji i puniji život; već pred njima stajati kao svjedok toga punijeg života.

Da, svaki svećenik treba stajati pred svojim narodom kao živi svjedok naviještajući kako Gospodin može preobraziti naš život i dovesti nas u puninu vječnog života, čak i sada. Na taj način pomaže svome narodu napredovati na putu prema vечноj domovini.

6. Ova Misa posvete ulja izriče zajedništvo biskupa sa svojim svećenicima, govori o tijesnoj povezanosti biskupa i svećenika, posebno u službi posvećivanja. Ulje je simbol Duha Svetoga, a istodobno nas upućuje na Krista, jer i sama riječ Krist znači Pomazanik. Ulje, i mazanje njime, usko je povezano s Kristom – Pomazanikom. Isusovo čovječstvo je ispunjeno Duhom Svetim. Što smo povezani s Kristom to smo više ispunjeni Duhom Božjim. U našem nazivu kršćanin prisutno je otajstvo ulja. Naime, riječ kršćanin, kako su Kristovi vjernici bili nazivani već od početka Crkve, dolazi od Krista, Mesije, što znači Pomazanik.

U svetim je sakramentima posvećeno ulje uvijek znak Božjega milosrđa. Naše pomazanje za svećenike uvijek označava i zadaću - nositi ljudima Božje milosrđe. Mi smo po službi navjestitelji i nositelji Božjega milosrđa svojoj braći i sestrama. Neka u posudama našega života nikada ne ponestane ulja milosrđa. Vrijeme provedeno s Gospodinom u razmatranju Riječi, u primanju sakramenata, u postojanoj molitvi to će nam omogućiti.

A vas, predragi vjernici, pozivam da svoje svećenike pratite postojanom molitvom i kršćanskom ljubavlju kako bi mogli vjerno izvršiti poslanje koje im je Krist povjerio. Neka nas sve prati nebeski zagovor Presvete Bogorodice Marije i blaženog Miroslava Bulešića. Amen.

MISA VEČERE GOSPODNJE

Poreč, 1. travnja 2021.

Propovijed

Misom Večere Gospodnje započinje Vazmeno trodnevlje. Slavimo Isusovu Posljednju večeru, ustanovu Euharistije, spominjući se Isusova života, smrti i uskrsnuća. Na posljednjoj večeri Isus je izgovorio veliku zahvalnu molitvu Bogu, svome Ocu. Nema zajedništva bez zahvaljivanja Bogu.

Isus je znao da je došao njegov čas da prijeđe s ovoga svijeta Ocu, budući da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio, tako da je odlučio

život svoj dati za njih. Time nam otkriva što se ostavlja onima koje ljubimo. Kad nekome dajemo i mali dar, sitnicu, dajemo mu nešto što je simbol naše ljubavi, samoga sebe. Uvijek treba predati sebe u svemu što se čini, predati istinsku ljubav, vlastiti život, ugraditi u drugoga sve što jesmo i nosimo u duši. Zato Isus ne ostavlja ništa svojim učenicima osim svoje ljubavi, to jest sebe samoga.

1. Gospodin Isus daje samoga sebe u otajstvu euharistije. Predaje se za naše spasenje. Kao što je Isus služio nama, tako i mi služimo jedni drugima. Kao što je Isus po svom služenju i po svom poniženju dospio do slave uskrsnuća, tako i mi koji s njime zajedno trpimo, s njime ćemo biti proslavljeni.

Ja od Gospodina primih što vama predadoh! – kaže Isus apostolima. A primio je njegovo presveto Tijelo i Krv, to jest otajstvo njegove pashalne večere. Isus uzima kruh, lomi ga i daje svojim učenicima govoreći: *Ovo je moje tijelo – za vas.* Isus nam pokazuje kako smisao života nije u tome da čovjek sebi sve podredi i živi za sebe. Pravi smisao života jest u tome da živimo ljubeći Boga i bližnje, da sebe stavljamo u Božje ruke... Smisao života je u davanju, u darivanju iz ljubavi. Onaj tko iz ljubavi sebe daje i predaje, već ovdje na zemlji ima svoj mir, svoju radost i potpuno ispunjenje života.

Stoga je i nama ova večer spomena i slavlja trajni podsjetnik i poticaj da i sami činimo što je Isus učinio. Primajmo Kristovu neprolaznu ljubav po presvetoj euharistiji i nastojmo i sami biti ljubav, ostavljajući drugima iza sebe ono jedino bitno: Gospodina i vlastiti život. Neka nas po tome prepoznaju i pamte, kako bismo zajedno sa svima njima uživali radost kraljevstva nebeskoga.

2. Druga poruka govori o *krvi*. Kada je uzeo čašu s vinom Isus je rekao: *Ova čaša novi je savez u mojoj krvi.* Krv je bila cijena novoga saveza, krv je bila cijena Isusove vjernosti njegovom Ocu. Koji puta se čovjek baš krvavo treba boriti i izboriti da ostane čestit, da ostane Božji. Koji puta su životne prilike strašne, teške, preteške... Ali imamo Krista koji je do krvi ostao vjeran. Nije nam jamčio da ćemo biti pošteđeni od teških kušnji, ali nam uvijek jamči svoju milost i svoju ljubav. Ne bojmo se. I Krist je trpio. Trpeći, mi postajemo dionici njegovih patnja, pobjede i njegova uskrsnuća.

3. Isus kao posljednji sluga pere noge svojim učenicima. Kada su se apostoli pitali što bi to trebalo značiti, Isus im tumači: *Ako ja – Gospodin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. Primjer sam vam dao da i vi činite što ja vama učinih.* Prati noge, to jest ponizno služiti svojim bližnjima! Bila je to *zadnja* pouka koju je Isus učenicima rekao prije svoje smrti. Čovjek govori ono što smatra najvažnijim baš u onom trenutku kada zna da odlazi, da umire. Isus kao svoju oporuku govori svojim učenicima, govori nama: *Ponizno služite jedni drugima!*

Krist je najviše učinio onda kada je sama sebe posve predao i kada se učinio slugom sviju. Duboki smisao ljudskog života jest služenje, predanje, ljubav. Bog koji je ljubav, poslao je svoga Sina da nas nauči tome zadatku, ljubavi.

Stoga, dobra djela – slikovito prikazana u pranju nogu – najveće su i nepropadljivo blago. Zato, činimo dobro. Budimo na usluzi. Služimo jedni drugima. U Isusovom svijetu služiti ne znači robovati. Služiti znači ljubiti, činiti Božji posao, biti najbliži pravoj ljudskoj naravi koju je stvorio Bog. Isus se daruje u euharistiji i poziva i nas da se darujemo jedni drugima, da služimo jedni drugima, baš onako kako on služi nama.

No nakon što je Isus očitovao svoju poniznu, sebedarnu ljubav, uputio je učenicima vrlo jasan poziv: *Ovo činite meni na spomen.* Pozvao ih je da čine to što su doživjeli, to jest što su primili od Isusa. A primili su oprostjenje grijeha i primjer poniznosti, kao što su primili i najuzvišeniji dar u njegovu predanju tijela i krvi u prilikama kruha i vina pri samom blagovanju večere. Krist je došao na svijet da, s jedne strane, služi svome Ocu, a s druge strane, da život svoj dade za grešno čovječanstvo, da se potpuno stavi u službu slabih, siromašnih i grešnika željnih spasenja.

NADBISKUP KUTLEŠA PREDVODIO OBREDE VELIKOG PETKA U PULI

2. travnja 2021.

Obrede Velikog petka, 2. travnja 2021. godine, apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije nadbiskup mons. dr. Dražen Kutleša predvodio je u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, uz sudjelovanje kancelara biskupije mons. Sergija Jelenića, vlč. Ivice Šušnjare i katedralnog župnika vlč. Rikarda Lekaja.

Nakon čitanja Muke, biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo da je Veliki petak vezan uz događaje

u Getsemanskom vrtu gdje se događala jedna velika agonija. Naglasio je Isusove riječi „Bdijte i molite da ne padnete u napast, duh je doduše jak, ali je tijelo slabo.“ Isus zna što će se dogoditi, pred njim je jedna velika agonija. Bori se i traži pomoć od svojih bližnjih, od apostola, ali oni spavaju. Vidjevši to, pogodila ga je njihova nebriga i udaljenost. Čovjek se nerijetko u teškim trenutcima prepušta opijatima, jednostavno

nastoji barem psihički pobjeći od stvarnosti koja ga opterećuje, bježi u duhovni, moralni, pa čak i fizički san, ne želi se suočiti sa stvarnošću. Isus se sučeljava sa Sotonom, a nema pomoći od bližnjih. U tom svjetlu propovjednik je potaknuo roditelje da stalno bdiju i mole za svoju djecu, jer ako čovjek ne čini dobro, onda će zlo samo po sebi doći na ovaj svijet. Isusov recept u borbi protiv zla je: „Bdijte i molite!“. Čovjek kada je pospan nema realnu viziju, treba se rastrijezniti i shvatiti realnost događaja. To može samo čovjek koji bdije, koji je trijezan, budan, samo tako može shvatiti ono bitno, a takav može vidjeti i svoje neprijatelje i njihove nakane. I mi, da bi mogli u današnjem svijetu ostvariti svoj vjernički poziv, moramo biti budni i pozorno pratiti što se oko nas događa, a ne bježati od stvarnosti. Trebamo se boriti duhovno, molitvom, jer jedino molitva će nas spasiti. To nam je Isus Krist pokazao svojim primjerom. Zlo se može pobijediti jedino molitvom, jer ako na zlo vraćamo zlo, postaje još veće zlo. Moramo moliti, po uzoru na Isusa, tražiti volju Božju i prihvatiti je.

Ako ne budemo molili, past ćemo u napast, nastavio je nadbiskup Kutleša. Možemo moliti ili ne moliti, bježati od stvarnosti, upijati krive nauke, ali ako tako budemo činili, past ćemo u napast. Život donosi razne kušnje, no bitno je koliko vjerujemo. Ako vjerujemo, onda ćemo moliti i to će biti naša snaga u suočavanju s napastima, i u trenucima malodušnosti. Gledamo li samo patnju, onda je to propast i poraz, ali

mi vjernici moramo uložiti truda i prihvatiti realnost uskrsnuća.

Isus kaže ‘Duh je jak, ali tijelo je slabo’“ citirao je propovjednik. Čovjek često kaže da bi htio moliti i činiti dobra djela, ali uvijek ima neku zapreku i koristi tu ispriku ‘tijelo je slabo’. Isus nam govori da bdjenjem i molitvom trebamo pripremiti duh da uvijek bude spreman i da nikada ne malakše. Trebamo pripremljati svoj duh molitvom da se možemo suočiti s teškim trenucima.

Neka i za nas ovaj Veliki petak bude jedan Getsemani gdje ćemo učvrstiti svoju vjeru, ako smo griješili nastojmo to popraviti i nastojmo svoj duh učvrstiti u vjeri onako kako je Isus činio - bio je budan, bdio je i molio. To nam je preporuka - da u životu budemo spremni i vjerni, da se molimo Bogu i da se uzdamo u Boga, jer jedino od Boga dolazi spasenje, a sve ono drugo za čim danas težimo je prolazno i propadljivo. Kada to shvatimo i prihvatimo doći će do promjene naših života, kao što su i apostoli nakon Isusove smrti shvatili što im je Isus govorio: da će biti mučen, da će umrijeti na križu, ali da će i uskrsnuti i da će se s njima susresti u Galileji. Oni su slušali samo o muci, ali ne i o slavi; mi, vjernici, moramo tu stvarnost prihvatiti i očekivati Uskrsnuće našega Gospodina jer jedino po tome možemo zaslužiti sve ono što nam je Isus Krist obećao, zaključio je mons. Kutleša.

Uslijedila je Sveopća molitva Crkve, Klanjanje križu, uz poštivanje epidemioloških mjera i udaljenosti, te nastavak Obreda Velikog petka.

VAZMENO BDJENJE U POREČKOJ KATEDRALI

3. travnja 2021.

Obrede Vazmenog bdjenja u Svetoj noći, apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije i splitsko-makarski nadbiskup koadjutor Dražen Kutleša predslavio je u porečkoj bazilici Uznesenja Blažene djevice Marije. Uz njega su suslavili kancelar biskupije mons. Sergije Jelenić, katedralni župnik i porečki dekan Milan Zgrablić, a asistirao je đakon Jurica Vekić.

Nakon što je mons. Kutleša blagoslovio oganj i vazmenu svijeću u povijesnom atriju katedrale, te svečanog unošenja Svjetla, *Exultet* je otpjevao gosp. Tomislav Čoga iz Funtane.

Mons. Kutleša je u homiliji, pojašnjavajući simboliku dijelova obreda Vazmenog bdjenja prikazao povijest Spasenja Božjega naroda, ali i svakoga od nas u ovozemaljskom životu, kojega trebamo proživjeti u svjetlu Vječnosti.

Naglasio je da bez Uskrsnuća ne bi bilo kršćanstva. Ukratko je podsjetio na događaje Velikog tjedna, u kojem su ga apostoli, nakon tri godine provedene s Isusom, izdali i pobjegli. Oni u koje je imao najviše povjerenja iznevjerili su ga. Možemo misliti kako se je osjećao u Getsemanskom vrtu, kada se događala velika kozmička bitka između dobra i zla, a apostoli spavaju, iako ih je zamolio da budu s njim. Isus je uvijek onaj kamen temeljac gdje se mi opredjeljujemo jesmo li za Isusa ili protiv njega, ili, u današnje vrijeme, jesmo li za dobro ili za zlo, napomenuo je.

Kroz dijelove obreda Vazmenog bdjenja pojasnio je simboliku koju nam ti obredi predstavljaju. Uskrsna svijeća, svjetlo, simbol je Isusa Krista koji rastvara tminu zla. Svi smo pozvani, po uzoru na Krista, boriti se protiv tmine, protiv zla. Dim tamjana

oblak je koji štiti Izraelski narod, odnosno sve one koji se njemu utječu.

U Službi riječi slušali smo povijest spasenja, stvaranja svijeta i čovjeka do Isusa Krista, do Uskrsnuća. Ukratko je sažeto ono što je bitno za naš život, a to je Riječ kojom Bog stvara cijeli svemir, stvara čovjeka. Zato mi kršćani moramo na poseban način dati važnost Riječi Božjoj, slušati je, jer preko Riječi vidimo spasenje svoje. Očima vjere možemo, slušajući, progledati srcem ono što oči ne mogu vidjeti. Ova je noć raspršila tamu, pobijedila zlo, pobijedila smrt da mi možemo živjeti. Možda je naša vjera ponekad mala i prestrašena kao Marija Magdalena kada dolazi na grob i ne nalazi Isusa, no ona napreduje u vjeri i priznaje ga Spasiteljem, tako i mi moramo napredovati u vjeri koju nam je Bog dao. Zato je Uskrs najveći kršćanski blagdan, jer smo s njime pobijedili zlo. Bog nas je spasio tako što je poslao svoga Sina jedinorođenca da pobijedi zlo da bi mi mogli imati život vječni. Budimo u životu svjesni i opredijelimo se uvijek za Isusa, za ono dobro. Zahvalimo Bogu što nam je otvorio oči srca da možemo progledati, i vidjeti ono što je bitno u našem životu.

Treći dio, Krsna služba simbolizira krštenje, onu bjelinu i čistoću koju primamo ne svojom, nego Božjom zaslugom, Isusa Krista koji je dao svoj život za nas.

Vrhunac svega je upravo liturgija kao zahvala, spomen-čin Bogu za sve ono što je učinio. Ta četiri dijela sažetak su cijele naše vjere, da nam pokaže kako Bog, od početka stvaranja svijeta, ima plan sa svima nama. Došli smo na svijet s određenim ciljem, trebamo otkriti svoj smisao, a otkrivamo ga kada otkrijemo Isusa Krista, tada možemo shvatiti sebe i sve ono što je povezano s nama i našim bližnjima. Ako stavimo Krista na prvo mjesto onda svatko u našem životu zadobiva ono mjesto koje mu pripada. Teze da čovjek treba biti na prvome mjestu su varke, jer ako nema Boga u našem životu sve će krenuti krivim putem.

Zahvalimo Bogu večeras što smo vjernici, što smo kršćani, i što smo na pravom putu i zamolimo ga da nas uzdrži da dođemo do vječnog spasenja i da se jednom pridružimo njegovoj slavi, zaključio je mons. Kutleša.

PROSLAVA USKRSA U POREČU

4. travnja 2021.

Misu svetkovine Uskrsa predvodio je u porečkoj katedrali apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije nadbiskup Dražen Kutleša. Misu je slavio uz koncelebraciju kancelara biskupije mons. Sergija Jelenića, te katedralnog župnika preč. Milana Zgrablića.

Kada razmišljam o uskrsnuću uvijek je temeljno pitanje vjera: ili vjeruješ ili ne vjeruješ. U Ivanovu 20. poglavlju možemo vidjeti četiri događaja koja nam govore kako različiti ljudi dolaze do svoje vjere. Prvi je o tome kako su Ivan i Petar došli do groba, vidjeli poboje i ustanovili kako je Isusov grob prazan, drugi je kako je Marija Magdalena došla na Isusov grob, treći je kada Isus dolazi među svoje učenike, ali kada nije bilo sv. Tome i četvrti je onaj poznati događaj kada dolazi sv. Tomi.

Možemo vidjeti da ljudi dolaze do vjere u prvom redu gledajući. U sva ta četiri događaja oni su vidjeli, shvatili i srcem povjerovali. Znamo da postoje ljudi koji to nisu vidjeli, kao ni mi. Tu uviđamo jednu veliku razliku, da mi slušamo očima vjere. Mi moramo tu Radosnu vijest poslušati, doći do razuma i srcem prihvatiti. Neki su vidjeli, a neki čuli, no sve ostaje na

čovjeku, želi li to prihvatiti ili ne. Stoga je to Božji dar koji trebamo čuvati, rekao je propovjednik.

Marija Magdalena spoznaje Isusa Krista na jedan drugi način. Ona dolazi na prazan grob, pomisli kako su ga razapeli, ubili, na kraju ne dopuštaju ni da ga pokopa kako je dostojno, već ga, smatra ona, ukrađoše. U toj velikoj tuzi ne prepozna ga u prvi tren kada je razgovarao s njom. No prepoznala ga je kada joj se obratio imenom, „Marijo!“, tada joj se otvaraju oči, razum i srce i shvaća da je to Isus, jer ga je poznavala. Često čujemo kako ljudi tražeći sebe odlaze u razne krajeve i razne religije, no vidimo, što se više traže to se manje nalaze. Prava je istina da mi trebamo naći Boga. Velika znanstvena književna i umjetnička djela najbolje možemo razumjeti kada poznamo onoga koji ih je realizirao, jer možemo razumjeti radi li se o autobiografskom fragmentu ili imaginaciji. I u vjeri moramo najprije shvatiti i dohvatiti vjerom Onoga koji

je sve stvorio. Tek kada to u vjeri prihvatimo onda će se naše srce smiriti u sigurnoj luci. Stoga tražimo sebe kod Gospodina, naglasio je mons. Kutleša.

Kada Isus dolazi među svoje učenike i govori im „Mir vama!“ primjećujemo da ih nalazi u velikom strahu zbog svih prethodnih događaja oko njega, boje se za sebe. Gdje je strah nema vjere, vjera nastaje iz povjerenja. Tek kada ga prepoznaju tada se otvaraju vrata vjere, shvaćaju i prepoznaju ga. Time što ga prihvaćaju i ne boje ga se, ne boje se više ni običnih ljudi, mogu krenuti u svijet propovijedati i naviještati Evanđelje.

Četvrti način kako možemo doći do vjere vidimo u primjeru sv. Tome. On nije bio s ostalima kada ih je Isus prvi put pohodio. Kad mu o tome pričaju on tipično, znanstveno, kaže ‘ako ne vidim, i ne stavim svoje prste, neću vjerovati’, ako znanstvenim metodama ne dokažem, ne vjerujem. No tu se postavlja pitanje što je nevjera? Je li to samo nedostatak naše vjere, kao što je i tama nedostatak svjetla? Ovdje vidimo da je to nedostatak mnogih stvari koje su u čovjekovu srcu. U prvom redu je to pitanje čovjekove oholosti. Tko smo mi da možemo shvatiti Onoga koji je sve stvorio? Mi ljudi želimo sve shvatiti i dokazati, no vjera nije znanstveno dokaziva.

Vjera je jedno stanje srca koje čovjek mora otvoriti prema Bogu. Stoga i mi moramo u podložnosti Bogu reći ‘ja to ne znam, ali vjerujem’, kao što je rečeno u Svetom pismu, ‘vjerujem, ali pomози mojoj

nevjeri’. Vjera nas vodi u životu, ona nam daje snagu i vodi nas na pravi put. Mi ćemo čak i teškim trenucima uvjetovati Boga, no s njim ne možemo tako postupati, već trebamo otvoriti srce i prihvatiti ono što On nama daje, jer On daleko bolje zna što je bolje za nas.

Danas, kada preuveličavamo materijalno, a zanemarujemo duhovno, vidimo da mnoge stvari u društvu ulaze u jednu dekadenciju koju shvaćamo, ali teško priznajemo. Danas imamo više materijalnog, ali nemamo zadovoljstva kojeg su naši preci imali. Imamo više znanja, a sve smo bolesniji, imamo više diploma, a manje znamo. Stoga i mi trebamo, kako kaže Evanđelje, prestati sumnjati i početi vjerovati. To je jedini način da idemo pravim putem, istaknuo je nadbiskup.

Kako reče Isus učenicima u Getsemanskom vrtu „Bdijte i molite!“ jer ako je čovjek budan vidjet će i spoznati stvari koje se događaju. Iz realnosti ovoga života na pravi je put moguće doći samo preko molitve, preko vjere, zaključio je mons. Kutleša te svima poželio da na svoj način nađu svoj put vjere. Ako tražimo Gospodina sigurno ćemo ga naći, jedino kad nađemo Gospodina naći ćemo smisao svojega života.

Uskrsnu posljednicu, te sve ostale glazbene liturgijske dijelove otpjevao je katedralni zbor kojeg je na orguljama pratio Sandro Cerovac. Misa je bila u izravnom prijenosu na županijskoj radio postaji Radio Istra.

SVETKOVINA TIJELA I KRVI KRISTOVE U POREČKOJ KATEDRALI

Središnju euharistiju o svetkovini Presvetog Tijela i Krvi Kristove, u četvrtak 3. lipnja, u porečkoj katedrali predslavio je splitsko-makarski nadbiskup koadjutor i porečki i pulski apostolski upravitelj Dražen Kutleša.

„Crkva nas danas, na ovu svetkovinu, želi upozoriti na neke stvari koje mi u svome životu vidimo, ali ne razumijemo“, rekao je mons. Kutleša. „Sveto Evanđelje govori nam o Posljednjoj večeri, na Veliki četvrtak. Znamo da je tada Isus utemeljio Euharistiju kojom, preko svojih učenika, kao prvih svećenika, On može biti prisutan uvijek među nama.

„No, osim toga, moramo biti svjesni što mi danas slavimo“, naglasio je. „Mi slavimo žrtvu Novoga Saveza koja je i prije u Starome Savezu bila prisutna, ali na drugi način. Starozavjetne žrtve su se prinosile time što su se ubijale različite životinje, kao što nam prvo čitanja kaže, da bi se sklopio savez ili da bi se

tražilo oprostjenje“. Žrtve su trebale biti proporcionalne grijesima. No, mi znamo da to nije samo savez, već je to i sakrament, gozba. Sjećamo se Posljednje večere, no time uprisutnjujemo ono što je za nas najvažnije, da je Isus Krist trajno prisutan među nama. To ima za nas nekoliko značenja. Važno je da danas zahvalimo Bogu što nam je poslao Isusa Krista koji je trajno prisutan među nama. Nitko drugi to nema, samo katolici. Bog je stalno prisutan među nama i mi, kada dolazimo tome Bogu uvijek možemo doći živome Bogu, on je prisutan u svakome svetohraništu, u svakoj crkvi. Stoga smo pozvani da znamo to cijeniti, da znamo poučiti svoje vjernike, ali i sve druge, kolika je to milost i snaga. Mi vjernici, znajući sve to, trebamo

znati iskoristiti i tražiti milost od Boga, da nam da oprostjenje grijeha preko Euharistije, te najveće molitve što Crkva posjeduje. Isusu Krist je govorio o svojoj prisutnosti, o Euharistiji, na različite načine. Nama, običnim ljudima je najznakovitija ona prigoda kada je Isus nahranio 5 tisuća ljudi s pet kruhova i dvije ribe. Na kraju dana, kad su svi gladni, učenici mu govore neka otpusti narod, no Isus ne želi to učiniti. Možda i mi danas živimo u takvome vremenu kada vidimo da su ljudi gladni duhovnoga. Mi imamo kruha, hrane i onoga što nam je potrebno za naše tijelo, ali smo gladni onih duhovnih vrednota, no ne znamo ih naći jer ih tražimo na pogrešnim mjestima. Stoga nam Isus, upravo preko euharistije želi pokazati gdje se nalazi ta prava hrana. Možda nama, današnjim ljudima, koji smo navezani na materijalne stvari nije toliko shvatljiva, i ne dajemo joj pravu pozornost jer smo zaokupljeni drugim stvarima. Isus ne otpušta ljude, već govori svojim učenicima da ih posjeduju i nahrane. Tu se javlja velika sumnja, postavlja se pitanje kako s pet kruhova i dvije ribe nahraniti toliko ljudi. Postoji sumnja, kao i danas. No zaboravljamo, kao i oni tada, da je Isus bio prisutan među njima. Kada je on prisutan onda je to moguće napraviti, no ako nema Isusa onda postoje razne sumnje. To je bit, kada dolazimo u crkvu moramo biti svjesni da je Isus Krist prisutan među nama, i to na dva načina: kao žrtva Novoga saveza koji je prinio sebe i žrtvovao se na križu da bi zadobio oprostjenje grijeha za sve nas te kao sakrament. Njegovom žrtvom mi smo spašeni i jesmo tu gdje je jesmo. Zato Bogu trebamo zahvaliti za tu Isusovu žrtvu. No, to je i sakrament, to je znak Božje milosti i prisutnosti među nama, preko koje možemo tražiti Božje milosrđe da nam oprost naše grijehe.“

Kao poruku koju vjernici mogu ponijeti s te mise nadbiskup je istaknuo da trebamo biti svjesni i znati da je Isus Krist stvarno prisutan u Presvetom Tijelu i Krvi Kristovoj. „Moramo biti svjesni da mi primamo Tijelo Isusa Krista, da ga nosimo u sebi, to nas poziva da posvetimo sebe, da budemo čisti, da se nastojmo čuvati grijeha i da budemo očuvani od svega onoga što nije. Ne samo da nosimo to Tijelo nego da ga i prenosimo drugim ljudima. Ako sam dobar i pošten čovjek koji se čuva grijeha onda tu svoju stvarnost prenosim u svako svoje okruženje, prenosim Isusa preko sebe drugim ljudima. To nije jednostavno, ali to od nas vjernika Isus Krist traži. Isus je prikazao sebe kao žrtvu, a od nas traži da mi u svom svakodnevnom životu budemo žrtva, da pokazujemo tu žrtvu drugim ljudima. Možda nam ta riječ izgleda strašna, da uvijek trebamo sebe mučiti, no u biti kada prevedemo tu riječ na današnji jezik, „Što je žrtva?“, „Ljubav“. Trebamo se žrtvovati, ljubiti svoje bližnje. Prava ljubav je žrtva, kao što Je Isus Krist podnio svoju žrtvu upravo iz ljubavi. Zato vidimo da je ovaj blagdan najveća manifestacija Božje ljubavi prema nama grešnicima. On je nas koji smo pali spasio i uzdigao na dostojanstvo Djece Božje. Zato danas budimo zahvalni i molimo oprostjenje što nismo znali cijeniti Njegovu prisutnost među nama. To ćemo posvjedočiti procesijom, zamoliti snagu da možemo ustrajati u toj ljubavi i pokazivati odanost Bogu i Isusu Kristu. Ako tako budemo živjeli zadobiti ćemo vječni život“, zaključio je mons. Kutleša.

Po završetku misnoga slavlja održana je, i ove godine zbog uvjeta pandemije, procesija u reduciranom obliku, samo po atriju katedrale.

MONS. DRAŽEN KUTLEŠA ZAREDIO ČETVORICU NOVIH SVEĆENIKA U PULI

Rafael Villergas Castaño iz Španjolske, Mateus Babinski de Almeida iz Brazila, te Jurica Vekić i Stipe Breko iz Hrvatske novi su svećenici koje je u subotu 12. lipnja 2021. godine u pulskoj katedrali zaredio apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije nadbiskup mons. dr. Dražen Kutleša.

Koncelebrirali su generalni vikar biskupije mons. Vilim Grbac, rektor pulskog sjemeništa preč. Alejandro Castillo Jimenez, koordinator neokatekumenskog puta u Hrvatskoj i okolnom zemljana Piergiorgio De Angelis te drugi svećenici iz Istre i drugih biskupija.

Rafael Villergas Castaño, Mateus Babinski de Almeida su formaciju stekli u pulskom Biskupijskom

misijском sjemeništu „Redemptoris Mater“. Jurica Vekić i Stipe Breko bogoslovsku formaciju su stekli u kolegiju sv. Josipa na Jordanovcu te su pohađali Filozofsko-teološki studij Družbe Isusove u Zagrebu.

Kada dođu teški trenutci važno je znati pokazati odanost prema Isusu Kristu

Mons. Dražen Kutleša je u prigodnoj homiliji, razmatrajući ulomak iz Druge poslanice

Timoteju, s okupljenima podijelio razmatranje o vjeri i predaji vjere, o pologu depositum fidei. “U perspektivi života sv. Pavla, na pitanje što je najvažnija stvar na svijetu, on bi vjerojatno odgovorio da je to vjera”, rekao je nadbiskup. „Na pitanje što je važno u kršćanskom životu, kako bi čovjek trebao živjeti, što je bit, on bi opet rekao da je to vjera. Ako bi ga pitali što je važno za život vječni, vjerojatno bi među prvim odgovorima bila vjera. I mi se možemo zapitati nad jednom Pavlovom rečenicom *Znam kome sam povjerovao*.”

Kao dodatnu poruku s te mise ređenja propovjednik je istaknuo da vjera u Pavlovskom smislu znači imati povjerenje u nekoga. “Pavao kaže *znam kome sam povjerovao*”, citirao je nadbiskup. „Važno je znati kome sam povjerovao, Isusu Kristu. Za tom sam osobom krenuo i toj sam osobi povjerovao. Kada dođu teški trenutci, u raznim problemima, važno je znati pokazati odanost prema Isusu Kristu. Ne smijemo se stidjeti onoga kojemu vjerujemo. Ta se odanost pokazuje braneći Isusa Krista unatoč svemu. No, nadasve, svećenik vjeru treba prenijeti svojim vjernicima koji će mu biti povjereni”, rekao je mons. Kutleša.

Svećenik mora biti uvjeren u ono što vjeruje

Vjera uključuje i jednu sigurnost u ono što je Krist rekao, u ono što vjerujemo. Svećenik mora biti uvjeren u ono što vjeruje. Bit je da mi kao svećenici znamo kome smo povjerovali. Sigurnost sv. Pavla dolazi iz propitivanja, a zadržavao je ono bitno. Tako i mladi teolog treba propitivati, ali znati što je bitno i važno te to zadržati i prenositi u svome životu. Propovjednik je naveo primjer metalurgije u kojoj se metali prije praktične primjene ispituju, na raznim razinama i razna njihova svojstva, „jednako tako i vi ređenici trebali ste tijekom studija teologije ne samo propitati svoju vjeru nego i iskušati koliko ona može izdržati u teškim trenucima.”

„Druga stvar koju sv. Pavao naglašava je da je on povjerovao zato jer je susreo Isusa Krista, i vi ređenici ga trebate susresti u svome srcu i prenijeti ga onima koji su vam povjereni. Pavlova vjera podrazumijeva i rizik, on riskira sve za Krista, a u tome mu je uzor Abraham. Imati vjeru znači biti spremni prihvatiti rizik za Boga, predati se u njegove ruke s potpunim povjerenjem. Vi ste krenuli ovim životnim putem jer ste osjetili poziv, s povjerenjem u Boga budite spremni riskirati predajući mu se”, pozvao je nadbiskup.

„Vjera je i predanje u Božje ruke, mi ne možemo sve svojim silama. I sv. Pavao je shvatio da ne može svojim silama učiniti ono što može ljubavlju. Svećenik se uvijek treba pouzdavati u milost Božju. I sv. Pavao je s tim saznanjem lakše prihvatio realnost života.

Pavlova vjera uključuje i frazu „u Kristu“, Krist je u njemu i on je u Kristu, kao što mi živimo u kisiku, ali je i on je u nama. Tako i vi, dragi svećenici morate biti u Krstu, ali i Krist mora biti u vama i to je jedini način da možete izvršiti misiju koju Vam povjerava Krist i Crkva.“

Govoreći o prenošenju vjere nadbiskup je, obraćajući se ređenima, istaknuo da je to jedan od glavnih dužnosti svećenika. Sv. Pavao za depozit koristi riječ parateke. To je bio vrijedan polog koji je čovjek u staroj Grčkoj nosio u hram na čuvanje, nešto vrijedno što se je čuvalo za nasljednike. No parateke se je koristilo i za djecu koja će nastaviti ono što je čovjeku sveto i najvažnije, pojasnio je propovjednik. Sveti Pavao misli na dvije vrste pologa kada govori da on svoj život polaže u Boga. On sve što ima daje Bogu i vjeruje kada dođe na onaj svijet da će Bog prihvatiti ono što je on najbolje činio i što je najbolje znao u svom životu. I mi smo odgovorni i zaduženi da stvaramo taj svoj polog dobrim djelima i svime onime što Bog od nas traži na različitim poslovima.

Apostolski upravitelj je pozvao vjernike da se mole Srcu Isusovu i Srcu Marijinu za nove svećenike

„Dragi ređenici, od vas će se daleko više tražiti, da taj polog i depozit bude velik kako bi mogli doći pred lice Gospodnje. No, drugo značenje pologa je da Bog polaže u čovjeka očekivanje da čuva i da širi njegovu vjeru. Ne sam da mi predajemo Bogu nego i Bog stavlja u nas onaj depozit i ono što je vrijedno jer smo mi zaduženi nastaviti širiti taj polog onako kako nam je predan. Taj polog vam je predan, to nije vaš nauk, nego nauk Crkve, kojega trebate cjelovito predavati i prenositi drugim generacijama, kako jedan sveti Otac reče, ‘zlatu si primio i zlatu trebaš predati’. Ono što je vrijedno trebate predati kako jest, ne smijete iskriviti nauk, popustiti u moralu, sniziti kriterije, to ne samo da će koštati nas nego daleko više generacije koje dolaze iza nas”, istaknuo je propovjednik.

“Zato trebamo držati visoke standarde, one koje je postavio Isus Krist jer jedino tako vi dragi svećenici možete dovesti povjereni vam narod u Kraljevstvo nebesko. Zato je na vama velika odgovornost da ga usmjeravate i vodite pravim putem, neovisno o kritikama i olujama, jer trebate voditi narod u prvom redu svojim primjerom i privoditi ga Bogu. Zato vam se predaje taj polog u raznim mesnim Crkvama i za to će te biti odgovorni.”

Mons. Kutleša je na kraju pozvao vjernike da se mole Srcu Isusovu i Srcu Marijinu za nove svećenike da ustraju u teškim vremenima i da znaju svojim vjernicima pokazati kako doći u Kraljevstvo Nebesko. Pozvao ih je i da pomognu svojim svećenicima, te je

pozvao sve na molitvu da nam Bog dadne dobrih i svetih svećenika.

O mladomisnicima

Rafael Villergas Castaño, rođen je 19. srpnja 1993. u Setenil de las Bodegas (Španjolska), od oca Rafaela i majke Marie, a odrastao u Setenilu. Sakrament krštenja primio je 03. travnja 1994. u župi Nuestra Señora de la Encarnación gdje je i krizman 04. srpnja 2009.

Osnovno školsko obrazovanje stekao je u Setenilu, gdje upisuje igimnaziju. Za vrijeme srednje škole sluša kateheze Neokatekumenskog puta u Setenilu, te započinje itinerarij kršćanske inicijacije u neokatekumenskoj zajednici. Po svršetku srednjoškolskog obrazovanja odgovara na Kristov poziv za novu evangelizaciju. Ohrabren Božjim pozivom 2012. godine ulazi u Biskupijsko misijsko sjemenište Redemptoris Mater u Puli gdje je započeo filozofske i teološke studije. Red đakonata primio je 28. studenog 2020. u pulskoj katedrali po rukama nadbiskupa mons. dr. Dražena Kutleše. Mladu misu proslaviti će 27. lipnja 2021. u Premanturi.

Mateus Babinski de Almeida, rođen je 03. svibnja 1994. u Brasiliji (Brazil), od oca Eduarcia i majke Marie, a odrastao je u Brasiliji. Sakrament krštenja primio je 16. travnja 1995. u Katedrali Nossa Senhora de Aparecida, a sakrament potvrde primio je 06. studenog 2010. u župi São João Evangelista u Brasiliji.

Osnovno školsko obrazovanje stekao je u Brasiliji, nakon koje upisuje gimnaziju. Za vrijeme srednje škole sluša kateheze Neokatekumenskog puta, te započinje itinerarij kršćanske inicijacije u neokatekumenskoj zajednici. Nakon mature odgovara na Kristov poziv na svećeništvo dajući svoju raspoloživost Crkvi da bude poslan bilo gdje za potrebe nove evangelizacije i Božjom providnošću biva dodijeljen 2012. godine Biskupijskom misijskom sjemeništu Redemptoris Mater u Puli gdje započinje filozofske

i teološke studije. Red đakonata primio je 28. studenog 2020. u pulskoj katedrali po rukama nadbiskupa mons. dr. Dražena Kutleše. Mladu misu proslaviti će u pulskoj župi Gospe od Mora 13. lipnja 2021.

Jurica Vekić, rođen je 7. studenoga 1982. u Osijeku od oca Zdenka i majke Marije. Sakrament kršćanske inicijacije primio je u župi sv. Josipa Radnika.

Pohađao je osnovnu školu u Osijeku nakon koje upisuje gimnaziju. Maturiravši 2001. godine, upisuje Elektrotehnički fakultet u Osijeku na kojem diplomira 2008. godine. Zapošljava se u Zagrebu, te od 2012. godine pohađa zajednicu Omnia Deo, u kojoj otkriva svoje svećeničko zvanje. U kolovozu 2013. godine odlučuje se pridružiti braći Euharistijske zajednice Srca Isusova i Marijina. Bogoslov postaje 2015. godine ulazeći u kolegij sv. Josipa na Jordanovcu (Zagreb), te započinje Filozofsko-teološki studij Družbe Isusove u Zagrebu, na kojem diplomira 2020. godine. Red đakonata primio je 28. studenog 2020. u pulskoj katedrali po rukama nadbiskupa mons. dr. Dražena Kutleše. Mladu misu proslaviti će 3. srpnja 2021. u Vrbovskom.

Stipe Breko, rođen je 23. travnja 1984. godine u Zadru od oca Ivice i majke Jelice. Kršten je u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pagu 17. prosinca 1985. godine, a krizman 18. travnja. 1999. godine.

Osnovnu školu pohađa u Pagu, a srednju Tehničku školu u Zadru. Studij elektrotehnike upisuje 2002. godine u Splitu na kojem je diplomirao 2011. godine. Nakon diplome radio je u osnovnoj školi u Pagu. Međutim, 2013. godine postaje član zajednice Omnia Deo i prolazi dvogodišnju formaciju zajednice. Osjetivši poziv na prezbiterat, 2015. godine ulazi u kolegij sv. Josipa na Jordanovcu (Zagreb), gdje prolazi bogoslovsku formaciju. Iste godine upisuje Filozofsko-teološki studij Družbe Isusove u Zagrebu, gdje je diplomirao 2020. godine. Red đakonata primio je 28. studenog 2020. u pulskoj katedrali po rukama nadbiskupa mons. dr. Dražena Kutleše. Mladu misu proslaviti će 22. kolovoza 2021. u Pagu.

PROPOVIJED MONŠ. DRAŽENA KUTLEŠE NA SVEĆENIČKOM REĐENJU

12. lipnja 2021.

Dragi ređenici, draga rodbino i svi nazočni,

S vama danas želim na poseban način potaknut Drugim čitanjem iz Druge Timotejeve, razmišljati o dvije bitne stvari koje se u prvome redu tiču svakog svećenika, ali isto tako i svakog vjernika: o vjeri i predaji te vjere, o pologu „depositum fidei“. Ako pogledamo život sv. Pavla i ako bi ga zapitali koja je najvažnija stvar na svijetu vjerojatno bi odgovorio da je to vjera. Ako bi ga upitali što je važno u kršćanskom životu i kako bi čovjek trebao živjeti i što je biti, on bi opet rekao da je to vjera. Ako bi ga zapitali što je važno za život vječni vjerojatno bi među prvim stvarima bila vjera. I mi se možemo zapitati kada sveti Pavao kaže jednu vrlo zanimljivu rečenicu, ‘Znam kome sam povjerovao.’ Što to u sebi sadrži i što to vi, dragi ređenici možete ponijeti sa sobom s ovoga ređenja, i zapamtiti da vas prati u vašemu životu. Vjera u pavlovskom smislu znači imati povjerenje u nekoga. Ja vjerujem nekome ako imam u njega povjerenja, ali ovdje moram u prvom redu shvatiti, Pavao kaže, znam komu sam povjerovao. Važno je znati komu je povjerovao, ne toliko možda što mi danas naglašavamo što sam povjerovao, ono što je zapovjedbano i što je predloženo da se treba vjerovati, nego ovdje se misli u prvom redu na Isusa Krista, na osobu, jer sam upravo za tom osobom krenuo i toj osobi povjerovao. Ali što je bitno za to povjerenje, da čovjek treba biti toj osobi odan. Kada dođu teški trenutci i kada svećenik dođe u razne probleme upravo tada treba pokazati tu odanost i odvažnost za Isusa Krista.

Nadalje, on treba biti taj koji se neće stidjeti onoga komu vjeruje i onoga komu vjeruje uvijek će braniti, ma kako ga god napadali i bit će svjestan da je na pravome putu. Ali nadasve on to treba prenijeti svojim vjernicima koji će mu biti povjereni. Nadalje moramo vidjeti da ta vjera uključuje jednu sigurnost. To što je Isus Krist rekao i to što vjerujem, to je sto posto sigurno. Svećenik mora biti uvjeren u ono što vjeruje. Zato sveti Pavao kaže znam, ne kaže mislim, pretpostavlja, sumnjam, on kaže: znam kome sam povjerovao. Upravo bit jest da i mi kao svećenici znamo kome smo povjerovali. Odakle dolazi njegova sigurnost? Iz toga što vidimo, on je propitivao, tražio različite odgovore, ali je zadržavao ono što je bitno i važno. Tako i mladi teolog. Svećenik treba propitivati, ali znati što je bitno i važno i to zadržati i dalje prenositi.

Pogledamo li razna zanimanja vidjet ćemo neke stvari koje nas mogu učvrstiti. Oni koji se bave

metalima, prije davanja u upotrebu ispituju metal i stavljaju ga na velika opterećenja da provjere kada puca i može li izdržati sva opterećenja. Isto se događa kada dođu teški trenutci i neprilike u zvanjima. Tako i vi, dragi ređenici, trebali ste u teologiji ne samo propitati svoju vjeru, nego steći sigurnost i pokušati vašu vjeru iskušati, koliko ona može izdržati u teškim trenucima. Jer ako ispitivanje započne kada dođu teški trenutci, onda je kasno. Ne samo da je potrebno propitivati svoju vjeru, nego ju je potrebno i dalje prenositi. Zato znaj se suočiti sam sa sobom i sa svojim Bogom.

Druga stvar, Pavao naglašava da je povjerovao jer je susreo Isusa Krista, njemu Isus Kristi nije onaj o kojemu drugi pričao nego ga je on susreo u svome obraćenju i dalje je nastavio i bio mu vjeran do kraja. Zato i ti dragi ređenice, trebaš Isusa Krista susresti u svom srcu. Možeš o njemu naučiti mnoge lijepe fraze i znati teološke traktate, i ono što si sve učio, ali ako nemaš vjere uzalud ti sve to, jer trebaš Isusa susresti u svom životu i svom srcu i toga Isusa Krista prenijeti onima koji su ti povjereni. Nadalje, Pavlova vjera podrazumijeva i rizik. Vidimo da mnoge stvari trebamo dokazati, a znamo da se mnoge stvari ne mogu dokazati. One najvažnije stvari empirijski nemaju znanstvene dokaze.

Sveti Pavao čini jedna veliki korak i riskira sve za Krista. I tu mu je uzor Abraham, Bog traži od Abrahama da izađe iz zemlje, gdje mu je bilo lijepo i dobro, a kamo treba krenuti ne zna, sve riskira, sve stavlja na kocku. Tako i vi, koji ste u duh. Zvanjima krenuli ste na jedan Poziv. Gledajući empirijski to je samo jedna poziv, neka iluzija, fantazija u čovjekovoj glavi. Taj vaš poziv treba imati u sebi jedan veliki rizik. Nedavno sam u knjizi kardinala Biffija kako on objašnjava tu vjeru i rizik. Kaže ako se čovjek nađe na 4 katu zgrade u kojoj bukt požar, stepenicama se ne može izići, jedini izlaz je prozor, skakanje s 4 kata. Logika nam govori da je razumno ići tim stepenicama malo po malo. Jedini i pravi izlaz razumski je skočiti na trampolin što ga drže vatrogasci i tako spasiti život. Upravo i on pokazuje da je to naša vjera, nekad u životu čovjek treba za Boga riskirati, iako možda ti razumske stvari govore drugačije, ali upravo skok u vjeru, kako je i Abraham učinio, donosi mnoge plodove.

Nadalje, vjera znači i predanje u Božje ruke. Ne možemo mi sve svojim silama, kao što je sveti Pavao spoznao. On je htio učiniti sve da zadovolji onoga kojega je on smatrao Bogom sucem, da on zadobije njegovo povjerenja, ali je kraju shvatio da to

ne može, nego da jedino to može učiniti preko ljubavi. Zato i mi moramo biti svjesni tih stvari da neke stvari ne možemo samo sve učiniti, nego svećenik se uvijek pouzdati u milost Božju. Ali sv. Pavlu nije to olakšalo patnje i on je dalje nastavio, ali mu je daleko lakše bilo prihvatiti onu realnost života. Prije se osjećao kao da nije izvršio svoju zadaću, da nije postigao onoliko koliko je želio, ali kada je u pitanju ljubav onda je vidio da je učinio neke stvari jer zna da Bog prihvaća ono što je učinio. Jednako smo na sudu ili na ispitu, dobivamo ono što smo zaslužili, ali kada je u pitanju ljubav, prihvaća se ono što si učinio jer te Bog voli i osjećaš u dubini duše zadovoljstvo.

Pavlova vjera uključuje i frazu „u Kristu“. Mi vidimo da on to ponavlja na razne načine, ali Krist je u njemu i on je Kristu. Kao što mi živimo u zraku, u kisiku, ali ga isto tako udišemo, ne možemo bez njega. Mi smo u, ali isto tako Krist je u nama. Tako i vi, dragi svećenici, morate biti u Kristu, ali isto tako Krist mora biti u vama i to je jedini način na koji možete izvršiti onu svoju misiju, koju vam povjerava Krist i Crkva. Nadalje, želim vam sada govoriti kako tu vjeru prenijeti, kako taj polog prenijeti dalje, što je jedan od glavnih dužnosti vas svećenika. Vidimo sveti Pavao u Drugoj poslanici Timoteju spominje jednu vrlo zanimljivu riječ za polog, za depozit – parateke. To je značilo kada bi jedan čovjek imao nešto vrijedno, onda bi u staroj Grčkoj nosio u hram da mu se to čuva i kada dođu teška vremena da bi on to mogao uzeti ili netko od njegovih nasljednika. On je polagao siguran polog. No, isto tako taj polog, parateke, se koristilo na poseban način za djecu, jer su ona najveće bogatstvo, i ono što je čovjek u svojoj dobi polagao za budućnost koji će nastaviti dalje ono što je njemu sveto.

Ali ovdje vidimo da sveti Pavao misli na dvije vrste pologa, gdje on govori da on svoj život polaže u Boga, i on sve što ima daje Bogu, i vjeruje kada dođe na onaj svijet da će Bog prihvatiti ono što je on najbolje činio i što je najbolje znao u svome životu. Zato i mi smo odgovorni i zaduženi da stvorimo taj svoj polog, dobrim djelima i svime onime što Bog od nas traži na različitim poslovima. Dragi svećeniče, dragi

ređeniče, od tebe će se daleko više tražiti, da taj polog gomilaš, da postane velik kakao bi mogao doći pred lice Gospodnje. Ali i drugo značenje pologa je u tome da Bog polaže u sv. Timoteja ona očekivanja da čuva i da širi njegovu vjeru. On se polaže Božjoj volji. Bog od njega očekuje da izvrši neke stvari. Ne samo da mi predajemo Bogu nego i Bog stavlja u tebe onaj depozit i ono što je vrijedno jer si ti dalje zadužen nastaviti i širiti taj polog i čuvati ga. Zato taj polog, moraš biti svjestan vjere, on ti je predan, nisi ga ti izmislio, on ti je povjeren, nisi ga ti smislio, nije to tvoj nauk nego nauk Crkve kojega trebaš cjelovitoga predavati i nositi drugim ljudima. Kako jedan sveti otac kaže, zlato si primio, zlato trebaš predati, ali isto tako trebaš biti svjestan da ono što je vrijedno trebaš predati kako jest, onako vrijedno. Jer ako imamo krivu nauku, ako popuštamo u moralu i snizujemo kriterije ne samo da će koštati nas, nego daleko više one generacije koje dolaze iza nas. Zato trebamo držati visoke standarde, one standarde koje je postavio Isus Krst, jedino tako vi dragi svećenici možete dovesti povjereni vam narod u Kraljevstvo Nebesko. Zato je na vama velika odgovornost da ga usmjeravate i vodite pravim putem, unatoč kritikama i olujama, i svemu što će vam poslije prigovarati. Trebate voditi narod u prvom redu svojim primjerom, naukom, i privoditi ga Bogu, a ne ga zavoditi krivim naukom. Zato vam se predaje taj polog, u raznim mjesnim crkvama, u raznim župama, znajte biti svjesni toga jer ćete biti odgovorni pred Bogom kada dođete za ono što vam je povjereno.

Zato i mi molimo za naše svećenike, u prvom redu molimo se Srcu Isusovu i Srcu Marijinu da im da snage da mogu izdržati u ovim teškim okolnostima i ovim teškim vremenima i da znaju i da mogu i svoj i vaš polog, i da znaju svojim vjernicima olakšati kako doći u kraljevstvo nebesko a ne ga zavoditi raznim krivim naukama. Znajte pomoći svojim svećenicima, ne ih toliko kritizirati, nego im biti pomoć njihovim slabostima i svemu onome što samo vidite i doživljavate na svojim župama. Zato draga braćo i sestre molimo se i tražimo od Boga da nam Bog dadne svetih i dobrih svećenika.

